

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ :
กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบล
ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Database Management (Big Data) for The Development of Creative Space :
Case Study Economic And Social Upgrading Project Integrated Subdistrict
of Phu Khao Thong Subdistrict, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

โดย

ผศ.ดร.ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป

ดร.วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์

นายพลวัฒน์ สีทา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๕

ได้รับอนุญาตให้วิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS ว. ๐๕๕/๒๕๖๔

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ :
กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบล
ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Database Management (Big Data) for The Development of Creative Space :
Case Study Economic And Social Upgrading Project Integrated Subdistrict
of Phu Khao Thong Subdistrict, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

โดย

ผศ.ดร.ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป

ดร.วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์

นายพลวัฒน์ สีทา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

ได้รับอนุญาตให้พิมพ์จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS ว. ๐๕๕/๒๕๖๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Full Research Report

Database Management (Big Data) for The Development of Creative Space :
Case Study Economic And Social Upgrading Project Integrated Subdistrict
of Phu Khao Thong Subdistrict, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

By

Asst.Prof.Dr. Songyasin Chonpatathip

Dr. Wisitsorn Ekkittinan

Mr. Pollawat Seeta

Department of Political Science, Faculty of Social Sciences

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

B.E. 2564

Research Project Funded by Mahachulalongkornrajavidyalaya University

MCU RS ง. 055/2564

(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ชื่อรายงานการวิจัย:	การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้วิจัย:	ผศ.ดร.ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป ดร.วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์ นายพลวัฒน์ สีทา
ส่วนงาน:	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปีงบประมาณ	๒๕๖๔
ทุนอุดหนุนการวิจัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ ๑. เพื่อศึกษาการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ระเบียบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน ๒๐ คน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ งานศิลปะและงานออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการสามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีจากวัฒนธรรมและงานศิลปะ การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์ ที่มีสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ชาวชุมชนมีอาชีพและทักษะที่คล้ายกันและสามารถเป็นพื้นที่แสดงงานศิลปะและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี บรรยากาศสร้างสรรค์ มีการสร้างวิธีการทำงานแบบมิตรภาพในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์ผู้นำของเมืองสร้างสรรค์ มีการให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือ

เกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างสรรค์ นำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ

๒. กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล มีระบบจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์ การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล มีระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการค้นหาข้อมูลหรือการจัดการต่างๆ มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ มีระบบการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่เสมอ ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัย

๓. รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการศึกษาจึงข้อสรุปว่า ต้องมีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูลของโครงการ มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนทำการบันทึกและหลังการบันทึกข้อมูลของโครงการ มีระบบการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของฐานข้อมูลของโครงการ

Research Title: Database Management (Big Data) for The Development of Creative Space : Case Study Economic And Social Upgrading Project Integrated Subdistrict of Phu Khao Thong Subdistrict, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Researcher: Asst. Prof. Dr.Songyasin Chonpatathip Dr. Wisitsorn Ekkittinan
Mr. Pollawat Seeta

Department: Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Fiscal Year: B.E. 2021

Research Scholarship Sponsor: Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Abstract

Objectives of this Research were: 1) To study the development of creative space 2) To study the process of database management (Big Data) 3) To present a model of database management (big data) for the development of creative space: case study economic and social upgrading project integrated subdistrict of phu khao thong subdistrict, phra nakhon si ayutthaya province.

The design of this research Uses research methods as qualitative research. Data were collected from papers on theoretical concepts and relevant research and in-depth interviews with 20 stakeholders using descriptive content analysis techniques.

Findings were as follows:

1) Creative space development consisting of creative entrepreneurs strengthening creative places creative atmosphere Leadership vision of a creative city Promoting creative local culture.

2) Database management process (Big Data) found that there is a plan for database management. There is a database management system through the website system. There is an electronic information system to search for information or management. There is always a database update system.

3) Database management model (Big Data) for creative space development A case study of the Integrated Sub-district Economic and Social Development Project of Phu Khao Thong Subdistrict Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, it was found that

there was a plan to manage the project's database. There is effective data management. There is a system for verifying the accuracy of the data before recording and after recording the project data. There is a system to improve and fix the flaws of the project database. Keywords: Management; Big Database Management; Creative Space Development

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ณ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ.....	ญ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย.....	๕
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย.....	๖
๑.๖ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๘
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๙
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	๙
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่เชิงสร้างสรรค์	๑๘
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)	๒๘
๒.๔ แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT	๓๘
๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล	๔๓
๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๔๘
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๑
๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๗๐

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย.....	๗๑
๓.๑	รูปแบบการวิจัย.....	๗๑
๓.๒	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	๗๒
๓.๓	เครื่องมือในการวิจัย.....	๗๓
๓.๔	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๗๕
๓.๕	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๖
บทที่ ๔	ผลการวิจัย.....	๗๘
๔.๑	การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจ และสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๙
๔.๒	กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่ เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมราย ตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๐
๔.๓	รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิง สร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล แบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๙
๔.๔	องค์ความรู้จากการวิจัย.....	๑๐๓
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๑๐๗
๕.๑	สรุปผลการวิจัย.....	๑๐๘
๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย.....	๑๑๒
๕.๓	ข้อเสนอแนะ.....	๑๑๘
๕.๓.๑	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	๑๑๘
๕.๓.๒	ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ.....	๑๑๘
๕.๓.๓	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	๑๑๙
บรรณานุกรม	๑๒๐
ภาคผนวก	
	ภาคผนวก หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์..	
ประวัติผู้วิจัย.....		๑๒๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะปัจจุบันผู้คนอยู่ท่ามกลางความผันแปรของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่เกิดการก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถกระทำการต่างๆ ได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้นเช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม การขนส่งสินค้า เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ทำให้การที่องค์กรจะสามารถดำเนินกิจการในยุคปัจจุบันได้อย่างเกิดประสิทธิผลสูงสุดได้นั้นบุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และปรับตัวให้ก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นองค์ความรู้ที่สำคัญของโลกยุคปัจจุบันและในอนาคตก็คือความสามารถในการจัดการข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงการจัดการสารสนเทศต่างๆ เพราะความสามารถจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถแข่งขันในโลกยุคปัจจุบันได้อย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ ดังคำกล่าวที่ว่า โลกของเราในปัจจุบันได้เข้าสู่ยุคข้อมูลอย่างเต็มรูปแบบ หรือก็คือเป็นยุคที่จะต้องทำการใช้ข้อมูลข่าวสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน หรือการเสริมความสามารถในการแข่งขันขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^๑

การที่โลกกำลังเข้าสู่ยุคข้อมูลหรือ Data age ทำให้บริษัทยักษ์ใหญ่ที่เป็นผู้ให้บริการด้านฐานข้อมูลอย่าง Seagate ได้ทำการศึกษาและพบว่าโลกกำลังเกิดการขยายตัวของข้อมูลอย่างก้าวกระโดดอย่างมากมาย จากข้อมูลแสดงว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้นข้อมูลดิจิทัลทั่วโลกรวมกันที่ประมาณ ๓๓ เซตตาไบต์ (เซตตะไบต์ (Zettabyte) หรือ เซตตาไบต์ ใช้ตัวย่อว่า ZB เป็นหน่วยวัดขนาดของข้อมูลในคอมพิวเตอร์ เช่น ใช้เป็นหน่วยวัดความจุของหน่วยความจำหรือฮาร์ดดิสก์ เซตตะไบต์ มีขนาดอ้างอิงคร่าวๆ คือ ๑ ZB = หนึ่งพันล้านล้านไบต์ ใช้ในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ และในวิศวกรรมสื่อสาร) และจากการคาดการณ์พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้นจะมีขนาดข้อมูลดิจิทัลทั่วโลกที่ประมาณ ๑๗๕ เซตตาไบต์ หรือมากกว่าที่มีในยุคปัจจุบันเกินกว่า ๕ เท่านั่นเอง^๒ ด้วยเหตุนี้เองจึง

^๑Victor J. Garcia-Morales, Francisco Javier Llorens-Montes and Antonio J, Verdu-Jover, “ The Effects of Transformational Leadership on Organizational Performance through Knowledge and Innovation”, **British Journal of Management**, Vol ๑๙ Issue ๔ (November ๒๐๐๘): ๒๙๙-๓๑๙.

^๒David Reinsel, John Gantz, John Rydning, **The Digitization of the World from Edge to Core**, (United States of America: International Data Corporation (IDC), ๒๐๑๘).

ทำให้สังคมโลกเกิดการตื่นตัวของ การพยายามที่จะจัดการข้อมูลเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การคัดแยกข้อมูล หรือการนำไปประยุกต์ใช้ข้อมูลต่างก็สำคัญด้วยกันทั้งสิ้น แต่ด้วยการที่ขนาดของข้อมูลที่มีรวมกันทั้งหมดในโลกนั้นมีมากมายมหาศาลขนาดที่เรียกได้ว่าในชั่วอายุคนหนึ่งคนไม่อาจเป็นไปได้ที่คนหนึ่งคนจะทำการประมวลข้อมูลนั้นได้ทั้งหมด ซึ่งได้มีการให้ความหมายของข้อมูลที่มีลักษณะมากมายมหาศาลนี้ว่า ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) โดยข้อมูลเหล่านี้จะมีทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์และข้อมูลที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการประมวลผล ดังนั้นผู้ที่ต้องการนำข้อมูลไปใช้จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของฐานข้อมูลขนาดใหญ่อย่างถูกต้อง เพื่อไม่ให้องค์กรเกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากรมากเกินไปจนความจำเป็นในการจัดการข้อมูลดังกล่าว

ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big data ทาง Netflix, You tube, Facebook, Twitter, Google, Walmart, Starbucks ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ระดับโลก ต่างบอกว่าการจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่คือหนึ่งในเทคโนโลยีที่ทำให้บริษัทเหล่านี้ประสบความสำเร็จโดยเริ่มจากการที่บริษัทเหล่านี้ทำการเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นกับบริษัทของตนที่มีจำนวนมหาศาล แล้วจึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้วิเคราะห์เพื่อหาโอกาสทางธุรกิจ และตัดสินใจในเรื่องสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ^๓ นอกจากนี้ประเทศที่เรียกได้ว่าเป็นประเทศผู้นำของโลกอาทิเช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ รัสเซีย หรือจีน ต่างก็เริ่มเตรียมตัวและพัฒนาในด้านที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่โดย สหรัฐอเมริกา ได้มีการประชุมเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำวิจัยด้าน Big data ขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๒๐๑๑ เกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ การเสริมสร้างการรักษาความปลอดภัยและป้องกันการทุจริต การพัฒนาการให้บริการและการตอบสนองแบบฉับพลัน ซึ่งภายหลังจากการประชุมครั้งนี้ทำให้หน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศสหรัฐอเมริกาเกิดการตื่นตัวที่จะนำ Big data มาใช้งานกันเป็นอย่างมาก^๔ อังกฤษ รัฐบาลอังกฤษนั้นได้มีการให้ความสำคัญกับ Big data โดยกำหนดเป็น ๑ ใน ๘ ของเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก พร้อมจัดสรรเงินทุนมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศจากข้อมูลจำนวนมหาศาลเหล่านี้เพื่อทำการเพิ่มศักยภาพให้กับประเทศ ผลลัพธ์ทำให้เกิดการพัฒนาในหลากหลายด้านอาทิเช่น ด้านการแพทย์ที่ทำให้เกิดการค้นพบแนวทางในการตรวจสอบและวินิจฉัยโรคแบบใหม่ที่ทำให้สามารถระบุผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งได้รวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น หรือการทำแอปพลิเคชันที่ช่วยเรื่องการคมนาคมที่มีการรวมทั้งรถประจำทาง รถไฟ รถใต้ดิน แม้กระทั่งอุเบอร์ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถวางแผนการเดินทางได้รวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายที่สุด ซึ่งมีต้นทุนเพียงข้อมูลจากผู้ใช้งานเพียง

^๓Aware Technology solution for Business, **ทำไมต้อง Big data**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.aware.co.th> [๗ มีนาคม ๒๕๖๒].

^๔พนิดา ตันศิริ, “ข้อมูลขนาดใหญ่กับความท้าทาย Big Data : Big Challenge”, **วารสารนักบริหาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ**, ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๖): ๑๕ – ๒๑.

เท่านั้น^๕ รัสเซีย ได้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาขึ้นเพื่อมุ่งเน้นเทคโนโลยีคลาวด์และระบบวิเคราะห์ข้อมูล Big data สำหรับชีวสารสนเทศและการประหยัดพลังงานขึ้น ซึ่งผลลัพธ์ช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดด้านเวชศาสตร์ระดับโมเลกุล เภสัชกรรม ชีวการแพทย์และเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังช่วยในการทำให้เกิดระบบมิเตอร์อัจฉริยะและระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ขึ้นอีกด้วย จีน มีการก่อตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติกระทรวงอุตสาหกรรมและสารสนเทศ และ Cyberspace Administration of China ขึ้น ซึ่งทำให้มณฑลกุ้ยโจวกลายเป็นแหล่งพัฒนาและทดสอบระบบ Big data ที่สำคัญที่สุดของจีน เพื่อช่วยในการผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรม เกษตร และธุรกิจบริการเกิดการพัฒนาแบบบูรณาการกับ Big data^๖

ปัจจุบันประเทศไทยได้เริ่มต้นตัวในการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้งานด้านการบริหารองค์กรเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของภาคเอกชนและข้อมูลจากศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (Economic Intelligence Center) เมื่อเดือนกันยายนพ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา พบว่าบริษัทชั้นนำของไทยจากหลากหลายอุตสาหกรรมรวม ๖๒ แห่ง เป็นจำนวนรวมกว่า ๕๖% เริ่มใช้ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาการขายและการตลาด รวมถึงการใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงสินค้า และการบริการให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ภาคการผลิตสนใจนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อเพิ่มผลผลิตในกระบวนการผลิตและการดำเนินงานแต่สำหรับภาครัฐนั้นยังมีการพยายามที่จะใช้ประโยชน์น้อยมาก เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับภาคเอกชน ซึ่งการนำ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จมากที่สุดในภาครัฐคือระบบการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพอากาศ แต่การใช้งานด้านอื่นยังไม่พบความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนมากนัก

ต่อมาทางภาครัฐจะมีการเริ่ม สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGA) ที่เริ่มต้นดำเนินการ “บิ๊กดาต้า (Big Data)” นับเป็นภาครัฐแห่งแรกที่เป็นการพัฒนาเทคโนโลยี Big data ในประเทศไทย และได้ทำการเลือกข้อมูลการจราจรทางหลวงเป็นต้นแบบ โดยทำบันทึกข้อตกลงเรื่องการสร้างต้นแบบการจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่นี้ระหว่าง EGA, ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ NECTEC และกรมทางหลวง ซึ่งถือเป็นครั้งแรกของหน่วยงานภาครัฐไทยที่นำบริการ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ มาใช้ ทั้งที่เป็นข้อมูลที่มีการบันทึกโดยมนุษย์, ข้อมูลที่มีการ

^๕Aware Technology solution for Business, **Big Data** เมื่อโลกเดินหน้าด้วยข้อมูล, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.cu-tcdc.com/biy-data-when-data-kes-the-world-go-round/?lang=TH> [๗ มีนาคม ๒๕๖๒].

^๖Thai Biz China, **กุ้ยโจวได้รับอนุมัติเป็น “National big data pilot zone”** แห่งแรกของจีน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/china-economicbusiness/result.php?SECTION=๑๐=๔๕๘&๑D=๑๖๔๙๑> [๗ มีนาคม ๒๕๖๒].

จัดเก็บโดยอุปกรณ์และ ข้อมูลที่มีการไหลผ่านเครือข่ายมาวิเคราะห์ผ่านระบบประมวลผลขนาดใหญ่ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์^๗ แต่ผลกลับพบว่า การปฏิบัติงานนี้ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ปัญหาในการปฏิบัติงานจริงที่ขาดการเรียนรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และปัญหาการบริหารจัดการ เป็นต้น

การจะใช้งาน ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการศึกษาถึง องค์ประกอบของฐานข้อมูลดังกล่าวเสียก่อนซึ่งเรียกว่า ๕V+๑C อันประกอบด้วย Volume หรือ ปริมาณ หมายถึงการที่ข้อมูลจะมีปริมาณที่มากมายมหาศาลจนไม่สามารถบอกได้ถึงจำนวนที่แน่นอน Velocity หรือ ความเร็ว หมายถึงการที่ข้อมูลนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นอย่างมาก Variety หรือ หลากหลาย หมายถึงการที่ข้อมูลนั้นจะมีความหลากหลาย โดยไม่ใช่เพียงความ หลากหลายทางกายภาพ แต่เป็นได้ในทุกๆ รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น เนื้อหา ช่องทางที่เผยแพร่ข้อมูลนั้น การจัดเก็บข้อมูลนั้น รูปแบบในการเผยแพร่ เป็นต้น Veracity หรือ ความเชื่อถือ หมายถึงการที่ ข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่จริงแท้ในตัวเอง โดยที่ความจริงแท้หมายถึงเป็นข้อมูลที่ปรากฏขึ้นแล้ว อย่างจริงแท้ (แม้ว่าข้อมูลนั้นจะจริงหรือเท็จแต่ก็ได้มีการเกิดขึ้นแล้ว) แต่ข้อมูลนั้นจะเป็นข้อมูลที่มี คุณภาพและมีประโยชน์หรือไม่ก็แล้วแต่ว่าจะนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ทำอะไรต่อไป Variability ความ แปรปรวนของข้อมูลที่ต้องมีค่าอยู่สูง Complexity ความซับซ้อนของข้อมูลที่มีความซับซ้อนเกี่ยวพัน ต่อเนื่องอย่างหลีกเลี่ยงมิได้^๘

ตามที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมดำเนินโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ โดยมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่เป็นหน่วยบูรณาการโครงการ (System Integrator) การจ้างงาน การฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคมที่มีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ตามปัญหาและความต้องการของชุมชน และการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน (Community Big Data) เพื่อให้เกิดการบูรณาการโครงการใน พื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง มีหน่วยงานใน พื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการบูรณาการกระบวนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่อย่างเป็นระบบ (Area Based System Integrator) ซึ่งมีมหาวิทยาลัยของรัฐกว่า ๘๐ แห่งที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ของ ประเทศ สามารถที่จะทำหน้าที่เป็น System Integrator ในระดับตำบลได้ โดยที่มหาวิทยาลัยในพื้นที่

^๗วิชาญ ทราয়อ่อน, **Big data ในภาครัฐ**, เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์, (สำนักวิชาการ สำนัก เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๕๙).

^๘อธิบาย Big Data ด้วย ๕V+๑C, (๑ กันยายน ๒๕๕๘), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.somkiat.cc/describe-big-data-with-๕v-๑c/> [๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

สามารถใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีอยู่ ทำงานประสานและร่วมงานกับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้การทำงานบูรณาการนี้ยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลที่สามารถนำไปสู่การลดความยากจนอย่างมีเป้าหมายชัดเจน (Targeted Poverty Alleviation)

จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑. การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๒.๒. กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๒.๓. รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑. เพื่อศึกษาการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๓.๒. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๓.๓. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาได้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

๑.๔.๑. ศึกษาการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔.๒. วิเคราะห์กระบวนการในการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔.๓. รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๒๐ รูปหรือคนโดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ ๑ ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน ๕ คน กลุ่มที่ ๒ ผู้นำชุมชน จำนวน ๕ คน กลุ่มที่ ๓ ผู้ประกอบการ จำนวน ๕ คน กลุ่มที่ ๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน ๕ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๒๐ รูปหรือคน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาการบริหารจัดการฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๕. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารจัดการ หมายถึง การจัดการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา ประกอบด้วย

๑) **การวางแผน** หมายถึง การกำหนดลำดับความสำคัญของงาน และครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อวัตถุประสงค์และเป้าหมายและตัวชี้วัดและงบประมาณที่ชัดเจนพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติ

๒) การปฏิบัติ หมายถึง การลงมือทำหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและให้มีความต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้เหมาะสม โดยบุคลากรที่จะปฏิบัติตามแผนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมและมีกรอบมาเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในการทำงานพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นสถานการณ์แห่งโลกของความเปลี่ยนแปลง

๓) การตรวจสอบ หมายถึง การตรวจสอบภายหลังจากนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติจริงแล้ว สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งมีเกณฑ์ในการตรวจสอบที่ชัดเจนตามตัวชี้วัดของแผน มีการตรวจสอบติดตามอย่างเป็นระบบ และมีการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ

๔) การปรับปรุง หมายถึง การนำผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการตรวจสอบมาวิเคราะห์และตรวจสอบสาเหตุความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาประเมินเพื่อพัฒนาแผนและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมเกิดขึ้นอีกซึ่งมีกระบวนการในการค้นหาปัญหาและแก้ไขปัญหา โดยการวิเคราะห์ตรวจสอบสาเหตุและนำมาแก้ไขปัญหาค้นหาสาเหตุได้ทันที่

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล หมายถึง โครงการพัฒนาอาชีพและยกระดับสินค้าศิลปะเชิงสร้างสรรค์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานและไม้ไผ่ปลาตะเพียน ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ผลสำเร็จ ผลที่เกิดขึ้น ของโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวได้ว่าการที่มีการตั้งเป้าหมายของโครงการแล้วสามารถทำได้ตามที่ได้ตั้งเป้าเอาไว้ ประกอบด้วย

๑) บรรลุวัตถุประสงค์ หมายถึง การที่บุคลากรภายในองค์กรได้กระทำการสำเร็จลุล่วงตามแผนที่ได้มีการวางไว้ครบถ้วนสมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ มีตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

๒) ระบบการทำงาน หมายถึง การที่บุคลากรภายในองค์กรได้มีการจัดทำระบบในการทำงานที่สามารถช่วยเหลือให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ โดยไม่มีปัญหาเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นน้อย และรวมไปถึงการที่ทำให้ปัญหาไม่มีการเกิดขึ้นซ้ำอีก มีการส่งต่องานให้ต่างหน่วยงานได้อย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพ

๓) ความพึงพอใจผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตามแผนงานนั้นว่ามีความพึงพอใจต่องานที่ได้กระทำลงไป ไม่ว่าจะเป็น มุมมองด้านผลลัพธ์ เพื่อนร่วมงาน สังคม หรือกระบวนการ เป็นต้น รวมถึงการพัฒนากระบวนการให้บริหารเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ มีกระบวนการในการประเมินความพึงพอใจอย่างสม่ำเสมอ

๔) ความคุ้มค่า หมายถึง ความคุ้มค่าของการลงทุน ทั้งด้านเวลา เงินทุน แรงงาน ที่ จะใช้เพื่อให้ได้รับซึ่งผลลัพธ์ที่ต้องการตามเป้าประสงค์มีอัตราส่วนที่เหมาะสม เช่นการลงทุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ก้าวหน้าทันสมัยและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

๑.๖. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับ เศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖.๒ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของ ตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖.๓ ได้รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิง สร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอย่างไร

๑.๖.๔ ผลการวิจัย ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนา หรือสร้างรูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ส่วน งานอื่น ๆ ได้นำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาส่วนงานอื่นๆ ต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าด้วยการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย

- ๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- ๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่เชิงสร้างสรรค์
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)
- ๒.๔ แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT
- ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล
- ๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ความหมายของการบริหาร

การบริหารกิจการใดก็ตามจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลที่ดี จำเป็นต้องมีผู้ร่วมดำเนินการในกิจการที่ดีด้วย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเกิดปัญหาน้อยที่สุดโดยคำว่าการบริหารในภาษาอังกฤษใช้ “Administration” และ “Management” ความแตกต่างของ สองคำนี้ คือ “Administration” นิยมใช้ไปทางการบริหารทางราชการส่วนคำว่า “Management” นิยมใช้ไปทางการบริหารธุรกิจภาคเอกชน ซึ่งกล่าวได้ว่าทั้งสองคำหมายถึงการบริหารเช่นเดียวกัน นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารหลายทัศนะแตกต่างกันดังนี้

การบริหาร คือ การตั้งเป้าหมายและพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นตลอดเวลา
 สัญญา^๑ คำว่า การบริหารและการจัดการใช้แทนกันได้ ความหมายของคำทั้งสองคำนี้ โดยสรุปแล้วไม่
 แตกต่างกัน หมายถึงกิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่
 กำหนดไว้^๒

สามารถสรุปได้ว่าการบริหารจัดการองค์การ หมายถึง เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการ
 ดำเนินงานในองค์การเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการ
 ใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ และอาศัยปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการอันได้แก่ คน เงิน
 วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ในการจัดการ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจำเป็นต้อง
 ใช้ทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” ในการชักจูงให้คนในองค์การพร้อมที่จะช่วยเหลืองานขององค์การอัน
 จะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานให้ได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสม
 กับสถานการณ์ โดยที่ผู้บริหารต้องทำหน้าที่ เป็นทั้งหัวหน้า ผู้นำและผู้ประสานงานอย่างมี
 ประสิทธิภาพ

ทฤษฎีที่ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพในองค์การ

การบริหารเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่มีองค์ประกอบของความรู้ มีกฎเกณฑ์ชัดเจนในด้าน
 ทฤษฎีการบริหารมักเกิดจากการประยุกต์องค์ความรู้จากศาสตร์สาขาอื่น โดยนำศาสตร์ดังกล่าวมา
 ศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ แล้วนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไปปรับใช้งาน ซึ่งทฤษฎีที่
 เกี่ยวข้องกับการบริหารที่จะนำมาใช้เป็นหลักการพื้นฐานของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

๑. ทฤษฎี กระบวนการบริหาร POSDCoRB
 ๒. การบริหารงานบุคคล (Personnel management theory)
 ๓. ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's need hierarchy theory)
 ๔. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg' theory of moral Development)
 ๕. ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human relations theory)
 ๖. ทฤษฎีภาวะผู้นำ (Personnel management theory)
 ๗. ทฤษฎีระบบราชการ (bureaucracy) Max Weber
 ๘. ทฤษฎี PDCA : วงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle)
- ซึ่งแต่ละทฤษฎีต่างก็มีลักษณะเด่นเฉพาะที่แตกต่างกันออกไปดังนี้

^๑สัญญา เศรษฐพิทยานุกุล, หลักการ ๗ ประการสู่ความสำเร็จของ TQM, (กรุงเทพมหานคร : ส.ส.ท. , ๒๕๔๖), หน้า ๒.

^๒ศิริวรรณ เสรีรัตน์ สมชาย หิรัญกิตติ และชาวลิต ประภาวนนท์, การบริหารสำนักงานแบบใหม่, (ฉบับปรับปรุงใหม่), (กรุงเทพมหานคร : ธีระพิมพ์ และไซเทค, ๒๕๔๘), หน้า ๑๕.

ทฤษฎี กระบวนการบริหาร POSDCoRB

แนวคิดทางการบริหารต่างๆ เอาไว้ในหนังสือชื่อ “Paper on the Science of Administration” โดยเสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า “POSDCoRB”^๓ ภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร ๗ ประการ คือ

๑. Planning การวางแผน คือ การวางแผนโครงการกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการบริหารที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกประเภท เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีแก้ปัญหา ตลอดจนวิธีการที่ดีที่สุด ง่ายที่สุด รวดเร็วที่สุด และสอดคล้องกับทรัพยากรทางการบริหารเพื่อการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะการวางแผนเป็นกระบวนการบริหารจะต้องปฏิบัติ โดยการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ โดยการรวบรวมข้อมูลต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย ซึ่งต้องสามารถปรับได้ เมื่อมีความจำเป็น

๒. Organizing การจัดองค์การ คือ การกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization) เป็นต้น กระบวนการบริหารที่เกี่ยวกับการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ คือใช้คนให้ทำงานให้ได้ดีที่สุดในระยะเวลาที่สั้นที่สุด สิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยสุด โดยทุกคนมีความสุขและพึงพอใจในการทำงาน

๓. Staffing การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน คือ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การเพื่อให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้

๔. Directing การอำนวยการ คือ การใช้ศิลปะในการบริหารจัดการ เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจ (Decision making) เป็นต้น ขั้นตอนและภาระหน้าที่ที่สำคัญของกระบวนการบริหารงาน ซึ่งจุดสำคัญอยู่ที่การวินิจฉัยสั่งการ ให้เป็นไปตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดและต้องคำนึงถึงขั้นตอนการวินิจฉัยสั่งการโดยละเอียดรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจะต้องไม่ยึดตัวบุคคลไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับ อยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล

๕. Coordinating การประสานงาน คือ การเป็นส่วนประสานให้ทุกภาคส่วนของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่องกัน และช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย

^๓Gulick, Luther, “Notes on the Theory of Organization”, In Gulick, Luther; Urwick, Lyndall, **Papers on the Science of Administration**, (New York: Institute of Public Administration, 1937), pp. 3 – 45.

ราบรื่น กระบวนการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลเป็นสำคัญ ผู้บริหารจะต้องสร้างบรรยากาศความร่วมมือร่วมใจการประสานงานสามัคคีจัดคนในองค์กรให้ได้รับความรู้ความเข้าใจซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

๖. Reporting การรายงาน คือ กระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลของการปฏิบัติงาน โดยขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์กร การนำเสนอการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ทราบ ความเคลื่อนไหวจะด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร เป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องควบคุมดูแลและอำนวยประโยชน์ตลอดจนเทคนิคในการจัดทำรายงาน เสนอแนะข้อคิดเห็นพร้อมแนวทางในการแก้ปัญหา

๗. Budgeting การจัดทำงบประมาณ คือ ภารกิจที่เกี่ยวกับการวางแผนการทำบัญชีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง การบัญชี กระบวนการที่สำคัญในการกำหนดและควบคุมการใช้จ่ายเงินในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดคือ ถูกต้อง ทันเวลาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด^๔

การบริหารงานบุคคล

การที่จะจัดการเรื่องของคนได้ดีนั้น ดักลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas McGregor) ได้ค้นพบแนวคิด “พฤติกรรมองค์การ” และสรุปว่า กิจกรรมการบริหารจัดการล้วนมีสาเหตุรากฐานมาจากทฤษฎีพฤติกรรมมนุษย์ (Human behaviors) ซึ่งเป็นไปตามกรอบทฤษฎีการบริหารงานบุคคล ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ

๑.๑ ถ้ามองแบบทฤษฎี X จูงใจแบบดั้งเดิม

๑.๒ ถ้ามองแบบทฤษฎี Y จูงใจแบบมนุษย์สัมพันธ์ได้

การพัฒนาเป็นแนวคิดที่มีจุดเริ่มต้นของ การทำให้เจริญขึ้น ทำให้รุ่งเรืองขึ้น ดังนั้น การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ได้แก่ ความหมายของการพัฒนา แนวคิดหลักเกี่ยวกับการพัฒนาทฤษฎีการพัฒนา และทฤษฎีการพึ่งพา ดังจะกล่าวเป็นลำดับไป

๒.๑.๑ ความหมายของการพัฒนา

การพัฒนา (Development) ซึ่งพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ได้แปล คำว่า “การ” หมายถึง งาน สิ่งหรือเรื่องที่ทำ และแปลคำว่า “พัฒนา” หมายถึง ทำให้เจริญ “การพัฒนา” จึงหมายถึง “การทำให้เจริญ” ซึ่งอาจจะอธิบายความหมายแบบกว้างๆ ได้ว่า การ

^๔Gulick, Luther, "Notes on the Theory of Organization." In Gulick, Luther; Urwick, Lyndall, *Papers on the Science of Administration*, (New York: Institute of Public Administration, 1937), pp. 3 – 45.

พัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น^๕ การพัฒนา (Development) หมายถึง การสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าจนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (Change for the Better)^๖ การพัฒนาหมายถึง ความก้าวหน้าหรือการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตามเกณฑ์หรือเป้าหมายของการพัฒนาตามที่ได้กำหนดคุณค่าไว้ และได้สรุปความหมาย คำว่า การพัฒนา ตามทฤษฎีความทันสมัย (Modernization Theory) ไว้ดังนี้ ๑) การพัฒนา คือ สภาวะที่เศรษฐกิจของประเทศหนึ่งๆ สามารถทำให้ผลผลิตมวลรวม ประชาชาติสูงถึงร้อยละ ๕-๗ ต่อปีและสามารถรักษาระดับนี้ไว้ได้เป็นสภาวะที่ประชาชนมีความอยู่ ดีกินดี ๒) การพัฒนา คือ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยการเร่งรัดให้ผลผลิตมวล รวมประชาชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นกระบวนการที่ส่งผลให้ระดับรายได้โดยเฉลี่ยต่อบุคคล ของประเทศสูงขึ้นและประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ๓) การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการว่าจ้างงานที่ได้วางแผน แล้วเพื่อลดสัดส่วนของภาคเกษตรกรรม ในขณะที่เพิ่มสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมและการบริหาร ๔) การพัฒนา คือ การสร้างสภาวะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่ง การพัฒนานั้นจะประสบความสำเร็จได้ด้วยการลดหรือขจัดความยากจน ความไม่เท่าเทียมกันและ การว่างงานในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังเจริญเติบโต ๕) การพัฒนา คือ กระบวนการหลายมิติ ซึ่งประกอบด้วยเปลี่ยนแปลงในด้าน โครงสร้างทางสังคม ทำที่ของประชาชน สถาบันต่าง ๆ ของชาติการเร่งรัดความเจริญเติบโต การลด ความไม่เท่าเทียม และขจัดความยากจน นั่นคือการเปลี่ยนแปลงต่อระบบสังคมทั้งระบบ และมุ่งสู่การสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของปัจเจกชนและกลุ่มต่างๆ ในสังคมภายในทั้งระบบ เป็นการก้าวออก จากสภาพชีวิตที่ไม่น่าพึงพอใจไปสู่สภาพชีวิตที่ดีกว่าทั้งในด้านวัตถุและความรู้สึกรักคิด ๖) การพัฒนา คือ การสร้างความทันสมัย กล่าวคือ การที่คนในสังคมมีเหตุมีผล มี ทศนคติและความคิดที่ไม่มมงาย มีวินัยทางสังคม มีการคิดและวางแผนการพัฒนา มีความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคม มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การเพิ่มมาตรฐานการดำรงชีวิต การปรับปรุงสถาบันทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ประเทศชาติมีความเป็นปึกแผ่น มีเอกราชและมีประชาธิปไตยในระดับพื้นฐาน^๗

นอกจากนี้การพัฒนาดังกล่าว “ภาวนา” ซึ่งหมายถึง การทำให้เจริญองงาม (ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Development) หากพิจารณาจากรากศัพท์ คำว่า พัฒนา มาจากภาษาบาลีว่า วัฒนะ หรือ วัฒนา คำนี้หมายถึงความ เจริญก้าวหน้า หรือภาวะยืนยาวนาน เช่น คำว่า อายุวัฒนะ หมายถึง

^๕สุมิตร สุวรรณ, รัฐกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา, (นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, ๒๕๕๔), หน้า ๒๐.

^๖สุเทพ เขาวลิต, หลักการพัฒนาชุมชน, (ขอนแก่น : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๔), หน้า ๑๑๑.

^๗เกื้อ วงศ์บุญสิน, ประชากรกับการพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๒๒-๒๓.

ทำให้อายุยืนนานอันหมายรวมถึง ความเป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงที่ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน และนอกจากนี้คำว่า วัฒนะ หมายถึงรกรูปร่าง ไม่มีระเบียบเลยก็ได้เช่น คำว่า โลกวัตโน หมายถึงเป็นคนรกรโลก เป็นสิ่ง/เป็นคนที่ โลกไม่ต้องการ อย่งไรก็ตาม คำว่า การพัฒนาในที่นี้เป็นคำที่กำหนดให้มีคุณค่า และตามหลักการของพระพุทธศาสนา การพัฒนาจะต้องดำเนินไปพร้อม ๆ กัน ๔ ทาง คือ การพัฒนาทางด้านกายภาพ การพัฒนาศีลธรรมและ/หรือ การพัฒนาสังคม การพัฒนาทางด้านจิตใจ และการพัฒนาทางด้าน ปัญญา นอกจากนี้พระพุทธศาสนาพิจารณาว่าการพัฒนาเป็นกระบวนการพยายามที่จะดำเนินการ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง รักษา สิ่งที่ดีให้คงอยู่ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงฟื้นฟู และปรับปรุงทั้งตนเอง และสังคมรอบข้างให้ดีขึ้นและมีความหมายมากยิ่งขึ้น แต่ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวในกระบวนการพัฒนาขึ้นอยู่กับบุคคลเป็นส่วนสำคัญ^๘ พัฒนา หมายถึง การกระทำให้เกิดขึ้น คือ เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า^๙ การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ และได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วยสภาวะการพัฒนา เป็นสภาวะที่สมาชิกของสังคมได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้เต็มที่โดยไม่มีสภาวะครอบงำ เช่น ความบีบคั้น ทางการเมือง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือความไม่สมบูรณ์ในอนามัย ทุกคนสามารถที่จะนำเอาศักยภาพของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่^{๑๐} “การพัฒนา” หมายถึง การทำให้เจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางเจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดีการกระทำที่ เป็นเหตุให้บางสิ่งบางอย่างเจริญเติบโตขึ้น หรือขยายออกเพื่อให้ดีขึ้นกว่าที่มีอยู่เดิม และการพัฒนา นั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม หรือมนุษย์ก็ได้^{๑๑} การพัฒนาเป็นเครื่องรักษาชีวิตทุกชนิด ให้อยู่ได้ชีวิตของคนอยู่ได้ด้วยการพัฒนา การพัฒนา คือ การคุ้มครองการเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในสถานที่เหมาะสมประการหนึ่ง เป็นการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในปริมาณที่เพียงพออีกประการหนึ่ง คนเราย่อมอยู่กับความเปลี่ยนแปลง หน้าที่ของมนุษย์จะต้องควบคุมการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม เรียกว่า สร้างความเจริญ ถ้าเปลี่ยนแปลงไปไม่เหมาะสมก็เป็นความเสื่อมการพัฒนาจึงเป็นลักษณะการคุ้มครองความเปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมตามที่เราต้องการและเป็นการสร้างสรรค์สิ่งที่ดี

^๘จ่านง อติวัฒน์สิทธิ์, **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๑๑๗-๑๑๘.

^๙ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**, (กรุงเทพมหานคร : ส.ส.น.ไทยอนุเคราะห์ไทย, ๒๕๕๖), หน้า ๑.

^{๑๐}ทิติยา สุวรรณชฎ, **“สังคมวิทยา” ในวิทยาศาสตร์สังคม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๗), หน้า ๑๘๗-๑๘๘.

^{๑๑}ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔** เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖), หน้า ๘๗๙.

งามที่เราต้องการที่ยังไม่มีให้เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมาะสม^{๑๒} พัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญขึ้น ทำให้รุ่งเรืองขึ้น ใช้ได้ทั้งการพัฒนาวัตถุและการพัฒนาจิตใจ เช่น การพัฒนาชนบท การพัฒนาประเทศ การพัฒนาสติปัญญา และการพัฒนาจิต เป็นต้น แต่ศัพท์ทางพระพุทธศาสนาที่แท้จริงที่ใช้ในการพัฒนาจิตนั้น ท่านใช้คำว่า ภาวนา หมายถึง การทำให้มี การทำให้เกิดขึ้น ทำให้เจริญ การอบรมการบำเพ็ญ เช่น คำว่า สมภาวนา คือ การเจริญ การอบรม หรือบำเพ็ญสมาธิและคำว่า วิปัสสนา ภาวนา คือ การเจริญ การอบรม หรือการบำเพ็ญวิปัสสนา^{๑๓}

การพัฒนาที่แท้จริงควรหมายถึงการทำให้ชีวิตมีความสุข เป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรม และจิตใจและความสงบสันติซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับ การได้รับปัจจัยทางวัตถุเพื่อสนองความต้องการ ของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องการพัฒนาทางด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อมที่ดีการพักผ่อนหย่อนใจ และการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้านต่างๆ ด้วย ความต้องการทั้งหมดนี้บางครั้งเราเรียกกันว่าเป็นการพัฒนา “คุณภาพ” เพื่อให้เห็นว่าการพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การเพิ่มปริมาณสินค้าหรือการ เพิ่มรายได้เท่านั้น หากอยู่ที่การเพิ่มความพอใจความสุขของประชาชนมากกว่า^{๑๔} การพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลง ที่มีการกำหนดทิศทาง หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า ซึ่งทิศทางที่กำหนดขึ้นจะต้อง เป็นของดีสำหรับกลุ่มหรือชุมชนที่สร้างขึ้น^{๑๕} การพัฒนา หมายถึง การเคลื่อนย้ายจากความด้อยพัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจน ซึ่งจะแสวงหาและบรรลุถึงได้อย่าง แท้จริง โดยวิธีการวางแผนเพื่อการพัฒนา กล่าวคือ การพัฒนาเป็นการปรับปรุงเงื่อนไขที่ไม่พึง ประารถต่างๆ ในสังคม^{๑๖}

การพัฒนา (Development) คือ ขบวนการที่ต่อเนื่อง ซึ่งแสดง ความสามารถของมนุษย์ในการควบคุมการดำรงชีพของเขาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเขาได้รวบรวมแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาว่าต้องมุ่งเน้นไปยัง ๑. ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในอนาคต ๒. ความสามารถของตัวบุคคลในการช่วยเหลือตนเอง ๓. ความสามารถในการควบคุมตัวเขา

^{๑๒}พระธรรมญาณมุนี (วรรณ มนุญโญ), **วัดช่วยชาวบ้านได้อย่างไร : การแสวงหาเส้นทาง การพัฒนาชนบทของพระสงฆ์ไทย**, (กรุงเทพมหานคร : การประชุมพระสังฆาธิการ กรมการศาสนา, ๒๕๕๖), หน้า ๑๕๖.

^{๑๓}พระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร ตวณโณ), **การพัฒนาจิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๒.

^{๑๔}วิทยากร เชียงกูล, **การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉับแกระ, ๒๕๕๗), หน้า ๑๗-๑๘.

^{๑๕}สัญญา สัญญาวิวัฒน์, **การพัฒนาชุมชน**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๓), หน้า ๑๑๑.

^{๑๖}อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต, **ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การขายและซื้อแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๕), หน้า ๑๑๑.

เอง^{๑๗} การพัฒนา ว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มนุษย์ต้องการทำให้ดีขึ้นตามความคิดของตน กระบวนการนั้นจะไม่ใช้สภาวะกรณีใดสภาวะกรณีหนึ่งกระบวนการจะ อ้างอิงถึงค่านิยมต่างๆ เป็นพื้นฐาน และค่านิยมต่างๆ นั้น ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา^{๑๘} การพัฒนา คือรูปแบบหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งแนวการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้จะช่วยปรับปรุงโครงสร้าง องค์กรทางสังคมดีขึ้น^{๑๙} การพัฒนา เป็นการมีเป้าหมายที่ถูกต้อง ซึ่งมีความสำคัญมากและ เป็นสิ่งจำเป็นจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นหนทางเพิ่มขึ้นที่มีค่า การพัฒนาเป็นการเจริญขึ้นของระดับ องค์กรทางสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการทำลายรูปแบบของโครงสร้างทางสังคมแบบเก่า และ การเปลี่ยนแปลงจะเริ่มจากการจัดระบบในส่วนบนขององค์กรแล้วแผ่ขยายซึ่มลงสู่ส่วนล่าง และ ดำเนินเรื่อยไปจนครอบคลุมองค์กรอย่างกลมกลืน

สรุปได้ว่า การพัฒนาหมายถึง การทำให้เจริญขึ้น ทำให้รุ่งเรืองขึ้น ใช้ได้ทั้ง การพัฒนาวัตถุ และพัฒนาจิตใจ เช่น การพัฒนาชนบท การพัฒนาประเทศ การพัฒนาสติปัญญา และ การพัฒนาจิตใจ เป็นต้น ซึ่งตามหลักการของพระพุทธศาสนา การพัฒนาจะต้องดำเนินไปพร้อมๆ กัน ๔ ทาง คือ การพัฒนาทางด้านกายภาพ การพัฒนาศีลธรรมหรือการพัฒนาสังคม การพัฒนาทางด้าน จิตใจ และการพัฒนาทางด้านปัญญา

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความหมายของการพัฒนา

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุมิตร สุวรรณ	การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
สุเทพ เชาวลิติ	การสร้างสรรค์ ความเจริญก้าวหน้าจนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
เกื้อ วงศ์บุญสิน	ความก้าวหน้าหรือการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตามเกณฑ์หรือเป้าหมายของการพัฒนาตามที่ได้กำหนดคุณค่าไว้

^{๑๗}Constantino, Renato, “The Challenge of the Churches”, Paper presented during the First Gregorio Aplipay Lecture on Nationalism Manila Philippines, (May 18, 1984), p. 112. อ้างใน จิรโชค (บรรพต) วีระสัย, สังคมวิทยาการเมือง, ฉบับแก้ไขปรับปรุง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๖), หน้า ๗๖.

^{๑๘}Misra, R.P. and Jonjo, M. (ed.), The Changing Perspective of Development Problems In Misra, (Hong Kong: Maruzen Investment Hong Kong, 1981), p.111. อ้างใน บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ, ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๘), หน้า ๙๘.

^{๑๙}Roger, Everette M. and Burdge Rabel J, Social Change In Rural Societies, (New Jersey: Prentice – Hall, 1972), p.23. อ้างใน จิรโชค (บรรพต) วีระสัย, สังคมวิทยาการเมือง, ฉบับแก้ไขปรับปรุง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๖), หน้า ๓๔.

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความหมายของการพัฒนา (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	การทำให้เจริญงอกงาม
ยุวัฒน์ วุฒิเมธี	การกระทำให้เกิดขึ้น คือ เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า
จิตยา สุวรรณชฎ	การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ และได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วย สภาวะการพัฒนาเป็นสภาวะที่สมาชิกของสังคมได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้เต็มที่โดยไม่มีสภาวะครอบงำ
ราชบัณฑิตยสถาน	การทำให้เจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางเจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดีการกระทำที่เป็นเหตุให้บางสิ่งบางอย่างเจริญเติบโตขึ้น หรือขยายออกเพื่อให้ดีขึ้นกว่าที่มีอยู่เดิม และการพัฒนา นั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม หรือมนุษย์ก็ได้
พระธรรมญาณมุนี (วราณมุนญโญ)	การคุ้มครองการเปลี่ยนแปลงให้อยู่ใน สถานที่เหมาะสมประการหนึ่ง เป็นการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในปริมาณที่เพียงพอ
พระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร ตวณโณ)	การทำให้เจริญขึ้น ทำให้รุ่งเรืองขึ้น ใช้ได้ทั้งการพัฒนาวัตถุและการพัฒนาจิตใจ
สัญญา สัญญาวิวัฒน์	การพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลง ที่มีการกำหนดทิศทาง หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า ซึ่งทิศทางที่กำหนดขึ้นจะต้อง เป็นของดีสำหรับกลุ่มหรือชุมชนที่สร้างขึ้น
อมร รักษาสัตย์ และชัตติยากรรณสูต	การเคลื่อนย้ายจากความด้อยพัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจน ซึ่งจะแสวงหาและบรรลุถึงได้อย่าง แท้จริง โดยวิธีการวางแผนเพื่อการพัฒนา
จิโรโชค (บรรพต) วีระสัย	ขบวนการที่ต่อเนื่อง ซึ่งแสดง ความสามารถของมนุษย์ในการควบคุมการดำรงชีพของเขาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความหมายของการพัฒนา (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ	กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มนุษย์ต้องการทำ ให้ดีขึ้นตามความคิดของตน กระบวนการนั้นจะไม่ใช้สภาวะการณ์ใด สภาวะการณ์หนึ่งกระบวนการจะ อ้างอิงถึงค่านิยมต่างๆ เป็นพื้นฐาน และค่านิยมต่างๆ นั้น ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา
จิโรโชค (บรรพต) วีระสัย	ขบวนการที่ต่อเนื่อง ซึ่งแสดง ความสามารถของมนุษย์ในการควบคุมการดำรงชีพของเขาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ	กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มนุษย์ต้องการทำ ให้ดีขึ้นตามความคิดของตน กระบวนการนั้นจะไม่ใช้สภาวะการณ์ใด สภาวะการณ์หนึ่งกระบวนการจะ อ้างอิงถึงค่านิยมต่างๆ เป็นพื้นฐาน และค่านิยมต่างๆ นั้น ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา
จิโรโชค (บรรพต) วีระสัย	รูปแบบหนึ่ง ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งแนวการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้จะช่วยปรับปรุงโครงสร้าง องค์กร ทางสังคมดีขึ้น

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

๒.๒.๑ ความหมายของพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

ความสร้างสรรค์ หมายถึง ศักยภาพของมนุษย์ในการสร้างสิ่งแปลกใหม่ที่มีประโยชน์และใช้การได้จริงเป็นผู้คลุกคลีอยู่ในแวดวงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับโลก ผู้เสนอแนวคิดทุนสร้างสรรค์ให้ความหมายว่าความสร้างสรรค์ คือการหลอมรวมเนื้อหาสาระการรับรู้ และทรัพยากรให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ องค์กรประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วยการได้สิ่งใหม่ใช้การได้ และเหมาะสมจากความหมายต่างๆ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความสร้างสรรค์มีคุณลักษณะสำคัญ ๓ ประการ คือเป็นของใหม่ใช้การได้และมีประโยชน์ ดังนั้นความสร้างสรรค์จึงเป็นรากฐานสำคัญที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าทั้งที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ ทฤษฎี หรือวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมไปถึงการสร้างงานศิลปะ^{๒๐}

^{๒๐}เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, การคิดสร้างสรรค์ Creative Thinking, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีค เซสมิเดีย จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๑-๘

สร้างสรรค์เกิดจากการคิดอย่างสร้างสรรค์ วิธีการคิดอย่างสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะทั้งสามประการดังกล่าว โดยประการแรก ในการสร้างสรรค์เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ ต้องอาศัยจินตนาการและการคิดนอกกรอบไม่เอากฎกติกา ประการที่สองเมื่อต้องการให้สิ่งนั้นใช้งานได้จินตนาการดังกล่าวต้องเป็นไปได้จริง ไม่เป็นการเพ้อฝัน และประการที่สามเมื่อต้องการให้สิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเป็นประโยชน์ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่อยากเห็นร่วมกัน นอกจากนี้ความสร้างสรรค์ยังต้องการความมั่นใจในตนเองและความกล้าเสี่ยงของผู้สร้างสรรค์ บุคคลที่สร้างสรรค์จึงต้องมีแรงปรารถนาและการเคารพตนเองในการสร้างสรรค์ และพร้อมที่จะรับผลจากความผิดพลาด หรือการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวเรียกได้ว่าเป็นผู้มีจิตสร้างสรรค์ (Creative Mind)^{๒๑}

กลุ่มชนชั้นสร้างสรรค์เป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ต้องการคนที่มีความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สามารถบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวเพื่อแก้ปัญหาที่มีลักษณะ เฉพาะแตกต่างกันไป ดังนั้นเมืองต่างๆ จึงต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูดรักษาและสร้างกลุ่มชนชั้นสร้างสรรค์ด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมเมือง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางธุรกิจ ที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ โดยส่วนสำคัญที่สุดคือการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เมืองมีความพร้อมในเชิงเอกลักษณ์และบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการพัฒนาเมืองด้านกายภาพ เมืองที่มีแรงดึงดูดนั้นต้องเป็นเมืองที่เปิดรับคนต่างถิ่นให้เข้ามาอาศัยได้อย่างกลมกลืนมีผู้คนหลากหลายวัฒนธรรมแต่เปิดรับซึ่งกันและกันมีความสลับไหลทางวัฒนธรรมไม่เป็นเมืองอนุรักษ์นิยม มีความมั่นคงทางสังคมมากพอที่จะก่อให้เกิดความต่อเนื่องและมีความหลากหลายมากพอที่จะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ^{๒๒}

นอกจากนี้ พื้นที่สร้างสรรค์ ชิงไปปรากฏและเป็นแนวคิดใหม่อันหนึ่งทีไปเป็นสาระหลักของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและพัฒนา (UNCTAD - Conference on Trade and Development) สาระของการประชุมดังกล่าว มองว่า เศรษฐกิจในปัจจุบันประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์หลายด้านที่สัมพันธ์กัน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ทางด้านวัฒนธรรม ศิลปะและจินตนาการ มีความสามารถทำให้เกิดแนวคิดต่าง ๆ บนโลกซึ่งแสดงออกมาทางข้อความ เสียงและ

^{๒๑}ฐนิธ กิตติอำพน, “เมืองและชุมชนสร้างสรรค์”, เอกสารการสัมมนา Thailand International Creative Economy Forum (TICEF) โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์, (ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓), หน้า ๑.

^{๒๒}Florida, Richard, *The Rise of the Creative Class and how it transforming work, leisure, community, & everyday life*, (New York: Basic Book. 2004), pp. 68-69.

รูปภาพ ความคิดสร้างสรรค์ทางด้านวิทยาศาสตร์ การทดลองสิ่งต่าง ๆ สร้างความเชื่อมโยงของปัญหา และการแก้ไขปัญหาขึ้นมาได้ เมื่อประยุกต์ฐานความคิดดังกล่าวเข้ากับเมือง จึงกลายเป็นแนวคิดใหม่ อย่างเมืองสร้างสรรค์ ว่าเมืองที่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจ และสังคมของเมืองนั้น ๆ มีการรวมกลุ่มกันอย่างหนาแน่นของคนที่มีงานสร้างสรรค์ มีสภาพแวดล้อม ที่ดึงดูดการลงทุนให้ผู้คนเหล่านี้มาอยู่ในเมือง ซึ่งนำไปสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์และเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ได้ในอนาคต^{๒๓}

๒.๒.๒ แนวทางการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

ยูเนสโกกำหนดองค์ประกอบเมืองสร้างสรรค์ ที่สอดคล้องกับนิยามและแนวคิดตาม ที่กล่าว มา ดังนี้^{๒๔}

๑. ผู้ประกอบการสร้างสรรค์หรือนักคิดที่เปรียบเหมือนสินทรัพย์สำคัญของเมืองที่ สามารถ เคลื่อนย้ายไปได้ทั่วโลกเพื่อแสวงหาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยและประกอบ ธุรกิจ

๒. สถานที่สร้างสรรค์ ได้แก่ สถานที่ที่เปิดโอกาสให้การเรียนรู้รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อให้เกิดกระบวนการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการ ประกอบธุรกิจทั่วสถานที่ในเมืองและผ่านเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วโลก

๓. บรรยากาศ สร้างสรรค์ หมายถึงสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดให้ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ และนักคิดจากแหล่งต่างๆ มาแสวงหาแรงบันดาลใจในการคิดและพัฒนาผลงานรวมทั้งอยู่อาศัยและ ประกอบธุรกิจ

๔. วิสัยทัศน์ผู้นำของเมืองและประเทศที่เข้าใจกระบวนการสร้างเมืองให้มีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์การประกอบธุรกิจและการอยู่อาศัย

๕. การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ เป็นฐานของการสร้างแรงบันดาลใจและความคิด สร้างสรรค์จากองค์ประกอบดังกล่าว ยูเนสโกได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกเมืองที่ เสนอตัว เข้าร่วมในเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ ดังนี้

๕.๑ สิ่งแวดล้อมของเมืองและภูมิทัศน์ด้านวัฒนธรรม (Cultural Landscape) กระตุ้นให้เกิด ความสร้างสรรค์

^{๒๓}UNCTAD, *The Creative Economy Report 2021*, United Nations, [Online], Accessed 31 October. Available from <http://www.unctad.org/creative-economy>, p.12.

^{๒๔}ฐนิธ กิตติอำพน, “เมืองและชุมชนสร้างสรรค์, เอกสารการสัมมนา Thailand International Creative Economy Forum (TICEF) โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์”, (ระหว่างวันที่ ๒๙- ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓), หน้า ๓.

๕.๒ มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ด้วยผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยและ ความสามารถในการกระจายสินค้า

๕.๓ เป็นชุมชนของกลุ่มผู้ปฏิบัติและผู้ที่มีอาชีพด้านความสร้างสรรค์

๕.๔ ๖ ารรักษาความรู้สึถึงคุณค่าของสาธารณะผ่านพื้นที่และช่องทางที่สามารถ เข้าถึงกลุ่ม คนที่หลากหลายในวงกว้าง

๕.๕ มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าของภาพ หรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความสร้างสรรค์

๕.๖ มีการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความสร้างสรรค์ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

๕.๗ เอาใจใส่ต่อทรัพยากรท้องถิ่นและสภาพแวดล้อมของเมือง

แนวทางการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก
ดังนี้

๑. สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้แก่เมือง

๒. ส่งเสริมความหลากหลายและการเป็นสังคมที่เปิดกว้าง

๓. เป็นที่รวมของผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์และนักคิด

๔. สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่ที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ

๕. มีวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมกันในการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ผ่านนโยบาย
กลไกต่างๆ และธรรมาภิบาลที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์

สำหรับประเทศไทยมีการระบุแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ไว้ใน
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) โดยการพัฒนาปัจจัย
แวดล้อมด้านต่างๆ ของพื้นที่หรือเมืองทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ทรัพยากรมนุษย์กฎ
ระเบียบและการบริหารจัดการ ที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจของธุรกิจสร้างสรรค์ที่สร้างสรรค์
สินค้าและบริการใหม่ๆ ที่มีเอกลักษณ์และสะท้อนอัตลักษณ์ของพื้นที่หรือเมืองสามารถดึงดูดการ
ลงทุนของธุรกิจที่เกี่ยวข้องเข้ามาในพื้นที่ หรือเมืองรวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ
เพื่อสร้างบรรยากาศและสภาวะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เช่น
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สาธารณะรูปแบบต่างๆ การจัดกิจกรรม และงานแสดงสินค้าและ
บริการสร้าง สรรค์ เพื่อเป็นช่องทางหรือเวทีในการพัฒนาและแสดงออกของนักคิดและนักสร้างสรรค์
สาขาต่างๆ^{๒๕}

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังขานรับแนวคิดเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก โดยมอบหมายให้
กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ดำเนินโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ โดยให้

^{๒๕}ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๕๒ ง., (๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔), หน้า ๑๐๘.

ความหมายของเมืองสร้างสรรค์ หมายถึงเมืองที่มีความชัดเจนในทิศทางใน การนำเอาความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจอันมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเองมี การกำหนดแนวทางดำเนินการในองคาพยพที่เหมาะสมสอดคล้องกันสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้า หรือบริการได้อย่างยั่งยืน โดยมีสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้เกิดเมืองต้นแบบที่ประชาชน ในภูมิภาคและท้องถิ่นต่างๆ สามารถใช้เป็นตัวอย่างและแนวทางในการสร้างศักยภาพของสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มและ สร้างรายได้ภายในพื้นที่ โดยการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวกับสินค้า และบริการของเมือง เกิดเป็นเอกลักษณ์ของเมืองที่จะสร้างงานสร้างรายได้แก่คนในท้องถิ่นและประเทศชาติได้รวมทั้งสร้างความตื่นตัวและกระตุ้นให้ทุกภาค ส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับ การนำเศรษฐกิจสร้างสรรค์สร้างรายได้ให้ชุมชนมากขึ้นและสร้างโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจให้แก่ ชุมชนและจังหวัดได้สามารถพัฒนาสินค้าและบริการเพื่อเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรม^{๒๖}

๒.๒.๓ องค์ประกอบของพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

แนวคิดเมืองอัจฉริยะเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ สามารถเชื่อมโยงและรับส่งข้อมูลระหว่างกัน และสามารถสั่งการเพื่อควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ ได้ โดยอาศัยโครงข่ายการสื่อสารแบบอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการออกแบบผังเมืองที่ชาญฉลาด หลายเมืองทั่วโลกมีการวางแผนหรือแนวทางการพัฒนาเมืองให้ทันสมัย โดยการนำเทคโนโลยีมาผสานกับการใช้ชีวิตของประชาชน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัย การขนส่ง เน้นการจัดสมดุลของสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และเลือกใช้พลังงานสะอาด การบริหารจัดการเมืองแบบ Smart City เป็นการส่งเสริมให้เมืองมีการเติบโตอย่างยั่งยืน ยังช่วยลดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ การระบายน้ำ ช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมและคุณภาพอากาศที่ดี เพิ่มพื้นที่สีเขียว และลดปรากฏการณ์เกาะความร้อน การดำเนินโครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่สมบูรณ์แบบจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ ๗ ด้านได้แก่^{๒๗}

๑. สิ่งแวดล้อม การคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำมาซึ่งแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อม อัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดการน้ำ การดูแลสภาพอากาศ การจัดการของเสีย และการเฝ้า

^{๒๖}กรมทรัพย์สินทางปัญญา, คู่มือประกอบโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์, (กรุงเทพมหานคร : กรมทรัพย์สินทางปัญญา, ๒๕๕๓), หน้า ๒.

^{๒๗}สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย, นิยาม นโยบาย เป้าหมาย เมืองอัจฉริยะ. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://smartcitythailand.or.th/web?definition>. [๑๒ มกราคม ๒๕๖๕].

ระวางภัยพิบัติ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของเมืองให้น่าอยู่ ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนในเชิงกายภาพ

๒. เศรษฐกิจ การพัฒนาเมืองจะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจและการบริหาร จัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เมืองเกษตรอัจฉริยะ เมืองท่องเที่ยวอัจฉริยะ เป็นต้น ผลักดันให้เกิดการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับพื้นที่ ก่อให้เกิดรายได้กับประชาชน เป็นฐานการผลิตเชิงอุตสาหกรรมที่สร้างสรรค์ทั้งรายได้ในระยะสั้นและระยะยาว เป็นรากฐานของงบประมาณในการบริหารจัดการเมืองต่อไป

๓. พลังงาน การพัฒนาเมืองจะเป็นตัวอย่างการสร้างเมืองที่ใช้พลังงานสะอาดและสามารถบริหารจัดการด้านพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความสมดุล ระหว่างการผลิตและการใช้พลังงานในพื้นที่ เช่น มีการผลิตพลังงานหมุนเวียนจากแสงอาทิตย์ลม หรือขยะ มีการพัฒนาระบบการควบคุมการใช้พลังงานโดยโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid มีการสร้างอาคารประหยัดพลังงานและส่งเสริมให้ประชาชนใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า เพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงานและลดการพึ่งพาพลังงานจากระบบโครงข่ายไฟฟ้าหลัก

๔. การบริหารภาครัฐ การพัฒนาเมืองจะส่งผลให้เกิดการบริหารจัดการเมืองโดยภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ ก่อให้เกิดเสถียรภาพในการจัดสรรงบประมาณและการให้บริการสาธารณะ โดยมุ่งเน้น ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมบริการ

๕. การดำรงชีวิต มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโดยคำนึงถึงหลักอารยสถาปัตยกรรม (Universal Design) ให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัย และมีความสุขในการดำรงชีวิต ก่อให้เกิดการสร้างชุมชนเมืองที่เข้มแข็งปลอดภัย และเป็นพื้นที่ที่สร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

๖. การเดินทางและขนส่ง การพัฒนาเมืองจะผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบจราจรและขนส่งอัจฉริยะทั้งสำหรับคนและสินค้าโดยเพิ่มประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงของระบบขนส่งและการสัญจรที่หลากหลาย รวมถึงระบบสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและราคาถูกลงเพื่อก่อให้เกิดโอกาสทางเศรษฐกิจความเท่าเทียมทางสังคม เพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางและขนส่ง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๗. พลเมือง หมายถึง เมืองที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ทักษะ และสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนเปิดกว้างสำหรับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๒.๔ การดำเนินงานการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

แม้ว่าประเทศไทยจะยังไม่มี Smart City ที่สำเร็จสมบูรณ์ แต่กำลังขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายที่คัดเลือกเป็นเมืองอัจฉริยะต้นแบบ ๗ จังหวัด โดยแผนปฏิบัติการวาระแห่งชาติ: การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ได้กำหนดให้พื้นที่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต เชียงใหม่ และขอนแก่น และบริเวณพื้นที่ที่สัมพันธ์กับระบบคมนาคมทางราง พลังงานและสิ่งแวดล้อม รวมถึงพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๓ จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เป็นพื้นที่ต้นแบบนำร่องดำเนินการโครงการเมืองอัจฉริยะ คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนนโยบายและการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะระดับพื้นที่ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ขององค์ประกอบของแผนการพัฒนา ประกอบด้วย ๕ เสาหลักสำคัญ ดังนี้^{๒๘}

เสาหลักที่ ๑ การกำหนดพื้นที่และเป้าหมาย โดยกำหนดเขตเมืองอัจฉริยะ เป้าหมายวัตถุประสงค์ ประเภท และลักษณะของเมืองอัจฉริยะ มีเป้าหมายในการเลือกเมืองที่มีศักยภาพ ที่จะใช้สำหรับการดำเนินงานนำร่อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

เสาหลักที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จัดทำแผนดำเนินการ โครงสร้างพื้นฐานของเมืองอัจฉริยะ ทั้งทางด้านดิจิทัลและ โครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ เช่น คมนาคม พลังงาน สาธารณูปโภค หรืออื่นๆที่สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมการให้บริการสาธารณะในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

เสาหลักที่ ๓ ระบบข้อมูลและความปลอดภัย จัดทำระบบการจัดเก็บและบริหารข้อมูล และแนวทางการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ที่เกี่ยวข้องกับระบบต่างๆ ของเมืองและบุคคล ส่งเสริมให้มีการเข้าถึงการเชื่อมโยงและการใช้งานข้อมูล โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ข้อมูลสร้างการเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนการวางแผน ตลอดจนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะอย่างเป็นรูปธรรม

เสาหลักที่ ๔ บริการเมืองอัจฉริยะ ๗ ด้าน บริการระบบเมืองอัจฉริยะ กิจกรรมหรือโครงการที่เสนอตามประเภทของเมืองอัจฉริยะที่ขอรับการพิจารณาที่ครอบคลุมถึงบริการ ภาคบังคับ ในกรณี ที่กำหนด และบริการอื่นๆตามความเหมาะสม ผลักดันเมืองอัจฉริยะด้วยการวิจัยพัฒนา และ

^{๒๘}สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, แผนส่งเสริมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.depa.or.th/th/smart-city-plan>. [๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔].

นวัตกรรม มีเป้าหมายในการส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่สามารถนำไปปรับใช้สำหรับเมืองอัจฉริยะในอนาคต

เสาหลักที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม สร้างกลไกบริหารจัดการในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะไปสู่ภาคปฏิบัติ จัดทำแผนบริหาร โครงการและกระบวนการสร้างความมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน

๒.๒.๕ การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน

ปัจจุบันเมืองต่าง ๆ ทั่วโลกประสบปัญหาและความท้าทายด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างหนัก ทำให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาและพัฒนาเมืองเพื่อความยั่งยืน ความตื่นตัวในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนเริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๗ ที่คณะกรรมการบรันท์แลนด์แห่งสหประชาชาติ (UN) เผยแพร่รายงานให้ชาติต่าง ๆ มุ่งพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน จนกระทั่งนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕

คณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาของสหประชาชาติ (United Nation's World Commission on Environment and Development) ให้นิยามของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development ไว้ในรายงานที่ชื่อว่า "Our Common Future" หรือ Brundtland Report ว่าหมายถึง การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นต่อไปต้องลดลง ปัจจุบันนิยามคำว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง

การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่ครอบคลุมมิติการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเท่าเทียมทาง สังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยไม่ลดทอน โอกาสในการตอบสนองความต้องการของคนในอนาคต

ความยั่งยืนของเมือง คือ เมืองที่มีกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสมดุลซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สำคัญ เช่น ความสามารถในการยืดหยุ่นรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience) การพึ่งพาตนเอง (Self-reliance) และประโยชน์ต่อเมืองอื่น (Positive Externality)

วริยะ เตชะรุ่งโรจน์ และคณะ^{๒๙} กล่าวว่า เมืองที่ยั่งยืนต้องประกอบด้วยกระบวนการพัฒนา ๑๑ ปัจจัยอย่างสมดุล ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ธรรมชาติเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของความยั่งยืน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ หมายถึง ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพและปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติของเมือง พื้นที่ทางธรรมชาติ ควรได้รับการกำหนดและปกป้องจากการตัดไม้ทำลายป่าและการพัฒนาเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติควรแวดล้อมและแทรกซึมเข้าสู่เมืองผ่านพื้นที่สีเขียว เช่น สวนสาธารณะ

๒. สิ่งปลูกสร้าง สิ่งปลูกสร้างครอบคลุมถึงสถานที่ รูปร่าง ความหนาแน่นความหลากหลาย สัดส่วน รูปแบบและคุณภาพของโครงสร้างทางกายภาพ สิ่งปลูกสร้างควรมีลักษณะกระชับเพื่อป้องกันการกระจายตัวอย่างไร้ระเบียบ (Sprawl) และลดการใช้ทรัพยากรซึ่งความหนาแน่นของประชากรเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและลดการคมนาคม การใช้พื้นที่ผสมผสาน (Mixed Use) เป็นอีกลักษณะที่สำคัญของสิ่งปลูกสร้างที่ยั่งยืน

๓. ภูมิทัศน์ เมืองที่ยั่งยืนได้ต้องมีภูมิทัศน์ที่สวยงามสำหรับผู้อยู่อาศัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นด้วย ความสวยงามของสถานที่และเมืองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้สึกโดยรวมของผู้อยู่อาศัย ดังนั้นการพัฒนาหรือรักษาภูมิทัศน์ให้สวยงาม มีคุณภาพ และเข้าถึงได้ง่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารเมืองต้องให้ความสำคัญ

๔. การบริหารจัดการน้ำและขยะ การใช้ระบบและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการบริหารน้ำและขยะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเมือง ควรมีการบำบัดน้ำและนำน้ำมาใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ขยะที่เกิดจากการอุปโภคบริโภคควรมีกระบวนการจัดการที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณขยะ โดยการนำมาใช้ใหม่ และรีไซเคิล

๕. ความยุติธรรมทางสังคม เมืองที่ยั่งยืนต้องส่งเสริมการเปิดรับความแตกต่างและความยุติธรรมทางสังคม ผ่านการให้บริการผู้ที่ย้อยโอกาส ผู้บริหารเมืองควรมุ่งเน้นที่จะรับทราบและปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของผู้มีรายได้น้อยผ่านนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงการมุ่งลดความยากจน

^{๒๙}วริยะ เตชะรุ่งโรจน์ และคณะ, โครงการพัฒนาระบบประเมินภาพรวมสถานะเมืองยั่งยืน กรณีศึกษาเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในเขตปริมณฑลอย่างสหวิทยาการ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.sustainablecity.in.th/>. [๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔].

๖. การคมนาคม ระบบการคมนาคมที่ยั่งยืนจะต้องจำกัดการปล่อยมลพิษมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน มีการรีไซเคิลส่วนประกอบยานพาหนะ ลดการใช้พื้นที่เพื่อการคมนาคม สามารถเข้าถึงได้ง่าย ราคาเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๗. พลังงาน การอนุรักษ์พลังงานเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความยั่งยืน เมืองที่ยั่งยืนใช้พลังงานสะอาดและมีการผลิตพลังงานทดแทนภายในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตพลังงานทดแทนหรือพลังงานจากแสงอาทิตย์ควรได้รับการบูรณาการเข้าร่วมกับการออกแบบเมือง เพื่อลดความจำเป็นในการใช้พลังงาน

๘. เศรษฐกิจ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและความหลากหลายทางเศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบสำคัญของความยั่งยืน ซึ่งหมายถึงคุณภาพและปริมาณของความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ทรัพยากร แรงงาน การโทรคมนาคม เมืองที่ยั่งยืนควรส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ผ่านการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

๙. ความเป็นอยู่และสุขภาพ เมืองที่ยั่งยืนต้องมีเสถียรภาพในค่านต่าง ๆ มีที่พักพิง และทำให้ผู้อยู่อาศัยมั่นใจว่าจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างผาสุก มีการป้องกันผู้อยู่อาศัยจากภัยทางธรรมชาติ และมีกระบวนการบรรเทาสาธารณภัยเพื่อลดและหลีกเลี่ยงความสูญเสียจากภัยต่างๆ การส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพใจของผู้อยู่อาศัยเป็นปัจจัยที่ทำให้เมืองหรือพื้นที่ที่มีความยั่งยืนมีระบบสาธารณสุขที่ช่วยป้องกันและรักษาโรคได้มีประสิทธิภาพ

๑๐. ความริ่รรมย์ ปัจจัยนี้หมายถึงกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมที่สร้างความสนุกสนานรื่นรมย์ให้กับผู้คนภายในเมือง ซึ่งเกิดจากการมีพื้นที่ให้ผู้คนได้พบปะสังสรรค์ระหว่างคนในชุมชน เมืองที่ยั่งยืนต้องมีพื้นที่ทำกิจกรรมเหล่านี้เพียงพอ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

๑๑. ธรรมาภิบาล เมืองที่ยั่งยืนต้องมีการบริหารจัดการ ตัดสินใจและวางแผนอย่างมีธรรมาภิบาล การบูรณาการสหวิทยาการเป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำไปสู่การวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการวางแผนและกำหนดนโยบายควรมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ภายในสังคม เพื่อความโปร่งใสและประสิทธิผล การตัดสินใจควรมีความเป็นประชาธิปไตย ไม่ละเลยกลุ่มใด และให้อำนาจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

ข้อมูลขนาดใหญ่สามารถให้นิยามได้ว่าเป็นข้อมูลแบบมีโครงสร้าง (Structured data) และแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured data) ที่องค์กรไม่สามารถใช้การดำเนินรูปแบบเดิมในการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่นี้ได้^{๓๐} โดยข้อมูลเหล่านั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งจากการทำงานประจำวันขององค์กรทุก ๆ องค์กรและจากอินเทอร์เน็ตในทุกทิศทาง^{๓๑} อาจเป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงพาณิชย์ ข้อมูลทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ชีววิทยา และ อื่น ๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย^{๓๒} โดยสามารถพบข้อมูลขนาดใหญ่ได้ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม และสถาบันต่าง ๆ ทั่วโลก^{๓๓} ข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมดจะถูกส่งจากทุกทิศทางเข้าสู่จุดศูนย์กลางเพื่อทำการจัดหมวดหมู่^{๓๔} แล้วองค์กรจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อหาคุณค่าจากข้อมูลเหล่านั้น แต่ในขณะเดียวกันองค์กรจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญถึงวิธีการเข้าถึงประมวลผล และจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลาเหล่านั้นด้วยเช่นกัน^{๓๕}

Katal et al ได้สรุปรูปแบบของข้อมูลขนาดใหญ่ไว้ ๓ รูปแบบ^{๓๖} ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Davenport, Barth, and Bean ดังนี้

^{๓๐} Byun, C., Arcand, W., Bestor, D., Bergeron, B., Hubbell, M., Kepner, J., Yee, C. (2012). **Driving big data with big compute.** Paper presented at the 2012 IEEE Conference on High Performance Extreme Computing (HPEC), Waltham, MA.

^{๓๑} Chen, P., Qi, Y., Li, X., & Su, L. (2013). **An ensemble MIC-based approach for performance diagnosis in big data platform.** Paper presented at the 2013 IEEE International Conference on Big Data, Silicon Valley, CA.

^{๓๒} Greengard, S. Seeing the big picture. **Communication of the ACM**, 56 (12), (2013) 16–18.

^{๓๓} Cuzzocrea, A. **Analytics over Big Data: Exploring the Convergence of Data Warehousing, OLAP and Data-Intensive Cloud Infrastructures.** Paper presented at the 2013 IEEE 37th Annual Computer Software and Applications Conference (COMPSAC), Kyoto, JP. (2013)

^{๓๔} Katal, A., Wazid, M., & Goudar, R. H. Big data: Issues, challenges, tools and Good practices. **Paper presented at the 2013 Sixth International Conference on Contemporary Computing (IC3)**, Noida, IN. (2013).

^{๓๕} Beath, C., Becerra-Fernandez, I., Ross, J., & Short, J. Finding Value in the Information Explosion. **MIT Sloan Management Review**, 53(4) (2012), 18-20.

^{๓๖} Katal, A., Wazid, M., & Goudar, R. H. Big data: Issues, challenges, tools and Good practices. **Paper presented at the 2013 Sixth International Conference on Contemporary Computing (IC3)**, Noida, IN. (2013).

๑. ข้อมูลแบบมีโครงสร้าง (Structured data) คือ ข้อมูลเชิงสัมพันธ์ที่อยู่ในรูปแบบของแถว (row) และคอลัมน์ (column) หรือ ข้อมูลที่มีโครงสร้างแน่ชัด เช่น ข้อมูลลูกค้า ๑ คนจะประกอบไปด้วย ๓ ส่วนเท่านั้น ได้แก่ ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด และ ที่อยู่ เป็นต้น ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลมักทำด้วยโปรแกรมฐานข้อมูล (Database) เช่น MySQL Microsoft Access หรือ Oracle หรือด้วยโปรแกรมการเก็บรวบรวมอย่างง่ายในรูปแบบสเปรดชีต (Spreadsheet) อย่างเช่น Microsoft Excel เป็นต้น

๒. ข้อมูลแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured data) คือ ข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลเชิงสัมพันธ์ที่อยู่ในรูปแบบของแถว (row) และคอลัมน์ (column) ไม่มีรูปแบบและส่วนประกอบที่แน่นอน เช่น อีเมลหรือ ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลแบบไม่มีโครงสร้างในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ของข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมด

๓. ข้อมูลแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured data) คือข้อมูลที่ถูกจัดอยู่ในข้อมูลเชิงสัมพันธ์ที่อยู่ในรูปแบบของแถว (row) และคอลัมน์ (column) แต่บางส่วนของข้อมูลทั้งหมดโดยข้อมูลขนาดใหญ่สามารถถูกนิยามได้ด้วยลักษณะที่เด่นชัด ๕ ประการ ดังนี้

๑. ขนาดของข้อมูล (Volume) มีขนาดใหญ่และขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดอยู่กับที่ โดยมีปริมาณมากในระดับเทระไบต์ (Terabyte) เพตะไบต์ (Petabyte) หรือ เอกซะไบต์ (Exabyte) ขึ้นไป

๒. ความเร็วของข้อมูล (Velocity) ทั้งในแง่ของการสร้าง เข้าถึง และประมวลผลข้อมูลที่ทำให้ระบบต้องทำงานและประมวลผลอยู่ตลอดเวลา

๓. ความหลากหลายของข้อมูล (Variety) ทั้งในแง่ลักษณะและรูปแบบข้อมูลที่แตกต่างกันเนื่องจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน

๔. ความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูล (Veracity) เนื่องจากข้อมูลมีขนาดใหญ่ ต้องการความรวดเร็วในการใช้งาน และมีความหลากหลายสูง ทำให้ในข้อมูลมีความไม่แน่นอนรวมอยู่ด้วยจึงต้องมีการทำความสะอาดข้อมูลก่อนนำไปใช้เสมอเพื่อความแม่นยำและถูกต้อง

๕. คุณค่าของข้อมูล (Value) ข้อมูลขนาดใหญ่สามารถดึงคุณค่าออกมาได้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลาย ซึ่งคุณค่าเหล่านั้นสามารถนำไปใช้ได้จริง หรือมีมูลค่าและความสำคัญต่อองค์กร^{๓๗}

ในขณะที่ Soares (๒๐๑๒) ได้แบ่งข้อมูลขนาดใหญ่จากมุมมองของแหล่งกำเนิดข้อมูล โดยสามารถแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ (๑) ข้อมูลที่เกิดจากสื่อสังคมออนไลน์ (๒) ข้อมูลที่เกิดจากการส่งข้อมูลระหว่างเครื่องจักรกับเครื่องจักร (Machine to Machine) หรือ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things) (๓) ข้อมูลที่เกิดจากการทำธุรกรรมต่าง ๆ เช่น ผลการตรวจทางการแพทย์

^{๓๗} ประภาพร กุลลิมรัตน์ชัย. การเข้าสู่ยุคของวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Entering into Era of Data Science). วารสาร มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 12 (2), (2561). 120-129.

ใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภค และบันทึกการสื่อสารโทรคมนาคม (๔) ข้อมูลที่เกิดจากการเก็บลักษณะทางชีวภาพ เช่น การสแกนม่านตาหรือลายนิ้วมือ และ (๕) ข้อมูลที่เกิดจากการสร้างขึ้นของมนุษย์ เช่น อีเมล เสียง ตัวอักษร เป็นต้น

ซึ่งการเลือกประเภทและชนิดของข้อมูลขนาดใหญ่ขึ้นขึ้นอยู่กับองค์กรนั้น ๆ ว่ามีการดำเนินงานในลักษณะใด มีข้อมูลที่เกิดขึ้นแบบใด และองค์กรต้องการข้อมูลแบบใดในการนำไปใช้เพื่อทำการวิเคราะห์และหาค่าของข้อมูลต่อไป

๒.๓.๑ การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Process)

อสม่า กุลวานิชไชยนันท์(๒๕๖๑) ได้แบ่งการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ออกเป็น ๕ ส่วนได้แก่

๑. แหล่งข้อมูล (Data Sources) คือ อุปกรณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถสร้างข้อมูลได้เช่น เครื่องวัดอัตราการเต้นของหัวใจ เครื่องสแกนลายนิ้วมือ ข้อมูลจากเว็บไซต์ โดยแหล่งข้อมูลสามารถเป็นได้ทั้งข้อมูลภายในองค์กร เช่น ข้อมูลทรัพยากรบุคคล หรือ ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนต่าง ๆ และข้อมูลภายนอกองค์กร เช่น ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์

๒. ระบบการเชื่อมต่อเครือข่าย (Gateway) คือ ระบบที่ใช้ในการเชื่อมต่อข้อมูลจากแหล่งข้อมูลไปไว้ในแหล่งเก็บข้อมูล อาจเป็นศูนย์รวมข้อมูล (Data Lake) หรือ โกดังข้อมูล (Data Warehouse) เพื่อเตรียมนำข้อมูลไปใช้งาน โดยระบบการเชื่อมต่อข้อมูลต้องได้รับการออกแบบรูปแบบการดึงข้อมูล เนื่องจากข้อมูลมีความหลากหลายทั้งในแง่ของแหล่งที่มาและประเภทของข้อมูล ทำให้อาจเกิดการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อนหรือขาดตอนได้ โดยระบบการเชื่อมต่อข้อมูลจะมีขั้นตอนสำคัญ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การดึงข้อมูล (Extract) คือ การดึงข้อมูลออกมาจากแหล่งข้อมูลภายนอก หรือการดึงข้อมูลออกมาจากฐานข้อมูล (Database) หลาย ๆ แห่ง

๒.๒ การจัดรูปแบบ (Transform) คือ การจัดรูปแบบให้ข้อมูลเป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนย่อย ดังนี้ (๑) การทำความสะอาดข้อมูล (Cleansing) เป็นการจัดการข้อมูลทั้งในแง่ของความซ้ำซ้อนและความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล (๒) การเลือกชุดข้อมูล(Filtering) เป็นการเลือกเฉพาะชุดหรือช่วงของข้อมูลที่ต้องการ เช่น การข้อมูลยอดขายเฉพาะในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ (๓) การแยกข้อมูล (Splitting) เมื่อทำการเลือกชุดของข้อมูลที่ต้องการแล้ว จึงทำการแยกข้อมูลชุดนั้นออกมา (๔) การรวมข้อมูล (Joining) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งข้อมูลเข้าด้วยกัน (๕) การสลับเปลี่ยนแถว (Transposing) อาจมีการสลับเปลี่ยนแถวของข้อมูลเป็นคอลัมน์ (column) (๖) การใส่กฎทางคณิตศาสตร์ (Applying Rule) เช่น ค่าเฉลี่ยของยอดขายรายเดือน (๗) การใส่กฎเพื่อตรวจสอบ (Applying Data Validation Rules) เป็นการใส่กฎเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อจัดการให้ชุดข้อมูลสมบูรณ์ขึ้น

๒.๓ การนำเข้า (Load) คือ การนำข้อมูลที่จัดรูปแบบแล้วไปเข้าสู่โกดังข้อมูล (Data Warehouse) โดยระบบการเชื่อมต่อไม่ได้อยู่แค่เพียงการเชื่อมโยงเครื่องมือมาที่หน่วยจัดเก็บข้อมูลเท่านั้นแต่หมายรวมถึงการเชื่อมต่อข้อมูลในส่วนการออกจากที่จัดเก็บข้อมูลและส่งต่อไปยังหน่วยประมวลผล วิเคราะห์ผล ไปจนถึงจุดแสดงผลซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นสายพานในการไหลของข้อมูลในแต่ละหน่วย

๓. หน่วยเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Storage) คือ ที่ในการเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ ที่แบ่งออกเป็น ๒ แบบใหญ่ ๆ คือ

๓.๑ ระบบการจัดเก็บข้อมูลบนคลาวด์ (Cloud Storage) ซึ่งแบ่งออกเป็นคลาวด์ส่วนบุคคล (Private Cloud) คือการติดตั้งระบบคลาวด์แบบครบวงจร โดยองค์กรสามารถควบคุมระบบทั้งหมดได้ด้วยตนเอง และ คลาวด์สาธารณะ (Public Cloud) คือระบบคลาวด์ของบริษัทภายนอกที่เปิดให้ผู้ใช้งานเข้าไปใช้งานในส่วนที่ได้จ่ายค่าบริการเอาไว้ซึ่งผู้ใช้บริการไม่สามารถควบคุมระบบต่าง ๆ ได้

๓.๒ แพลตฟอร์มฮาดูป (Hadoop) ซึ่งเป็นแหล่งเปิด (Open Source) ในการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่โดยเฉพาะ

๔. ส่วนการวิเคราะห์ (Analytics) คือ การนำข้อมูลที่มีมาทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ประเภท

๔.๑ การวิเคราะห์แบบทั่วไป คือ การวิเคราะห์ทางสถิติ ความน่าจะเป็น หรือสมการทั่วไป

๔.๒ การวิเคราะห์แบบนักวิทยาศาสตร์ข้อมูล คือ การนำหลักการทางคณิตศาสตร์มาใช้ในการหาสมการใหม่ที่เข้ากับข้อมูลในสภาวะแวดล้อมนั้น ๆ โดยต้องได้สมการที่เหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว หรืออาจต้องเขียนโปรแกรมภาษาขึ้นมาเอง

๕. ส่วนการแสดงผลและการกระทำ (Report and Action) คือ การแสดงผลลัพธ์จากการคำนวณ โดยสามารถกำหนดได้ว่าจะให้ผู้ใช้เป็นผู้กำหนดการแสดงผลลัพธ์ด้วยตนเอง หรือใช้ระบบอัตโนมัติในการแสดงผลขึ้นสู่แดชบอร์ด (Dashboard) โดยการแสดงผลเป็นได้ทั้งรูปแบบของกราฟ ตาราง หรือรูปแบบอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับผู้ใช้งานที่ต้องการแสดงผลในรูปแบบใด ในส่วนของการกระทำคือการกระทำที่เกิดขึ้นจากการส่งข้อมูล เช่น เมื่อมีการส่งสัญญาณว่าเกิดการล้าลอบใช้บัตรเครดิตเกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการทำการตรวจสอบความผิดพลาด (Fault Detection Model) ทำให้มีการเตือนไปยังเจ้าของบัตร เพื่อยืนยันการใช้งานหรืออายัดบัตรเครดิตทันที

๒.๓.๒ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analytics)

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ว่าเป็นศาสตร์ของการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านธุรกิจ หรือ ด้านอื่น ๆ ตามความต้องการขององค์กร โดย

ต้องเริ่มต้นจากความสามารถขององค์กรในการนำข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีอยู่มารวบรวมจัดเตรียมให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมจะนำไปประมวลผลโดยใช้เทคโนโลยีหรือชุดคำสั่งและแบบจำลอง (Model) ที่สร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์มาใช้หรือแปลความหมายโดยบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีเหล่านั้น หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น โดยสามารถแบ่งรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ๔ รูปแบบ ดังนี้^{๓๘}

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพื้นฐาน (Descriptive analytics) เป็นรูปแบบการวิเคราะห์เพื่อแสดงผลโดยการใช้สถิติเพื่ออธิบายรายการทางธุรกิจ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดขึ้นในลักษณะที่ง่ายต่อการเข้าใจหรือตัดสินใจ เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพื้นฐานที่สุด เช่น รายงานการขาย หรือรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น

๒. การวิเคราะห์แบบเชิงวินิจฉัย (Diagnostic analytics) เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ที่อธิบายถึงสาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น ปัจจัยต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันของสิ่งที่เกิดขึ้น หรือเป็นการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่สองตัวแปรขึ้นไป เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างยอดขายต่อกิจกรรมทางการตลาดแต่ละประเภท ซึ่งเป็นก้าวใหม่ที่สำคัญที่จะช่วยเสริมให้การตัดสินใจเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง^{๓๙}

๓. การวิเคราะห์แบบพยากรณ์ (Predictive analytics) เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ที่เป็นการทำนาย พยากรณ์ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นหรือน่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้ข้อมูลในอดีตและแบบจำลองทางสถิติ หรือเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ต่าง ๆ (Artificial intelligence) เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น ตัวอย่างการพยากรณ์ยอดขาย การพยากรณ์ผลประชามติ เป็นต้น

๔. การวิเคราะห์แบบให้คำแนะนำ (Prescriptive analytics) เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความซับซ้อนและยากที่สุด เป็นการพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น คาดการณ์ผลลัพธ์ ข้อดีข้อเสีย สาเหตุ และระยะเวลาของสิ่งที่เกิดขึ้น ให้คำแนะนำทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ และผลของแต่ละทางเลือก เพื่อช่วยในการตัดสินใจที่เหมาะสมที่สุด^{๔๐}

^{๓๘} เยาวลักษณ์ ชาติบัญชา และ โสภณ เพิ่มศิริวัลลภ. (2559). คำถามที่พบบ่อย (FAQ) เกี่ยวกับ Big data และ Data analytics. (ออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.thai-iod.com>. (27 กรกฎาคม 2564).

^{๓๙} ธนชาติ ฤทธิ บำรุง. (2562). 4 Levels of Data Analytics Maturity — 4 ชั้นของ Data Analytics. วันเข้าถึงข้อมูล 27 กรกฎาคม 2562, แหล่ง ที่มา <https://medium.com/@thanachart.rit/4-levels-of-data-analytics-maturity-4-ชั้นของ-data-analytics-580d04302f74>

^{๔๐} ประภาพร กุลลิมรัตน์ชัย. การเข้าสู่ยุคของวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Entering into Era of Data Science). วารสาร มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 12 (2), (2561). 120-129.

๒.๓.๓ ระดับความสามารถในการนำข้อมูลขนาดใหญ่ไปใช้ในองค์กร (Big Data Maturity Model)

ระดับความสามารถในการนำข้อมูลขนาดใหญ่ไปใช้ในองค์กร ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

๑. การติดตามและตรวจสอบธุรกิจ (Business Monitoring) ในขั้นตอนนี้องค์กรยังทำเพียงแค่ระบบธุรกิจอัจฉริยะ (Business Intelligence) หรือมีเพียงโกดังข้อมูล (Data Warehouse) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่แสดงข้อมูลหรือรายงานต่าง ๆ ขององค์กรในลักษณะของการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพื้นฐาน (Descriptive Analytics) เป็นการดูข้อมูลในอดีตเพื่อทราบว่าตอนนี้กำลังเกิดอะไรขึ้น

๒. ความเข้าใจเชิงลึกของธุรกิจ (Business Insights) ในขั้นตอนนี้เริ่มทำโครงการข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีการทำศูนย์รวมข้อมูล (Data Lake) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กรทั้งข้อมูลที่เป็นข้อมูลแบบมีโครงสร้าง (Structured Data) ข้อมูลแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Data) และข้อมูลแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured data) เพื่อทำการวิเคราะห์แบบพยากรณ์ (Predictive Analytics) ให้ทราบว่า จะเกิดอะไรขึ้น

๓. การเพิ่มประสิทธิภาพทางธุรกิจ (Business Optimization) ในขั้นตอนนี้เริ่มเห็นความคุ้มค่าในการทำโครงการข้อมูลขนาดใหญ่ โดยเป็นการทำการวิเคราะห์แบบให้คำแนะนำ (Prescriptive Analytics) เพื่อให้ทราบว่า เราจะทำให้มันเกิดขึ้นได้อย่างไร

๔. การสร้างรายได้จากข้อมูล (Data Monetization) ในขั้นตอนนี้เป็นการขยายผลเพื่อนำข้อมูลที่เป็นทรัพยากรขององค์กรไปใช้เป็นสินทรัพย์ในการทำงานร่วมกับลูกค้าหรือองค์กรอื่น ๆ

๕. การเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ (Business Metamorphosis) ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นสูงสุดของการทำข้อมูลขนาดใหญ่ที่จะเห็นเรื่องของการปฏิรูปธุรกิจ (Business Transformation) ในองค์กรซึ่งอาจเห็นรูปแบบการทำงานใหม่ ๆ ธุรกิจใหม่ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ขององค์กร

๒.๓.๔ ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data expert)

อธิบายถึงผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลขนาดใหญ่ว่ามีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็น ๓ ส่วน คือ (๑) ส่วนการจัดการระบบข้อมูล (Data System) (๒) ส่วนการจัดการแบบจำลอง (Data Modeling) (๓) ส่วนการจัดการการสื่อสารด้านข้อมูล (Data Communication) หน้าที่ความรับผิดชอบทั้ง ๓ ส่วน จะมีทั้งส่วนที่ดำเนินการแยกออกจากกันและส่วนที่คาบเกี่ยวและดำเนินการร่วมกัน โดยผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบในแต่ละส่วน แบ่งออกเป็น ๓ บุคคล ดังนี้^{๔๑}

๑. วิศวกรข้อมูล (Data Engineering) เป็นบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดการข้อมูลทั้งระบบให้เชื่อมต่อกันเป็นท่อส่งข้อมูล (Data Pipeline) ตั้งแต่การระบุชนิดของข้อมูล การวางโครงสร้างการเข้า-ออกของข้อมูลในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้อง การวางระบบแม่ข่าย (Server) ระบบความปลอดภัย

^{๔๑} อสมา กุลวานิชไชยนันท์. BIG DATA SERIES I: Introduction to a Big Data Project ปฐมบทในการทำโปรเจกต์ บิ๊กดาต้า. (กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรราวเพลส (2002) จำกัด, ๒๕๖๑).

(Security) รวมทั้งระบบหลังบ้าน ระบบประมวลผลและการใช้งานหน้าบ้าน อีกทั้งยังเป็นผู้รับผิดชอบในการทำให้ข้อมูลมีระเบียบ ถูกต้อง ง่ายต่อการค้นหา เข้าถึงและนำไปใช้ เพื่อส่งต่อไปให้กับนักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist) ต่อไป^{๔๒}

๒. นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist) เป็นบุคคลที่มีหน้าที่ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการกับข้อมูล^{๔๓} ใช้ความสามารถในการหาความสัมพันธ์ผ่านการวิเคราะห์เชิงลึกโดยเริ่มจากการตั้งโจทย์ ค้นหาข้อมูลเพื่อตอบโจทย์ทำความเข้าใจความสะอาดข้อมูลเหล่านั้น สร้างแบบจำลองทดสอบแบบจำลองเพื่อให้ได้แบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดก่อนที่จะส่งมอบแบบจำลองนั้นไปใช้ในระบบ โดยแบบจำลองที่ถูกนำไปใช้ต้องตอบโจทย์ขององค์กรสูงสุด และสามารถหาคคุณค่าได้จากข้อมูลขององค์กรได้มากที่สุด

๓. นักวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analyst) เป็นบุคคลที่มีหน้าที่ในการใช้ข้อมูลเพื่อตอบคำถามและสื่อสารผลลัพธ์เพื่อช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยมีความสามารถในการทำความเข้าใจข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงข้อมูลเป็นภาพ (Data Visualization) เพื่อนำเสนอผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ข้อมูลทางเทคนิคเหล่านั้นให้แก่หน่วยงานภายในเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน หรือนำเสนอแก่ผู้บริหารและลูกค้าเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องทางธุรกิจ

การศึกษาและทบทวนแนวคิดของข้อมูลขนาดใหญ่ พบว่าการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และการนำข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในองค์กรมีระดับที่แตกต่างกันตามความสามารถและความต้องการขององค์กร ดังนั้นการทำความเข้าใจถึงความแตกต่างในส่วนนี้จะทำให้สามารถนำไปใช้ในการตั้งแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกให้เหมาะสมตามแต่ละองค์กร รวมทั้งใช้ร่วมกับการอภิปรายผลการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะวิกฤตและการจัดการภาวะวิกฤตที่นำส่วนหนึ่งของข้อมูลขนาดใหญ่เข้าไปใช้เป็นหนึ่งในเครื่องมือในการจัดการภาวะวิกฤต ในขณะที่เดียวกันแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลขนาดใหญ่ก็แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่หลากหลายของระดับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ข้อมูลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กรตามแต่ละระดับความสามารถรวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับสื่อใหม่และสื่อสังคมออนไลน์ที่แสดงให้เห็นคุณสมบัติและลักษณะการใช้งานของสื่อ

^{๔๒} Lee, J. (2017). Data Engineer, Data Analyst, Data Scientist — What's the Difference? Retrieved July 29, 2019, from <https://www.dataquest.io/blog/data-analyst-data-scientist-data-engineer/>

^{๔๓} ประภาพร กุลลิมรัตน์ชัย. การเข้าสู่ยุคของวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Entering into Era of Data Science). วารสาร มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 12 (2), (2561). 120-129.

สังคมออนไลน์ที่สนับสนุนความสามารถของข้อมูลขนาดใหญ่ที่จะนำมาใช้ในการจัดการภาวะวิกฤตได้^{๔๔}

๒.๓.๕ ความหมายของ Big Data

Big data คือ จากการศึกษาพบว่า มีผู้ที่ได้ให้ความหมายที่ได้รับการยอมรับที่เป็นจุดเริ่มต้นแต่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าใครเป็นผู้ที่ตั้งต้นหลักการนี้ ซึ่งได้กลายมาเป็นพื้นฐานในการที่จะทำการวิเคราะห์ว่าข้อมูลเหล่านี้เป็น Big data หรือไม่ โดยข้อมูลจะต้องมีส่วนประกอบพื้นฐานคือ

๑. Volume - ขนาดของข้อมูลมีขนาดใหญ่ มีปริมาณข้อมูลมาก ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งข้อมูลแบบ offline หรือ online

๒. Variety - ข้อมูลมีความหลากหลาย สามารถเป็นได้ทั้งที่มีโครงสร้างและข้อมูลที่ไม่สามารถจับ pattern ได้

๓. Velocity - ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว มีการส่งผ่านข้อมูลอย่างต่อเนื่องในลักษณะ streaming ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ manual มีข้อจำกัด

๔. Veracity หรือ ความเชื่อถือได้ หมายถึงการที่ข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่จริงแท้ในตัวเอง โดยที่ความจริงแท้หมายถึงเป็นข้อมูลที่ปรากฏขึ้นแล้วอย่างจริงแท้ (แม้ว่าข้อมูลนั้นจะจริงหรือเท็จแต่ก็ได้มีการเกิดขึ้นแล้ว) แต่ข้อมูลนั้นจะเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพและมีประโยชน์หรือไม่ก็แล้วแต่ว่าจะนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ทำอะไรต่อไป

การพยายามอธิบายนี้ นับเป็นจุดเริ่มแรกของการเริ่มจำแนกและการพยายามให้ความหมายของ Big Data เพื่อที่จะสามารถแยกออกมาจากข้อมูลทั่วไปได้ โดยเรียกลักษณะเหล่านี้ว่า ๓V และในเวลาต่อมาเหล่านักวิจัยก็ได้ทำการวิจัยและพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อให้สามารถระบุและแยกลักษณะของข้อมูลที่เรียกว่า Big Data ออกมาให้ชัดเจนมากขึ้นจากเป็น ๕V+๑C ในปัจจุบันประกอบด้วย

๑. Volume ปริมาณหรือขนาดของข้อมูล

๒. Variety ชนิดของข้อมูลที่มากมาย หลากหลาย

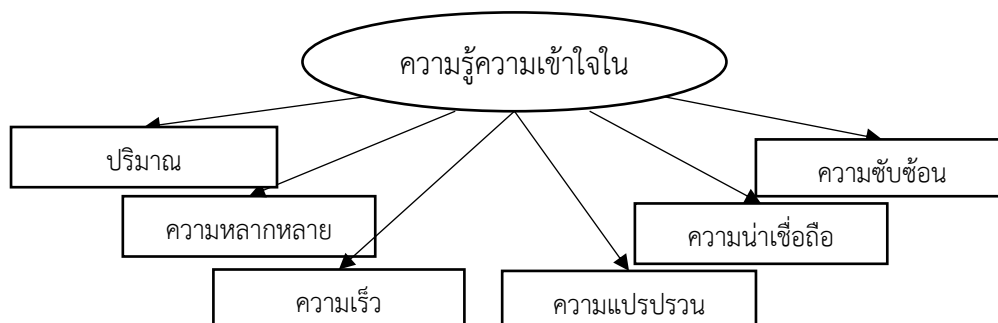
๓. Velocity ความเร็วของการสร้างข้อมูลและประมวลผลข้อมูล

๔. Variability ความแปรปรวนของข้อมูลที่ต้องมีค่าอยู่สูง

๕. Veracity ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ต้องเป็นข้อมูลจริง

๖. Complexity ความซับซ้อนของข้อมูลที่มีความซับซ้อนเกี่ยวพันต่อเนื่องอย่างหลีกเลี่ยงมิได้

^{๔๔} ญัฐนันท์ วิทย์เตชะกุล, “การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการจัดการและการสื่อสารภาวะวิกฤตของบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่”, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะนิเทศศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 60.

แผนภาพที่ ๒.๑ องค์ประกอบความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่

โดยรูปแบบของข้อมูลของ Big data ก็สามารถเป็นไปได้อย่างหลากหลายรูปแบบอย่างไม่มีมีการแบ่งแยก ตั้งแต่

๑. Behavioral data ข้อมูลเชิงพฤติกรรม ได้แก่ ข้อมูลการใช้งานต่างๆเช่น server log, พฤติกรรมการคลิกดูข้อมูล, ข้อมูลการใช้ ATM เป็นต้น

๒. Image & sounds ภาพถ่ายหรือวิดีโอหรือการบันทึกเสียง ได้แก่ รูปจาก google street view, ภาพถ่ายทางการแพทย์, ลายมือ, ข้อมูลเสียงที่ถูกบันทึกไว้ เป็นต้น

๓. Languages ข้อมูลเชิงอักษรอันได้แก่ การส่งข้อความทางโทรศัพท์, ข้อความที่ถูก tweet, เนื้อหาต่างๆในเว็บไซต์ เป็นต้น

๔. Records บันทึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการรวบรวม ได้แก่ ข้อมูลทางการแพทย์, ข้อมูลผลสำรวจที่มีขนาดใหญ่, ข้อมูลทางภาษี เป็นต้น

๕. Sensors ผลจากการวัดของเครื่องวัดที่ได้มีการติดตั้งไม่ว่าจะเป็นการบันทึกแบบอัตโนมัติด้วยตัวเครื่องหรือจากการบันทึกของผู้ดูแลก็ตาม ได้แก่ข้อมูลอุณหภูมิ, accelerometer, ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น

๒.๓.๖ Big data analytics

การวิเคราะห์ข้อมูล Big data อาศัยหลักการพื้นฐานบางอย่างเพื่อพัฒนาเป็นเทคนิคในการดึงข้อมูลสำคัญออกจากชุดฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่เต็มไปด้วยข้อมูลหลากหลายรูปแบบ เพื่อนำมาหา pattern ของข้อมูลที่ไม่เห็นด้วยตาเปล่า หารูปแบบความสัมพันธ์ที่ซ่อนอยู่ เช่น การหาแนวโน้มการตลาด เทรนด์ความชอบของลูกค้า และข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล Big data ทำให้มีข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งผ่านการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยระดับของการวิเคราะห์ก็เป็นได้หลากหลาย แล้วแต่รูปแบบการนำไปใช้งาน

๑. Descriptive analytics เป็นการวิเคราะห์เชิงตัวเลขที่เน้นในลักษณะที่จะบอกข้อมูลออกมาเป็นตัวเลขไม่ว่าจะเป็น ความถี่ ขนาด หรือมูลค่า เป็นต้น

๒. Predictive analytics เป็นการวิเคราะห์ในลักษณะที่ซับซ้อนขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งคือ เป็นการประเมินว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป มีการให้ข้อมูลตัวชี้วัดของผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นเป็นลักษณะความสัมพันธ์โครงสร้างชัดเจน

๓. Prescriptive analytics เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอทางเลือกในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับผลลัพธ์ที่ต้องการบนฐานของข้อมูลที่มี

กระแสของการนำ Big data มาใช้งานนี้เป็นผลที่มาจากหลายองค์ประกอบคือ

Demand for better data หรือการต้องการข้อมูลที่ดีกว่าเดิมกระแสกดดันภายใต้บริบทของการปฏิรูป สภาวะทางเศรษฐกิจ และนวัตกรรมใหม่ๆ

Supply of relevant data at scale หรือการให้ข้อมูลแบบที่มีเกณฑ์วัดชัดเจนและเริ่มมีการแพร่หลายรวมถึงการไหลเวียนของข้อมูลทั้งข้อมูลทางการแพทย์และข้อมูลอื่นๆที่สามารถเข้าถึงได้ทั่วไป

Technical capability หรือมีการพัฒนาเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากที่ทันสมัย ทำงานง่ายขึ้นและเข้าถึงได้แพร่หลาย

Government catalyzing market change หรือการมีแรงส่งจากภาครัฐที่ถูกกดดันให้มีการเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใส จนทำให้เกิดการกระจายตัวของข้อมูลไปสู่ภาคธุรกิจอื่น

๒.๓.๗ การประเมินผลการจัดการฐานข้อมูล

การจะใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลยุคปัจจุบันหลายๆ ท่านได้ลงความเห็นที่ตรงกันว่าต้องมีลักษณะดังนี้

๑. ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล (Access) ได้ง่าย รวดเร็วและถูกต้องโดยจะต้องมีการกำหนดสิทธิในการเรียกใช้ข้อมูลตามลำดับความสำคัญของผู้ใช้

๒. จะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security) ข้อมูลที่จัดเก็บไว้จะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันการจารกรรมข้อมูล

๓. สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขในอนาคตได้ (Edit) ทั้งนี้เนื่องจากแผนที่วางไว้อาจจะต้องการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์จึงทำให้ต้องมีการจัดระเบียบข้อมูล แก้ไขข้อมูล พร้อมทั้งจัดหาข้อมูลมารเพิ่มเติมข้อมูลที่จัดเก็บอาจจะต้องมีการจัดแบ่งเป็นส่วนหรือสร้างเป็นตาราง เพื่อง่ายแก่การปรับปรุงข้อมูล

๔. ลักษณะการจัดการฐานข้อมูลแบบสัมพันธ์ (Relational database) ซึ่งคือ การแสดงความต่อเนื่องของข้อมูลที่สัมพันธ์กันอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบย้อนกลับเพื่อหาข้อมูลต้นทางได้อย่างชัดเจน ไม่มีลักษณะของการวกไปวนมาของข้อมูลจนเกิดความสับสน

โดยในการวัดประเมินสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่เป็นที่นิยมคือการวัดประเมินผลจากผู้ที่ได้ทำการใช้งานฐานข้อมูลว่าในแต่ละส่วนนั้นมีระดับความพึงพอใจอย่างไร เพราะ

สุดท้ายแล้วถ้ามีฐานข้อมูลแต่ผู้ที่ใช้งานไม่สามารถที่จะใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถเรียกได้ว่าเป็นความล้มเหลวในการจัดทำฐานข้อมูลเช่นกัน

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้นทำให้สามารถสรุปองค์ประกอบที่จะใช้ในการวัดประเมินผลของพฤติกรรมกรรมการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ในการปฏิบัติงานได้ โดยการอนุมานถ้าระบบเป็นระบบที่ดีมีประสิทธิภาพเพียงพอที่ทำให้เกิดการใช้งานที่ง่ายต่อผู้ใช้งานจะส่งผลให้เกิดการประยุกต์ใช้งานที่ง่ายยิ่งขึ้น จึงทำให้งานวิจัยนี้จะทำการวัดด้วย การเข้าถึง ความปลอดภัย ความสามารถในการแก้ไข และความสัมพันธ์ของข้อมูล ตามที่ได้มีการกล่าวไปก่อนหน้านี้^{๔๕}

ตารางที่ ๒.๒ แสดงสาระสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิด Big Data

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Bernard Marr	ลักษณะของข้อมูลที่ เรียกว่า Big Data ๕V+๑C ในปัจจุบัน ประกอบด้วย ๑. ปริมาณหรือขนาดของข้อมูล ๒. ชนิดของข้อมูลที่หลากหลาย ๓. ความเร็วของการสร้างข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ๔. ความแปรปรวนของข้อมูลที่ต้องมีค่าอยู่สูง ๕. ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ต้องเป็นข้อมูลจริง ๖. ความซับซ้อนของข้อมูลที่มีความซับซ้อนเกี่ยวพันต่อเนื่องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๒.๔ แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT

SWOT เป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถทำให้องค์กรทราบถึงสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจและยอมรับสภาพต่างๆ ขององค์กรมากขึ้นและสามารถนำไปสู่การเตรียมความพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรตามสถานการณ์ในอนาคต โดยผู้ศึกษานำเทคนิค SWOT นี้ มาใช้ในการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ในปัจจัยภายในและโอกาสและอุปสรรค ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกขององค์กร รวมทั้งนำมาเป็นกรอบในการศึกษาในครั้งนี้

๒.๔.๑ ความหมาย

SWOT เป็นคำย่อมาจากคำว่า Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กร หรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนด จุดแข็ง และจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจน

^{๔๕}อธิบาย Big Data ด้วย 5V+1C, (๑ กันยายน ๒๕๕๘), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.somkiat.cc/describe-big-data-with-5v-1c/> [๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

ผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ต่อการทำงานขององค์กร^{๔๖} ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ สวอต (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อให้ผู้บริหารรู้จักจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าองค์กรได้เดินทางมาถูกทิศและไม่หลงทาง^{๔๗} นอกจากนี้ยังบอกได้ว่าองค์กรมีแรงขับไปยังเป้าหมายได้ดีหรือไม่ มั่นใจได้อย่างไรว่าระบบการทำงานในองค์กรยังมีประสิทธิภาพอยู่ มีจุดอ่อนที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร ซึ่งการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis) มีปัจจัยที่ควรนำมาพิจารณา ๒ ส่วนดังนี้^{๔๘}

๑) ปัจจัยภายใน (Internal Environment Analysis) ได้แก่

S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล องค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

๒) ปัจจัยภายนอก (External Environment Analysis) ได้แก่

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน ผู้บริหารที่จะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งการบริหารจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

สรุปได้ว่า SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ซึ่งช่วยกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ต่อการทำงานขององค์กร

ดังนั้น ความหมาย จากการศึกษาความหมาย ผู้วิจัยได้สามารถนำมาสังเคราะห์แนวคิดหลัก สรุปได้ตามตารางที่ ๒.๑๓ ดังนี้

^{๔๖} วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, ๒๕๕๓ “SWOT”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki/SWOT>

^{๔๗} สมคิด บางโม, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์, ๒๕๕๒), หน้า ๓๕๑.

^{๔๘} ณรงค์วิทย์ แสนทอง, การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๑),

ตารางที่ ๒.๓ แนวคิดที่เกี่ยวกับความหมาย SWOT

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี	เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กรหรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนด จุดแข็งและจุดอ่อน จากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ต่อการทำงานขององค์กร
สมคิด บางโม	การวิเคราะห์ สวอต (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อให้ผู้บริหารระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าองค์กรได้เดินทางมาถูกทิศและไมหลงทาง
ณรงค์วิทย์ แสนทอง	บอกถึงองค์กรว่ามีแรงขับไปยังเป้าหมายได้ดีหรือไม่ มั่นใจได้อย่างไรว่าระบบการทำงานในองค์กรยังมีประสิทธิภาพอยู่ มีจุดอ่อนที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร

๒.๔.๒ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

วิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมายในขณะที่จุดอ่อนขององค์กร จะเป็นคุณลักษณะภายใน ที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์การกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม^{๔๙} เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพ แวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้วให้นำจุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลัง

^{๔๙}วาสนา สุขกุล, “การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความขัดแย้งท้องถิ่น (ศล ๔๒๕) ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔”, รายงานการวิจัย, (คณะเศรษฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๕๕), หน้า ๕.

เผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไป ในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ ๔ รูปแบบดังนี้^{๕๐}

สถานการณ์ที่ ๑ (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive - Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

สถานการณ์ที่ ๒ (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรค ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

สถานการณ์ที่ ๓ (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์องค์กรมีโอกาเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่ หลายอย่างเช่นกันดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-Oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่างๆ ให้พร้อมที่จะฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดให้

สถานการณ์ที่ ๔ (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะรอนจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัว หรือขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาว ด้านอื่นๆ แทน

การวิเคราะห์และพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อนจะรวมถึงภาพลักษณ์ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถทักษะพื้นฐาน ผลลัพธ์ของ SWOT Analysis จะแสดงออกมาในรูปแบบงานเชิงกลยุทธ์ และช่วยในการวางแผนกลยุทธ์ล่วงหน้าในอนาคต ตัวอย่างเช่น วิธีการสร้างจุดแข็ง วิธีลดจุดอ่อน ใช้ประโยชน์จากโอกาสและวิธีที่ลดอุปสรรคความเสี่ยงมีแหล่งที่มา 2 ปัจจัยคือปัจจัยเสี่ยงภายในที่องค์กรสามารถจัดการควบคุมได้และปัจจัยเสี่ยงภายนอกที่อยู่เหนือการควบคุมขององค์กรและใน SWOT Analysis จะมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก เครื่องมือเหล่านี้จะใช้ในการวิเคราะห์ต่างกันโดยแยกเครื่องมือเป็น 2 ส่วนเพื่อวิเคราะห์ 2 ปัจจัยนั่นเอง โดยผู้เขียนจะขอยกเครื่องมือตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกโดยเครื่องมือ McKinsey 7-S

^{๕๐}ณรงค์วิทย์ แสันทอง, การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๑), หน้า ๒๒-๒๓.

Framework จะใช้วิเคราะห์ปัจจัยภายในคือจุดแข็ง จุดอ่อนและเครื่องมือ PESTLE Analysis จะใช้วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกคือ โอกาส อุปสรรค^{๕๑}

ดังนั้น จากการศึกษาประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT ผู้วิจัยได้สามารถนำมาสังเคราะห์แนวคิดหลัก สรุปได้ตามตารางที่ ๒.๑๔ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๔ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ณรงค์วิทย์ แสนทอง	การวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ ๔ รูปแบบดังนี้ สถานการณ์ที่ ๑ (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด สถานการณ์ที่ ๒ (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด สถานการณ์ที่ ๓ (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์องค์กรมีโอกาสเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่ สถานการณ์ที่ ๔ (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ
วาสนา สุขกุล	จุดแข็งขององค์กรจะถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมายในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นการบรรลุเป้าหมายองค์กรในทางกลับกัน อุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสิ่งขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์การกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม
สุปัญญา ไชยชาญ	การใช้ประโยชน์จากโอกาสและวิธีที่ลดอุปสรรคความเสี่ยงใน SWOT Analysis จะมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก เครื่องมือเหล่านี้จะการใช้การวิเคราะห์ต่างกัน

^{๕๑} สุปัญญา ไชยชาญ, การบริหารการตลาด, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.สิฟวิ่ง จำกัด, ๒๕๕๑),

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล

๒.๕.๑ ความเป็นมาของโครงการ

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล “๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย” พัฒนาท้องถิ่นแบบยั่งยืน แก้ไขปัญหาความยากจนแบบตรงจุด กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดเตรียมโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ หรือ โครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย เพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ จากพร.ก เงินกู้ ฯ (การรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินไม่เกิน ๔ แสนล้านบาท) โดยดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่ ๓,๐๐๐ ตำบลทั่วประเทศ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจในระดับชุมชนหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ระยะเวลา ๑ ปี ทั้งการสร้างงาน การพัฒนาอาชีพในชุมชน เพื่อให้เกิดการจ้างงานประชาชนทั่วไป บัณฑิตจบใหม่ และนักศึกษาไม่น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ คน ทั้งให้เกิดการพัฒนาทักษะในการเสริมสร้างอาชีพใหม่ในชุมชนรวมทั้งให้เกิดการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน และให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นด้าน BCG Economy ผ่าน โครงการด้านการเกษตรอัจฉริยะ พัฒนายกระดับพืชสมุนไพร พลังงานชุมชน การท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน โอท็อป (OTOP) รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน และเอสเอ็มอี (SMEs) ในพื้นที่ ซึ่งโครงการต่างๆ เหล่านี้ จะได้รับการบูรณาการอย่างเป็นระบบตามศักยภาพของตำบลและเพิ่มประสิทธิภาพให้ตำบลด้วยทักษะความรู้และนวัตกรรมเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนและแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย จึงเกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการบูรณาการโครงการในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง โดยใช้มหาวิทยาลัยของรัฐกว่า ๘๐ แห่งที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆของประเทศ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบูรณาการโครงการในระดับตำบล

ทั้งนี้ การดำเนินการของมหาวิทยาลัยในพื้นที่จะทำหน้าที่หน่วยงานบูรณาการโครงการรายตำบล ดูแลยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล ตามปัญหาและความต้องการของชุมชน อาทิ การพัฒนาสินค้าและบริการชุมชน การพัฒนาการตลาดและสิ่งอำนวยความสะดวก การส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงานชุมชน การส่งเสริมให้เกิดการฟื้นฟูและพัฒนาท้องถิ่นตนเอง การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น

ที่สำคัญมหาวิทยาลัยจะเป็นหน่วยจ้างงานในตำบลที่ทำหน้าที่ดูแล โดยจ้างงานประชาชนทั่วไป บัณฑิตจบใหม่ และนักศึกษา ไม่น้อยกว่า ๒๐ คนในแต่ละตำบลรวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานและทำงานร่วมกับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ของ

ชุมชนรายตำบล (Community Big Data) เพื่อให้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมีเป้าหมายชัดเจน

นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินการบูรณาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะมีการจัดทำระบบการบูรณาการโครงการต่างๆในอีก ๒ ระดับ คือ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา ๙ ภูมิภาคของอว. จะทำหน้าที่ในการบูรณาการโครงการต่างๆระหว่างชุมชนหรือตำบลในพื้นที่ ทั้งด้านการใช้ทรัพยากรโครงการร่วมกัน การแบ่งปันองค์ความรู้และเทคโนโลยีร่วมกัน รวมถึงการเชื่อมต่อกันในโซ่คุณค่าของสินค้าและบริการ เช่นการผลิตวัตถุดิบ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การบริโภคสินค้าและบริการ การท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกันระหว่างพื้นที่ เป็นต้น และในระดับประเทศ อว.จะร่วมกับ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่บูรณาการโครงการและข้อมูลต่างๆในภาพรวม การประเมินผลกระทบ และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดทำนโยบายและกลยุทธ์ในการลดปัญหาความยากจนแบบมีเป้าหมายชัดเจน

ตามที่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจของ ประเทศ ประชาชนว่างงานและบัณฑิตจบใหม่ไม่สามารถหางานทำได้ รวมถึงนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบอย่าง รุนแรง ประชาชนที่ว่างงานย้ายกลับถิ่นฐานจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมตามนโยบายการฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงมุ่งเน้นที่การฟื้นฟูเศรษฐกิจในระดับชุมชน ทั้งการสร้างงาน การพัฒนา อาชีพในชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งคาดว่าจะมีโครงการ ภายใต้ “พระราชกำหนด (พ.ร.ก.)ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙” ในภาครัฐ จำนวนมากที่จะลงไปพื้นที่หรือชุมชน อาทิเช่น โครงการด้านการเกษตรสมัยใหม่ ด้านการท่องเที่ยวและ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOPการท่องเที่ยวชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในพื้นที่ซึ่งโครงการต่าง ๆ เหล่านี้หากไม่บูรณาการกันอย่างเป็นระบบจะส่งผลให้ไม่มีประสิทธิภาพที่ดี พอเกิดการซ้ำซ้อนของโครงการ การใช้จ่ายงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถสร้างผลกระทบ (Impact) ได้อย่างมีนัยสำคัญเพื่อให้เกิดการบูรณาการโครงการในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง ควรมีหน่วยงานในพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการบูรณาการกระบวนการฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่อย่างเป็นระบบ (Area Based System Integrator) ซึ่งมหาวิทยาลัยของรัฐกว่า ๘๐ แห่งที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศสามารถที่จะทำหน้าที่เป็น System Integrator ในระดับ ตำบลได้ โดยที่มหาวิทยาลัยในพื้นที่สามารถใช้อองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีอยู่ทำงานประสานและ ร่วมงานกับจังหวัด องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การทำงานบูรณาการนี้ยกระดับ เศรษฐกิจและสังคมรายตำบลที่สามารถนำไปสู่การลดความยากจนอย่างมีเป้าหมายชัดเจน (Targeted Poverty Alleviation)^{๕๒}

๒.๕.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ โดยมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยง แบบบูรณาการ (System Integrator)

๒. เพื่อให้เกิดการจ้างงานประชาชนทั่วไป บัณฑิตจบใหม่ และนักศึกษา ให้มีงานทำและฟื้นฟูเศรษฐกิจ ชุมชน

๓. เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามปัญหาและความต้องการของชุมชน ได้แก่ การพัฒนาสัมมาชีพและสร้าง อาชีพใหม่ (การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่น ๆ) การสร้างและพัฒนา Creative Economy (การยกระดับ การท่องเที่ยว) การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ) และการส่งเสริม ด้านสิ่งแวดล้อม/Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน)

๔. เพื่อให้เกิดการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน (Community Big Data) เพื่อเป็นข้อมูลใน การวิเคราะห์และตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมีเป้าหมายชัดเจน

๒.๕.๓ กิจกรรมการพัฒนาในตำบล

เพื่อให้เกิดกิจกรรมเพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่ที่มีความครอบคลุมในประเด็นการพัฒนาของตำบล โดยมีการพัฒนาใน ๔ ประเด็นหลัก คือ

๑. การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่การยกระดับสินค้าOTOP/อาชีพอื่น ๆ

๒. การสร้างและพัฒนา Creative Economy (การยกระดับการท่องเที่ยว)

๓. การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care สุขภาพ/ ส่งเสริมเทคโนโลยีที่เหมาะสม)

๔. การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน)

^{๕๒}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://bri.mcu.ac.th/u2t/wp-content/uploads/2021/02A2.pdf> [๒ มกราคม ๒๕๖๕].

และการดำเนินการพัฒนาใน ๑๖ ประเด็นตามแนวคิดของ ศ.นพ.ประเวศ วะสี ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การ ทำงานของชุมชนระดับตำบล ที่เน้นการแก้ปัญหาด้วยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถดำเนินการได้จริง ด้วยตนเองและโดยการสนับสนุนของหน่วยงานและองค์กรจากภายนอก โดยเป้าหมาย ๑๖ ประการ ได้แก่

- ๑) องค์กรชุมชนและตำบลที่มีสมรรถนะในการจัดการสูง
- ๒) ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นระบบ
- ๓) ตำบลมีสมรรถนะในการวิเคราะห์วิสาหกิจชุมชนและมีสถาบันการเงินของชุมชน
- ๔) สร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่
- ๕) เกษตรพอเพียงอาหารปลอดภัย
- ๖) มีสระน้ำ(บ่อน้ำ/บ่อปลา)ประจำครอบครัว
- ๗) จัดการวิสาหกิจชุมชน
- ๘) ฝึกอบรมทักษะอาชีพ
- ๙) จัดการโครงสร้างพื้นฐาน กายภาพ สิ่งแวดล้อม พลังงาน
- ๑๐) ตำบลปลอดภัย
- ๑๑) พัฒนาคุณภาพกลุ่มเปราะบาง
- ๑๒) องค์กรระบบสุขภาพตำบลดูแลประชาชนทุกคน
- ๑๓) ศูนย์เรียนรู้ตำบล
- ๑๔) ระบบยุติธรรมชุมชน
- ๑๕) ระบบสื่อสารชุมชน
- ๑๖) ตำบลทำความดี

๒.๕.๔ ขอบเขต ตัวชี้วัดการดำเนินการ

โดยกิจกรรมการพัฒนาดังกล่าว จะเป็นแนวทางร่วมในการวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการตนเอง ของตำบล ซึ่งในเบื้องต้นสามารถประเมิน อย่างน้อย ๒ องค์ประกอบ คือ

๑. ขอบเขต/องค์ประกอบที่ ๑ ประสิทธิภาพและศักยภาพการบริหารจัดการที่ดี ด้วยการนำของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับ ท้องที่ หน่วยงานรัฐในพื้นที่ และภาคประชาชนรวมทั้งภาคเอกชน ได้แก่

(๑) มีข้อมูลพื้นฐานครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วม เป็นต้น

(๒) ใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ประชากรกลุ่มเป้าหมายของปัญหาความยากจนหรือความยากลำบาก เช่น คริวเรื้อนยากจน คริวเรื้อนเสี่ยงต่อความยากจน คริวเรื้อนที่มีประชากรกลุ่ม

เพราะบาง หรือ ปัจจัยเหตุของความยากจน ตลอดจนครัวเรือนที่อาจมีปัญหาหากเกิดภัยพิบัติหรือโรคระบาด เป็นต้น

(๓) มีข้อมูลปฏิบัติการที่ได้ผลดีของผู้ปฏิบัติการ หรือ key actors ที่เป็นงานหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจนหรือที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น กลุ่มทางสังคมองค์กรชุมชนภาคเอกชน หน่วยงานรัฐทั้งใน(กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ สถาบันการเงินชุมชนกลุ่มออมทรัพย์ วิสาหกิจชุมชน และอื่นๆ) และนอกพื้นที่ (หน่วยงานรัฐ ภาคเอกชนที่มีงานในพื้นที่)

(๔) มีแผนพัฒนาตำบลที่มีเป้าหมายชัดเจนในการแก้ปัญหาความยากจนและปัจจัยสาเหตุในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน (มีแนวทางวิเคราะห์สภาพปัญหา กลุ่มประชากรเป้าหมายแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้)

(๕) มีการจัดบริการสาธารณะที่สนับสนุนการแก้ปัญหาความยากจนที่มีเป้าหมายชัดเจน

(๖) มีการทำงานหรือโครงการพัฒนาตำบลที่ดำเนินการร่วมมือกับภาคเอกชนหน่วยงานองค์กรภาครัฐจากกระทรวงต่างๆ องค์กรร่วมพัฒนาเอกชน รวมทั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา

๒. ขอบเขต/องค์ประกอบที่ ๒ ประสิทธิภาพและศักยภาพของการพัฒนาตำบลทั้งที่เป็น การ จัดบริการสาธารณะ ตามแผนการแก้ปัญหาและแผนการพัฒนาตำบล รวมทั้งโครงการพัฒนาที่ ดำเนินกร่วมกับ องค์กร หน่วยงานอื่นโดยวิเคราะห์เทียบเคียงกับ ๑๖ เป้าหมาย และ อาจรวมทั้ง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วย ทั้งนี้ต้องมีการพัฒนาเครื่องมือการประเมิน ตามองค์ประกอบ รวมทั้งขั้นตอนและกระบวนการประเมินที่ เหมาะสม เพื่อจัดกลุ่มศักยภาพของตำบล

๒.๕.๕ ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในตำบลในรอบ ๑ ปี

๑. ผลลัพธ์ในรอบ ๓ เดือน

๑) ได้ข้อมูลจากการจัดเก็บข้อมูลของโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการของ กระทรวงมหาดไทย มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เบื้องต้น ได้ข้อมูลสำหรับการ จัดทำแนวทางการเฝ้าระวังและจัดทำข้อมูลสาธารณสุข ตามมาตรการป้องกัน COVID-๑๙ รายตำบล ข้อมูลรายได้ใน ชุมชน ข้อมูลอาชีพในชุมชน ข้อมูลสภาพทรัพยากรในพื้นที่ ข้อมูลระดับการศึกษา และทักษะของคนในชุมชน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุขบุคคล ในชุมชน ข้อมูลสิ่งแวดล้อม และข้อมูล ปัญหาระดับชุมชน สำหรับการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ชุมชน (Community Big Data) และแนวทางการจัดทำข้อมูลราชการเป็นอิเล็กทรอนิกส์ (Digitalizing government data)

๒) ได้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการนำไปใช้ในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรในการพัฒนา และ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนการดำเนินการในด้าน การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ (การยกระดับ สินค้า OTOP/อาชีพอื่นๆ) การสร้างและพัฒนา Creative Economy(การยกระดับการ ท่องเที่ยว) การนำองค์ ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/เทคโนโลยีด้านต่างๆ และการ

ส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม/Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน) ที่ส่งผลต่อการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของตำบล

๒. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในรอบ ๑๒ เดือน

๑) ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ชุมชน (Community Big Data) ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพ (Performance) และศักยภาพ (Potential) ของชุมชน และ ระบบการ นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมและบริบทของชุมชน

๒) แนวทางการเฝ้าระวังและจัดทำข้อมูลสาธารณสุขตามมาตรการป้องกัน COVID-๑๙ ราย ตำบล

๓) ข้อมูลภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นดิจิทัล (Digital Government Data) และกระบวนการนำ Digitalized data ที่จัดทำขึ้นมาใช้ประโยชน์

๔) เกิดการยกระดับสินค้า การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ (การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่น ๆ) การสร้างและพัฒนา Creative Economy (การยกระดับการท่องเที่ยว) การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ) และการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม/Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน) ที่ส่งผลต่อการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของตำบลตาม โจทย์และความต้องการรายตำบล

๕) ภายในเวลา ๑ ปี ร้อยละ ๒๕ ของตำบลเป้าหมายเป็นตำบลพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน (Sustainable Community) (๗๕๐ ตำบล) (มีความพร้อมในการวัดผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ในปีที่ ๑-๒) ร้อยละ ๕๐ ของตำบลเป้าหมายสามารถยกระดับเป็นตำบลไปสู่ความพอเพียง (Sufficient Community) (๑,๕๐๐ ตำบล) (มีความพร้อมในการวัดผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ในปีที่ ๒-๓) และร้อยละ ๒๕ ของ ตำบลเป้าหมายที่อยู่รอดจากความยากลำบาก (Survived Community) (๗๕๐ ตำบล) (มีความพร้อมในการ ยกระดับเป็นตำบลไปสู่ความพอเพียงได้ใน ปีที่ ๓-๕) โดยมีมหาวิทยาลัยเข้าไปเป็นที่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาอย่าง ต่อเนื่อง

๒.๖ ข้อมูลบริบทพื้นที่วิจัย

ประวัติความเป็นมา ตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา^{๕๓}

ตำบลภูเขาทอง อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษากลาง นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ ประกอบ

^{๕๓}องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง, ข้อมูลทั่วไปตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://phukaothong.go.th/public/communityinfo/data/index/menu/177> [๒ มกราคม ๒๕๖๕].

ไปด้วย ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านวัดช่องลม บ้านภูเขาทอง บ้านหัวพรวน และบ้านหาดทราย อยู่ห่างจาก
เกาะเมือง มาทางทิศตะวันตก ตามถนนสายอยุธยา-อ่างทอง (ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙) ระยะทาง
ประมาณ ๓ กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอพระนครศรีอยุธยา
ประมาณ ๖ กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร โดยมี
เนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ ๗.๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๔,๔๙๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทางการเกษตร
๑,๒๗๔ ไร่

ทิศอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลวัดตูม และตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านป้อม และตำบลท่าวาสุกรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลลุมพลี อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา

สภาพพื้นที่ของตำบลภูเขาทอง มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีทุ่งนากว้าง เดิมเมื่อถึงฤดูน้ำ
หลาก น้ำจะเข้าท่วมทุ่งนาและบริเวณใกล้เคียง จนได้มีการสร้างอ่างเก็บน้ำ และอนุสาวรีย์องค์สมเด็จพระ
พระนเรศวรขึ้น ณ บริเวณเจดีย์ภูเขาทอง ทำให้น้ำไม่หลากมากเหมือนเคย สภาพอากาศโดยทั่วไป
ค่อนข้างร้อน

การศึกษา

- โรงเรียนระดับประถมศึกษา (โรงเรียนสุตินสหราษฎร์)

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลภูเขาทอง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัดภูเขาทอง

- วัดดาวดึงส์ (วัดร้าง)

- มัสยิดดารุซซุนนะฮ์ หมู่ที่ ๑

- มัสยิดออลียัดดารอยน หมู่ที่ ๒

พื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

ประชากรในตำบลภูเขาทอง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย ลูกจ้างโรงงาน
อุตสาหกรรม การเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ และอื่นๆ อีกทั้งยังมีกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชนประกอบด้วย
กลุ่มจักสานใบลานปลาตะเพียน กลุ่มแกะสลักไม้ กลุ่มทอหม้อ กลุ่มนวดแผนไทย กลุ่มเกษตรกรรม
กลุ่มเปลงวน และกลุ่มออมทรัพย์

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- คลองมหานาค , คลองใหญ่
- แม่น้ำเจ้าพระยา

สถานที่ท่องเที่ยว

- วัดกุเขาทอง ,
- เจดีย์กุเขาทอง
- อนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

การสาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบลกุเขาทอง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ป้อม/จุดตรวจ/รักษาความปลอดภัยนเรศวร

การคมนาคม

- ทางรถยนต์
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๙ ระหว่าง ม.๓ และ ม.๔
- ทางหลวงชนบท อย ๕๐๓๕

สาธารณูปโภค

- ในเขตตำบลกุเขาทอง มีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทุกครัวเรือน หน่วยงานรับผิดชอบคือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีไฟฟ้าสาธารณะทุกหมู่บ้าน มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ ๕ แห่ง และแท็งคประปาหมู่บ้าน จำนวน ๔ แห่ง

แบ่งเขตการปกครอง เป็น ๒ หมู่บ้าน

ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่ ๒ บ้านกุเขาทอง และหมู่ ๔ บ้านหาดทราย

จำนวนประชากรใน ตำบลกุเขาทอง

จำนวนหลังคาเรือน :	๒๙๓	หลังคาเรือน
จำนวนประชากร :	๒,๕๘๒	คน
จำนวนผู้สูงอายุ :	๓๔๗	คน
จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง ๖ ปี :	๒๑๔	คน
จำนวนผู้สูงอายุ ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง :	๔๓	คน
จำนวนสตรีตั้งครรภ์ :	๓๒	คน
จำนวนผู้สูงอายุที่ช่วยตนเองไม่ได้ :	๖	คน
จำนวนสตรีอายุ ๓๕ ปี ขึ้นไป :	๖๔๒	คน
จำนวนผู้พิการ :	๑๐	คน

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ดังต่อไปนี้

เอกราช ปลอดโปร่ง ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทศกิจสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทศกิจ สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการทำงาน การปฏิบัติงานไม่ค่อยต่อเนื่อง ส่วนมากงานค่อนข้างด่วนและเป็นงานเฉพาะหน้า เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ การปฏิบัติงาน ขึ้นตอนและกระบวนการไม่ชัดเจน ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งในบางครั้ง ค่าตอบแทนล่วงเวลาไม่มี ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ สำหรับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ จัดการอบรมเพิ่มความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น ผู้ควบคุมหรือหัวหน้า ควรตรวจตราผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกับงาน จัดทีมบริหาร สำหรับงานเร่งด่วนหรืองานเฉพาะหน้า การมอบหมายงานต้องมีความชัดเจน ในกระบวนการขึ้นตอน เพิ่ม แรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ เช่น ค่าล่วงเวลา โบนัส เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๕๔}

พระครูโสภณปุรารักษ์ (สุทธิ วรรณอาภา) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรมเป็นหน้าที่ของ เจ้าอาวาสหรือพระสังฆาธิการจะต้องปฏิบัติรับผิดชอบ เป็นธุระในการอบรม และสั่งสอนธรรมะแก่พุทธบริษัทให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีต่อไป แนวทางพัฒนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรม ควรให้ความสำคัญกับเอาใจใส่ปรับปรุงการอบรมอย่างสม่ำเสมอ ด้านสถานที่ควรให้มีความสัปปายะ แยกที่พักกับที่ปฏิบัติให้เป็นสัดส่วน ที่ปฏิบัติสงบปราศจากสิ่งรบกวนเหมาะสำหรับเป็นที่ปฏิบัติธรรม เพิ่มสื่อการสอนฝึกอบรมควบคู่เข้าไปด้วย เช่น ฉายบททำวัตรด้วยโปรเจคเตอร์ ควรกำหนดเวลาทำกิจกรรมให้ชัดเจน ควรมีตารางเวลาประจำวันให้ทราบ ควรสอนตรงจุดตรงประเด็น โดยใช้ภาษาที่ฟังง่าย

^{๕๔}เอกราช ปลอดโปร่ง, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทศกิจ สำนักงานเขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

เหมาะสมกับชาวบ้าน เน้นสาระธรรมที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ วิทยากรควรมีน้ำใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นผู้มีความรู้ดีและความประพฤติดี^{๕๕}

พระมหานพรัตน์ ขนติโสภโณ (นาเมือง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวัดพัฒนาตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการวัดพัฒนาตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดบริเวณวัด เป็นการพัฒนาศาสนสถานและศาสนวัตถุ ให้สวยงามประหยัด เรียบง่าย สอดคล้องต่อศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชาติ และท้องถิ่น ด้านการจัดการปกครองพระภิกษุ สามเณรและศิษย์วัด มีการสอดส่องดูแลเพื่อให้การปกครองเป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของมหาเถรสมาคมหรือพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช ด้านการจัดการศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณรและประชาชน มีความมุ่งหมาย ๔ ลักษณะ คือ ๑. การจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม ๒. การสงเคราะห์ให้เด็กและประชาชน ได้รับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ๓. การสอนศีลธรรมในสถานศึกษาทั่วไป ๔. การสงเคราะห์เกื้อกูลแก่การศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศีลธรรม มีการดำเนินการช่วยเหลือสังคมทางกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย ^{๕๖}

ตารางที่ ๒.๕ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	ผลการวิจัย
เอกราช ปลอดโปร่ง	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทศกิจ สานักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการทำงาน การปฏิบัติงานไม่ค่อยต่อเนื่อง ส่วนมากงานค่อนข้างด่วนและเป็นงานเฉพาะหน้า เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน ขั้นตอนและกระบวนการไม่ชัดเจน ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งในบางครั้งคำตอบแทนล่วงหน้าไม่มี ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ

^{๕๕}พระครูโสภณปุรารักษ์ (สุทธิวรรณอาภา), “การบริหารจัดการกิจกรรมคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^{๕๖}พระมหานพรัตน์ ขนติโสภโณ (นาเมือง), “การบริหารจัดการวัดพัฒนาตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๗).

ตารางที่ ๒.๕ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระครูโสภณปุรารักษ์ (สุทธิ วรรณอาภา)	การบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรม ควรให้ความสำคัญกับเอาใจใส่ปรับปรุงการอบรมอย่างสม่ำเสมอ ด้านสถานที่ควรให้มีความสัปปายะ แยกที่พักกับที่ปฏิบัติให้เป็นสัดส่วน ที่ปฏิบัติสงบปราศจากสิ่งรบกวนเหมาะสำหรับเป็นที่ปฏิบัติธรรม เพิ่มสื่อการสอนฝึกอบรมควบคู่เข้าไปด้วย
พระมหานพรัตน์ ขนดีโสภโณ (นาเมือง),	การบริหารจัดการวัดพัฒนาตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๑) การจัดบริเวณวัด ได้แก่ การจัดทำแผนผังวัด การวางแผนในการซ่อมแซม บูรณปฏิสังขรณ์วัด และการจัดทำแผนพัฒนาวัด ๑ ปี ๓ ปี ๕ ปี ๒) การจัดการปกครองพระภิกษุสามเณรและศิษย์วัด การประชุมอบรมบุคลากรภายในวัด

๒.๗.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ดังต่อไปนี้

กนกพรรณ ชำนาญกิจ^{๕๗} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทางด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ เพื่อยกระดับศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์” ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทางด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์นับได้ว่าเป็นข้อมูลมีนัยสำคัญในการบริหารจัดการประเทศทั้งในระดับจุลภาค และมหภาค ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนสมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศมีมากกว่า ๑๐ ล้านคน จากจำนวนสหกรณ์ทุกประเภทรวมกันกว่าหมื่นแห่งทั่วประเทศ และมีปริมาณธุรกิจหลายหมื่นล้านบาทที่หมุนเวียนอยู่ในระบบสหกรณ์ ดังนั้นหากข้อมูลทางด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ได้มีการถูกรวบรวมอย่างเป็นระบบ และจัดเก็บไว้ที่ศูนย์กลางข้อมูล โดยมีการประมวลผลข้อมูลของสหกรณ์ได้ทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ภาค หรือภาพรวมในระดับประเทศ ก็จะทำให้ผู้บริหารเห็นถึงปริมาณมูลค่า และ

^{๕๗}กนกพรรณ ชำนาญกิจ, “การประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทางด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ เพื่อยกระดับศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์”, รายงานการวิจัย, (ทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์, ๒๕๖๐).

ทิศทางของธุรกิจ (ข้อมูลปริมาณธุรกิจของสหกรณ์) ฐานะของสมาชิกสหกรณ์ (ปริมาณเงินฝากและเงินกู้) ตลอดจนสภาพการณ์ตลาดของสินค้า โดยเฉพาะสินค้าเกษตรต่างๆ (ข้อมูลการรวบรวมการแปรรูป ตลอดจนการจำหน่ายสินค้าเกษตรต่างๆ) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลที่สามารถสะท้อนออกมาได้จากงบการเงินของสหกรณ์การที่จะให้ข้อมูลที่มีการรวบรวมมาจากสหกรณ์ทั้งประเทศผ่านข้อมูลจากการสอบบัญชีซึ่งเป็นภารกิจหลักของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่แล้วนั้น มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงจะต้องมีปัจจัยที่จะต้องกำหนดและพัฒนาเพิ่มเติมอีก ๒ ประการ คือ การกำหนดมาตรฐาน (Standard) การบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โดยเฉพาะในส่วนของรหัสสินค้าเกษตรประเภทต่างๆ มีการบันทึกข้อมูลปริมาณธุรกิจของสินค้าเกษตรในแต่ละประเภทด้วยรหัสมาตรฐานเดียวกัน และประการที่สอง คือ การบริหารจัดการข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ (Big Data) ที่จะต้องมีการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางด้าน Big Data มาช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการ จัดทำมาตรฐานข้อมูล และวิเคราะห์ฐานข้อมูลทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์ซึ่งมีขนาดข้อมูลที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งข้อมูลในอดีตที่มีการจัดเก็บย้อนหลัง และแนวโน้มข้อมูลที่จะมีขนาดเพิ่มขึ้นในอนาคตอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้มีความเข้าใจถึงรูปแบบข้อมูลในอดีต (Understand Past) สามารถติดตามสถานการณ์ปัจจุบัน (Monitor Present) และคาดการณ์อนาคต (Forecast Future) เพื่อสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจได้อย่างแท้จริงด้วยเหตุผลที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มานานมากกว่า ๑๐ ปีนี้ ทำให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีข้อมูลขนาดใหญ่ และเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพ โดยปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ข้อมูลทางการเงินสหกรณ์มีความพร้อมในการประยุกต์ใช้แนวคิดด้าน Big Data เพื่อนำมาใช้จัดการฐานข้อมูลเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีความเป็นไปได้เป็นอย่างดี ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของภาครัฐ เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศหลายล้านคน จำเป็นจะต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับปัญหาของสมาชิกสหกรณ์โดยเฉพาะส่วนที่เป็นเกษตรกรผู้มียาได้น้อย โดยข้อมูลจากการสอบบัญชีซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีการจัดเก็บผ่านศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์นั้น จำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่ได้รับการยอมรับ เช่น Big Data เพื่อจะสามารถนำข้อมูลจำนวนมากที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีการจัดเก็บมาวิเคราะห์รูปแบบ และหาคำตอบที่ถูกต้องในด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการบริหารจัดการ Big Data ทางด้านซอฟต์แวร์จะต้องครอบคลุมตั้งแต่ Data Standard Data Mining Data Warehouse ตลอดจนเรื่อง Data Security และการวิเคราะห์ด้านฮาร์ดแวร์ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการนำเทคโนโลยี Big Data มาใช้ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการเพื่อประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทางการเงินการบัญชีของ

สหกรณ์ และนำไปสู่การพัฒนาศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั้น จะต้องมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นไปตามมาตรฐาน และสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้การดำเนินการประยุกต์ใช้ Big Data ให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย รวมถึงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น นอกเหนือจากเพียงแค่เทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพียงอย่างเดียวการกำหนดบุคลากรตั้งแต่ระดับผู้บริหาร จนถึงผู้ปฏิบัติงานที่จะมาขับเคลื่อนให้สามารถนำ Big Data มาประยุกต์ใช้กับองค์กรได้นั้นก็ถือได้ว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะ Big Data มิใช่เป็นเพียงแค่การกำหนดรูปแบบรายงานที่ต้องการ หรือการสร้างแผนภูมิ แต่ Big Data หมายถึงการค้นหา “คำตอบ” จากข้อมูล ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าไม่เพียงแต่เทคโนโลยีเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของกลยุทธ์ด้วย

รชต ทิมาสรวิชกิจ, วรธชา เปาอินทร์, วรพล พงษ์เพ็ชร^{๕๘} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบการค้นคืนข้อมูลบนเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ กรณีศึกษาตัวอย่างชุดข้อมูลบริการสุขภาพ” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการให้บริการสุขภาพที่รวบรวมโดยกระทรวงสาธารณสุขบนสถาปัตยกรรมข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในความแตกต่างของเทคโนโลยีระหว่างเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ Hadoop และ MapReduce กับระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์มายเอสคิวแอลที่มีหลักการทางคณิตศาสตร์ที่แตกต่างกัน และมีสถาปัตยกรรมการจัดการข้อมูลที่ไม่เหมือนกัน และรูปแบบวิธีการเรียกใช้งานการค้นคืนที่ต่างกัน ด้วยขั้นตอนวิธีการใช้ชุดข้อมูลบริการสุขภาพนำมาประมวลผลร่วมกับเทคนิควิธีการประมวลผลแบบขนานแมพรีดิวและภาษาสอบถามเชิงโครงสร้างเอสคิวแอล โดยใช้วิธีวิจัยเชิงทดลองนำมาศึกษาความแตกต่าง ทดสอบด้วยชุดข้อมูลบริการสุขภาพที่มีขนาดระเบียบเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และสร้างชุดแบบสอบถามขึ้นจากรายงานสรุปการเจ็บป่วย พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒ รายงาน เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้หาประสิทธิภาพของเวลาในการประมวลผลการค้นคืนข้อมูล ประเมินประสิทธิภาพด้วยการวิเคราะห์ผลลัพธ์ทางด้านเวลาโดยใช้สถิติ t-Test นำมาทดสอบสมมติฐานที่คาดการณ์ว่าผลลัพธ์ของเวลาการค้นคืนข้อมูลเมื่อมีการเปรียบเทียบระหว่างเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์แตกต่างกัน กำหนดค่านัยสำคัญที่ = ๐.๐๕ และการประเมินผลลัพธ์ความถูกต้องและแม่นยำการค้นคืนด้วยค่าสถิติร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพความเร็วหาข้อมูลและแมพรีดิวใช้เวลาในการประมวลผลมากกว่าและ ผลการวิเคราะห์สถิติ

^{๕๘}รชต ทิมาสรวิชกิจ, วรธชา เปาอินทร์, วรพล พงษ์เพ็ชร, “การเปรียบเทียบการค้นคืนข้อมูลบนเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ กรณีศึกษาตัวอย่างชุดข้อมูลบริการสุขภาพ”, *Journal of the Thai Medical Informatics Association*, Volume 2, Issue 2, (July-December 2016): 134 – 145.

วิจัยที่ได้ P-Value = ๐.๑๗ มากกว่าค่าแอลฟา ๐.๐๕ ผลของเวลาจึงไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่มีผลลัพธ์ถูกต้องแม่นยำตรงกัน ๑๐๐%

สุกัญชลิลา บุญมาธรรม^{๕๙} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) พัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ๒) ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน ๑๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ๑) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย และ ๒) เว็บไซต์ระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย แบ่งส่วนการติดต่อกับผู้ใช้ออกเป็น ๒ ส่วน ๕ โมดูล ซึ่งมีกระบวนการทำงาน ดังนี้ ๑.๑) ส่วนของผู้ดูแล ประกอบด้วย โมดูลนำเข้าข้อมูล โมดูลจัดเก็บเอกสารงานวิจัย โมดูลตรวจสอบสิทธิ์การเข้าใช้งาน โมดูลตรวจสอบและจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ๑.๒) ส่วนของสมาชิก ประกอบด้วยโมดูลค้นหา/ดาวน์โหลดงานวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา และผู้ใช้ที่มีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สาครรัตน์ นักปราชญ์ และ ศักนางค์ จามะริก^{๖๐} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้จากการรวบรวมเอกสาร งานวิจัย และรายงานจากการสำรวจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี รวมไปถึงการทำ Business Intelligence สำหรับเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ (Government Open Data) หรือ อภิมหาข้อมูล (Big Data) ข้อมูลของภาครัฐของหน่วยงานของในต่างประเทศ เช่น การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence ของประเทศสิงคโปร์และสหราชอาณาจักร รวมถึงในเมืองใหญ่อย่างเช่นรัฐนิวยอร์ก เป็นต้น ๒. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลระบบจากเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลในระบบ Business Intelligence เช่น ข้อมูลภายในสำนักงาน กสทช. เช่น ระบบรายงานข้อมูลสภาพตลาดโทรทัศน์ ของสำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (วส.) ฐานข้อมูลอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทย (Thailand Telecom Industry

^{๕๙}สุกัญชลิลา บุญมาธรรม, “การพัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี”, วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙): ๓๙-๔๕.

^{๖๐}สาครรัตน์ นักปราชญ์ และ ศักนางค์ จามะริก, “การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data”, วารสาร กสทช, (๒๕๕๙): ๕๕๓ - ๕๖๐.

Database) ฐานข้อมูลของตลาดโทรศัพท์ประจำที่ ผลการศึกษาพบว่า เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในแทบจะทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวันทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนจึงได้พยายามปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ รวมทั้งต่อการจัดการด้านข้อมูลที่มีปริมาณมากมายมหาศาล มีรูปแบบหลากหลาย เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและตลอดเวลา หรือที่เรียกว่า Big Data ประกอบกับปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลนั้นเกิดได้โดยง่ายและรวดเร็วดังนั้น งานด้านการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลของภาคส่วนต่างๆ จึงมีความสำคัญ การเผยแพร่ข้อมูลที่มีคุณภาพจะก่อให้เกิดแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและข้อมูลถูกนำไปใช้ต่อโดยไม่ผิดพลาด ด้วยเหตุนี้เองการเลือกใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่เหมาะสมจึงเป็นโจทย์หลักสำหรับการนำเอาข้อมูลทางสถิติที่มีอยู่มานำเสนอให้มีมิติที่หลากหลาย คนทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานต่อได้ง่าย โดยเฉพาะภาครัฐที่จะสร้างรูปแบบการสื่อสารข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ แม้ว่าจะมีเครื่องมือที่หลากหลายหลายแต่การพัฒนาระบบธุรกิจอัจฉริยะ (BI) นั้น นับเป็นเทคโนโลยีหนึ่งที่ตอบโจทย์การบริหารจัดการข้อมูลจำพวก Big data ได้อย่างลงตัว เหมือนอย่างในต่างประเทศที่มีการใช้ BI สำหรับเผยแพร่ข้อมูลภาครัฐ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน รวมถึงเพื่อพัฒนาศักยภาพของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

วรุฒ บุญประยงค์^{๖๑} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความท้าทายในการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ทางด้านสุขภาพ” ผลการศึกษาพบว่า การนำ Big Data มาใช้ในการดูแลด้านสุขภาพจะช่วยทำให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่ตรงตามความต้องการเฉพาะบุคคลมากขึ้น สามารถวิเคราะห์แนวโน้มของสุขภาพและวางแผนการรักษาได้อย่างเหมาะสม ตั้งแต่การป้องกันไปจนถึงการฟื้นฟูหลังการรักษา ช่วยในการกำหนดตัวเลือกการรักษาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้ป่วย ในส่วนของการบริหาร ทำให้สามารถวางแผนการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เช่น การลงทุน หรือการเตรียมบุคลากรในด้านต่างๆ และสร้างสรรค์บริการใหม่ๆ ที่เหมาะสมมากขึ้น โดยวิเคราะห์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจากข้อมูลที่มีอยู่อย่างมหาศาล รวมไปถึงการรองรับทิศทางของการขยายตัวและบริการของโรงพยาบาลได้อีกด้วย ถ้าในประเทศหรือเขตบริการสุขภาพต่างสามารถรวมตัวเป็นหนึ่งเดียว โดยในแต่ละสถานบริการสามารถนำข้อมูลมาใช้ร่วมกัน โดยผ่านเทคโนโลยีของ cloud เพื่อให้เกิดข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและทำให้ประหยัดงบประมาณในการลงทุนของแต่ละสถานบริการได้ เพราะสถานพยาบาลสามารถใช้ข้อมูลเพื่อดูแลรักษาผู้มาใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดในโรคหรืออาการต่างๆได้ สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนในภาพรวมของประเทศได้เป็นอย่างดี ข้อมูลก็เป็นหนึ่งเดียวกันซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการเป็นข้อมูลทางด้านสาธารณสุข

^{๖๑}วรุฒ บุญประยงค์, “ความท้าทายในการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ทางด้านสุขภาพ”, วารสารการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑๐ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘): ๖๘-๗๕.

เนารุ่ง วิชาการ^{๒๒} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ของแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และการจัดการข้อมูล ที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่ใช้ในธุรกิจ ๒) ศึกษาการจัดการข้อมูลของธุรกิจ และ ๓) ศึกษาความสัมพันธ์ของแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และการจัดการข้อมูลเพื่อความสำเร็จของธุรกิจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน ๒๐๖ กิจการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกิจการ แบบสอบถามแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่ใช้ในธุรกิจ แบบสอบถามการจัดการข้อมูล แบบสอบถามเพื่อความสำเร็จของธุรกิจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ๑) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๒) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่และการจัดการข้อมูลเพื่อความสำเร็จของธุรกิจ คือโมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า ๑) แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่ใช้ในธุรกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก กิจการที่มีการใช้แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ของกิจการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ Social Media ๒) การจัดการข้อมูลของกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การจัดการข้อมูลของกิจการที่ใช้มากที่สุดคือ ระบบธุรกิจอัจฉริยะ ๓) แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจที่ ๐.๗๗ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ การจัดการข้อมูล มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจที่ ๐.๗๓ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ และแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ มีอิทธิพลต่อการจัดการข้อมูลที่ ๐.๙๕ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ที่มีความสอดคล้องกับ การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิผลการทำงานของกรมทางหลวง ดังตารางที่ ๒.๖

^{๒๒}เนารุ่ง วิชาการ, “การศึกษาความสัมพันธ์ของแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และการจัดการข้อมูล ที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ”, วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒): ๓๘-๔๖.

ตารางที่ ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่

นักวิจัย	ผลการวิจัย
กนกพรรณ ชำนาญกิจ	ข้อมูลทางด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์นับได้ว่าเป็นข้อมูลมีนัยสำคัญในการบริหารจัดการประเทศทั้งในระดับจุลภาค และมหภาค ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนสมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศมีมากกว่า ๑๐ ล้านคน มีปัจจัยที่จะต้องกำหนดและพัฒนาเพิ่มเติมอีก ๒ ประการ คือ การกำหนดมาตรฐาน (Standard) การบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โดยเฉพาะในส่วนของรหัสสินค้าเกษตรประเภทต่างๆ มีการบันทึกข้อมูลปริมาณธุรกิจของสินค้าเกษตรในแต่ละประเภทด้วยรหัสมาตรฐานเดียวกัน และประการที่สอง คือ การบริหารจัดการข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ (Big Data) ที่จะต้องมีการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ
รชต ทิมาสรวิชกิจ, วรรณษา เปาอินทร์, วรรณ พงษ์เพชร	ประสิทธิภาพความเร็วหาจุดและแมพรีดิวใช้เวลาในการประมวลผลมากกว่าและ ผลการวิเคราะห์สถิติวิจัยที่ได้ P-Value = ๐.๑๗ มากกว่าค่าแอลฟา ๐.๐๕ ผลของเวลาจึงไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติแต่มีผลลัพธ์ถูกต้องแม่นยำตรงกัน ๑๐๐%
สุกัญชลิศา บุญมาธรรม,	ระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย แบ่งส่วนการติดต่อกับผู้ใช้ออกเป็น ๒ ส่วน ๕ โมดูล ซึ่งมีกระบวนการทำงาน ดังนี้ ๑.๑) ส่วนของผู้ดูแล ประกอบด้วย โมดูลนำเข้าข้อมูล โมดูลจัดเก็บเอกสารงานวิจัย โมดูลตรวจสอบสิทธิ์การเข้าใช้งาน โมดูลตรวจสอบและจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ๑.๒) ส่วนของสมาชิกประกอบด้วยโมดูลค้นหา/ดาวน์โหลดงานวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา และผู้มีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ศาสตราจารย์ นักปราชญ์ และ คณางค์ จามะริก	เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในแทบจะทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวันทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนจึงได้พยายามปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ รวมทั้งต่อการจัดการด้านข้อมูลที่มีปริมาณมากมายมหาศาล มีรูปแบบหลากหลายเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและตลอดเวลา หรือที่เรียกว่า Big Data ประกอบกับปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลนั้นเกิดได้โดยง่ายและรวดเร็ว
วรุฒ บุญประยงค์,	การนำ Big Data มาใช้ในการดูแลด้านสุขภาพจะช่วยให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่ตรงตามความต้องการเฉพาะบุคคลมากขึ้น สามารถวิเคราะห์แนวโน้มของสุขภาพและวางแผนการรักษาได้อย่างเหมาะสม ตั้งแต่การป้องกันไปจนถึงการฟื้นฟูหลังการรักษา ช่วยในการกำหนดตัวเลือกการรักษาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้ป่วย
เนารุ่ง วิชาการาช	๑) แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่ใช้ในธุรกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ Social Media ๒) การจัดการข้อมูลของกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การจัดการข้อมูลของกิจการที่ใช้มากที่สุดคือ ระบบธุรกิจอัจฉริยะ ๓) แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจที่ ๐.๗๗ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ การจัดการข้อมูล มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจที่ ๐.๗๓ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ และแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ มีอิทธิพลต่อการจัดการข้อมูลที่ ๐.๕๕ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

๒.๗.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้

ลภัสรดา สหัสสพาศน์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย ๔.๐ วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ๑) ศึกษา สภาพการณ์ และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ๒) ศึกษา รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ๓) ศึกษา กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ๔) นำเสนอ และรับรอง รูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน ๓๐ คน และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์จำนวน ๑๗ คน ใช้วิธี EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อหารูปแบบและกลยุทธ์ เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับ เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR โดยการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง การสัมมนาอิง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมเชิงนโยบายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย ๔.๐ ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรกรรม ส่วนด้านสังคม แม้จังหวัดเพชรบุรีจะมีทุนทางสังคมสูง เช่น ภูมิปัญญา วัฒนธรรม แต่กลับพบปัญหาด้านความ มั่นคง ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบปัญหามลพิษจากอุตสาหกรรมในพื้นที่และปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ๒. รูปแบบ และกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย ๔.๐ ควร ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ ๑) สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบน พื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ ๒) การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกลยุทธ์ที่ ๓) ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบและกลยุทธ์ทั้งหมดได้ผ่านมติในที่ประชุมเชิง นโยบายจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย^{๖๓}

อาทิตยา เสมอ่วม ได้ศึกษาเรื่อง พื้นที่สร้างสรรค์กับการพัฒนาเด็กในสภาวะยากลำบาก: กรณีศึกษาชุมชนวัดดวงแข กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดการดำเนินงานของพื้นที่สร้างสรรค์ชุมชนวัดดวงแข และศึกษาการมีส่วนร่วมของเด็ก ชุมชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสร้างและพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแข โดยใช้วิธีวิจัย

^{๖๓} ลภัสรดา สหัสสพาศน์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 Veridian E-Journal, Silpakorn University, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๑): ๑๐๕๖-๑๐๗๒.

เชิงคุณภาพผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก แกนนำอาสาสมัครเด็ก แกนนำชุมชน (คณะกรรมการชุมชนวัดดวงแข แกนนำชุมชนที่มีบทบาทเป็นอาสาสมัครผู้ปกครองชุมชนวัดดวงแขและผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็ก) เครือข่าย (เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน พยาบาลศูนย์บริการสาธารณสุข ๕ จุฬาลงกรณ์ ผู้จัดการสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตปทุมวัน เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร ประธานสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดวงแข และพระสงฆ์วัดดวงแข รวมทั้งสิ้น ๑๗ คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีพรรณนาวิเคราะห์ผ่านแนวคิดเกี่ยวกับเด็ก (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มาตราที่ ๓๑ แนวคิดการเล่น แนวคิดพื้นที่สร้างสรรค์ และแนวคิดการมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดการดำเนินงานของพื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแข เริ่มต้นมาจากการให้ความสำคัญกับการเล่นของเด็กที่เห็นถึงความสำคัญในการเล่นของเด็กที่ต้องการให้เด็ก ได้รับการพัฒนาตามวัยทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเปิดพื้นที่เล่นให้เด็กในชุมชนวัดดวงแขทำให้พบว่าการเปิดพื้นที่ให้เด็กได้เข้ามาเล่นและการมีผู้อำนวยการความสะดวกในการเล่น (Play Worker) ที่มีวิธีการทำงานกับเด็กในเชิงบวกสามารถลดความรุนแรงทางอารมณ์ของเด็กที่ได้รับจากครอบครัวและชุมชนลงได้ นำไปสู่การพัฒนาขยายผลจากการเล่นสู่การนิยามความหมายพื้นที่สร้างสรรค์ตลอดจนการขับเคลื่อนประเด็นแนวคิดพื้นที่สร้างสรรค์ ในสังคมไทย นอกจากนี้ยังพบว่า พื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแข ไม่เพียงแต่เป็นพื้นที่ของเด็กแต่ยังเป็นพื้นที่ของทุกคนในชุมชน เช่น ครอบครัว ผู้ใหญ่ในชุมชน ที่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน อีกทั้งพื้นที่สร้างสรรค์ยังเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการเข้ามามีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กร่วมกัน การศึกษาการมีส่วนร่วมของเด็ก ชุมชน เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก และเครือข่าย ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กมีการดำเนินงานภายใต้โครงการรองเมือง.เรื่องยิ้ม เป็นดำเนินงานกับกลุ่มเด็กในสภาวะยากลำบาก ชุมชนวัดดวงแข โดยการจุดประเด็นสร้างการรับรู้เรื่องแนวคิดพื้นที่สร้างสรรค์และเป็นผู้เชื่อมประสานงานกับ เด็ก ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก และชุมชนวัดดวงแข ให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การสร้างและพัฒนาเด็กร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยมีกิจกรรมต่อเนื่องกับเด็กกับชุมชนให้ได้ร่วมคิดวางแผนซึ่งสอดคล้องตามความต้องการเด็กและชุมชน โดยพัฒนาแกนนำอาสาสมัครเด็กและแกนนำชุมชนเพื่อที่จะผลักดันให้คนในชุมชนคนอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วม เด็ก ชุมชน เครือข่าย ทุกภาคส่วนมีการประชุมในการทำงานตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งในทุกกระบวนการจะให้

ความสำคัญกับเด็กเป็นพิเศษ จึงทำให้การสร้างและการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแข ประสบผลสำเร็จ^{๖๔}

กรวรรณ รุ่งสว่าง ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์ กรณีศึกษาชุมชนเมืองขอนแก่น ราชบุรีและบางแสน ชุมชนเมืองสร้างสรรค์เป็นชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีชาวชุมชนมีอาชีพและทักษะที่คล้ายกันและบ้านสามารถเป็นพื้นที่แสดงงานศิลปะและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีจึงสามารถเป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของสถานที่นั้น โดยจะเป็นที่สนใจของกลุ่มที่เรียกว่ามวลชนสร้างสรรค์ซึ่งต้องการที่จะอยู่อาศัยภายในเมืองที่มีสภาพแวดล้อมดีและมีสิ่งอำนวยความสะดวกเอื้อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์กรณีศึกษาชุมชนเมืองขอนแก่น ราชบุรีและบางแสน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนเมืองสร้างสรรค์วิธีการศึกษาประกอบด้วยการค้นคว้าเอกสาร นวัตกรรมการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นและข่าวสารการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยการรวบรวมเอกสารจากท้องถิ่น การสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเมืองสร้างสรรค์นำข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดชุมชนเมืองสร้างสรรค์ต่างๆ มาเปรียบเทียบตัวชี้วัดความเป็นชุมชนเมืองสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม สัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ประชาชนผู้อยู่อาศัย และวิพากษ์ชุดข้อมูลที่ได้กับกรอบ แนวคิด ของ Aaron Borchardt, Charles Landry, Richard Florida, UNESCO และ UNCTAD ผลการวิจัยพบว่าแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์คือ สภาพแวดล้อมของชุมชน เมืองที่น่าอยู่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการคิดสร้างสรรค์ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนเมืองสร้างสรรค์มีการเปิดกว้างทางความคิดและเสรีภาพในการอยู่อาศัย ไม่มีการจำกัดเพศ อายุ หรือชนชาติซึ่งประโยชน์จากการวิจัยคือ สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์ในประเทศไทย^{๖๕}

นันทนิษฐ์ สมคิด ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ ๑) เพื่อศึกษาชุมชนสร้างสรรค์ของประเทศไทย ๒) เพื่อ วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์บ้านบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี และ ๓) เพื่อเสนอ

^{๖๔} อาทิตยา เสมอ่วม, “พื้นที่สร้างสรรค์กับการพัฒนาเด็กในสภาวะยากลำบาก : กรณีศึกษาชุมชนวัดดวงแข กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๑).

^{๖๕} กรวรรณ รุ่งสว่าง, “การวิเคราะห์สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์กรณีศึกษาชุมชนเมืองขอนแก่น ราชบุรีและบางแสน”, *วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘).

แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์บ้านบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีงานวิจัย นี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (In-depth interview) จำนวน ๑๗ รูป/คน เลือกแบบเจาะจงจากพระสงฆ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนา ชุมชน ด้านการศึกษาตลอดชีวิต ด้านศิลปวัฒนธรรม และผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ เครื่องมือ ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาความ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ๑. ชุมชนสร้างสรรค์ของประเทศไทย พบว่า มีการพัฒนาที่เน้นระบบเศรษฐกิจที่ผสมผสาน ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ากับองค์ความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่า ทางเศรษฐกิจ ยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน มีวัฒนธรรมเป็นสิ่งยึดโยงคนในสังคมให้ตระหนักถึง รากเหง้าของตนเอง ทำให้เกิดความหวงแหน ภูมิใจที่จะรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาและต่อยอด เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และ ประเทศชาติและมีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อ สังคมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงทางสายกลาง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการ ไม่เบียดเบียน ไม่แสวงหาผลกำไรจนเกินระดับความยั่งยืน เพราะเศรษฐกิจในระดับชุมชนมีลักษณะ เป็นองค์รวม มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้ มีการลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน ๒) การเสริมสร้างจิตอาสา มีการเคารพความคิดเห็นของกันและกัน มีจิตอาสา ยึดถืออุดมคติหลักแห่งความดีงามร่วมกัน ๓) การพัฒนาความร่วมมือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สร้างกรอบพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ร่วมและการสร้างจิตสำนึกให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกัน ๔) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านพื้นที่สีเขียว มีการจัดสรรแบ่งปันประโยชน์อย่างเท่าเทียม และมีการปลูกจิตสำนึกให้หวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๕) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการนำเอาเทคโนโลยี มาพัฒนาชุมชนเพื่อลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการของชุมชน

๓. แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์บ้านบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ๑) สารานุกรมธรรม มีการบูรณาการหลักธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงกัน เป็นไปเพื่อสงเคราะห์และ ความพร้อมเพรียงกัน ๒) การเรียนรู้ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมที่สร้างการรับรู้ และ ความเข้าใจวิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีการสร้างกลุ่มการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อการพัฒนา และ แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ๓) เทคโนโลยี มีการประสานการทำงานกับพหุภาคี โดยการ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยเหลือในการผลิตและการตลาด ๔) เศรษฐกิจ มีการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการสร้างงาน สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตและ ความสุขของประชาชน มากกว่าการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ๕) การมีส่วนร่วม เป็น เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมความคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะและร่วมลงมือกระทำอย่างแข็งขัน

และ ๖) จิตอาสา มีการตระหนักรู้และคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ยึดมั่นในระบบ คุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย รู้ถึงขอบเขต สิทธิ เสรีภาพ และมีการปลูกฝังเยาวชนให้มีความพอเพียง มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริตและ มีจิตอาสา^{๖๖}

มิ่งขวัญ คงเจริญ ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของ ชุมชน เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาชุมชนต้นแบบที่ประสบ ผลสำเร็จ ในการพัฒนาและมีกระบวนการเรียนรู้เป็นกลไกหลักในการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ จากชุมชนต้นแบบ ๓๙ ชุมชน และนำเสนอ รูปแบบ การเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ของ ชุมชน เมืองและชุมชนชนบท จากการวิจัยภาคสนามในพื้นที่ ที่เป็นตัวแทนชุมชนเมือง ได้แก่ ชุมชน บ้านสัน มะฮอกฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ และชุมชนโต้งตาบาง จังหวัดเพชรบุรี ส่วนพื้นที่ที่เป็นตัวแทน ชุมชนชนบท ได้แก่ ชุมชนบ้านคำปลาหลาย จังหวัดขอนแก่น และชุมชนบ้านน้ำทรัพย์ จังหวัด เพชรบุรี โดยตรวจสอบ รูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ และทำการวิเคราะห์ปัจจัย เงื่อนไข ปัญหาของการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อสร้างความยั่งยืนชุมชนแห่งการ เรียนรู้ จากการนำไป ประยุกต์ใช้กับชุมชนเมืองและชุมชนชนบทของประเทศไทยจากการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์เจาะลึก แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การ วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา การวัดความถี่ของคำหรือข้อความ และการใช้สถิติเชิง บรรยาย ได้แก่ จำนวน และร้อยละ การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อ เสริมสร้างความยั่งยืนของ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่นำเสนอได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้ง ในชุมชนเมืองและ ชุมชนชนบท ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายและวางแผน การวิเคราะห์ความ ต้องการของชุมชน การทำประชาคมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาการจัดเวทีชาวบ้านให้ความรู้ความเข้าใจ การบันทึกการ พัฒนาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ คณะกรรมการ

^{๖๖} นันทนิษฐ์ สมคิด, “แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี”, **คุณภูมินิพนธ์ พุทธศาสตร์คุณภูมินิต** สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , ๒๕๖๑).

คณะบุคคลหรือ แกนนำในการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การติดตามผลการดำเนินงาน และการ สร้างความสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก หรือกลุ่มชุมชนอื่นๆ^{๖๗}

ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC ออนไลน์) ศึกษาความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเห็นว่าเป็นเมืองที่ดึงดูดทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เข้ามาท่องเที่ยวและทำงานหรือเพียงแค่พักอาศัยมาเป็นเวลานาน โดยมอบหมายให้กลุ่มวิจัยเมือง สร้างสรรค์หน่วยวิจัยเมืองคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ สำรวจพื้นที่หลักที่เห็นว่าสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบเมืองสร้างสรรค์ ประกอบด้วย จตุจักร ทองหล่อ สยามสแควร์ ทาวน์อินทาวน์ อาร์ซีเอและสุขุมวิท โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบบันทึก สังเกตแบบสอบถามและสัมภาษณ์เป็นระยะเวลา ๔ เดือน ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๒ ผลการสำรวจพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ พื้นที่จตุจักรเป็นตลาดนัดวันหยุดที่มีชื่อเสียงในระดับสากล และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้ประกอบการ ขนาดกลางและขนาดเล็กจำนวนมากผลิตและสร้างผลงานสร้างสรรค์ ทั้งออกแบบ ผลิต และจำหน่ายภายในร้านและเป็นตัวแทนจำหน่ายให้กับผู้ผลิตงานสร้างสรรค์จากทั่วประเทศ ย่านทาวน์อินทาวน์ซึ่งได้แก่พื้นที่ย่านลาดพร้าว เชื่อมต่อรามคำแหงเป็นแหล่งรวมของบริษัทที่ทำงานทางด้านวงการบันเทิงตัดต่อภาพยนตร์ และเพลง ย่านทองหล่อเป็นแหล่งรวมบริษัท รับออกแบบสถาปัตยกรรมเป็นพื้นที่ขายอุปกรณ์ตกแต่งบ้านจำนวนมากและยังเป็นพื้นที่พบปะแลกเปลี่ยนทางความคิดมีคอมมูนิตีมอลล์เกิดขึ้นจำนวนมาก และเชื่อมต่อบริเวณถนนเพชรบุรีและถนนสุขุมวิทที่มีลักษณะเด่นคือเป็นแหล่งชุมนุมของชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานและใช้ชีวิตในกรุงเทพมหานคร อันเป็นตัวบ่งชี้ความเป็นเมืองสร้างสรรค์อย่างหนึ่งในการศึกษามีข้อเสนอให้นำผลการสำรวจไปใช้อย่างจริงจังเป็นรูปธรรม รัฐบาลควรให้การสนับสนุนในพื้นที่ที่มีศักยภาพ เช่น อำนวยความสะดวกหรือให้การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่ผู้ประกอบการหรือสนับสนุนให้เข้ามาอยู่ในพื้นที่ ดังกล่าวเพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้นจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่สร้างชีวิตชีวาให้กับเมืองรวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบที่เสียให้คนทำงานสร้างสรรค์ทั้งชาวไทยและต่างชาติและควรมีการศึกษาพื้นที่บริเวณอื่นที่อาจจะสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ เช่น ต่างจังหวัดที่อาจหยิบยกความสำคัญในพื้นที่ออกมาเป็นจุดขายเพื่อสร้างรายได้จากแนวคิดเมืองสร้างสรรค์^{๖๘}

^{๖๗} มิ่งขวัญ คงเจริญ, “การพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้”, *ดัชนีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^{๖๘} ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, *เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับงานวิจัยที่ไม่ควรอยู่แค่บนห้าง*, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.tcdconnect.com/article๒๑๓๖๐๒๒๗.html>, [๕ มกราคม ๒๕๖๕].

ตารางที่ ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ลภัสสรดา สหัสสพาศน์	<p>จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรกรรม ส่วนด้านสังคม แม้จังหวัดเพชรบุรีจะมีทุนทางสังคมสูง เช่น ภูมิปัญญา วัฒนธรรม แต่กลับพบปัญหาด้านความมั่นคง ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบปัญหามลพิษจากอุตสาหกรรมในพื้นที่และปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ๒. รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย ๔.๐ ควรประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ ๑) สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ ๒) การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกลยุทธ์ที่ ๓) ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบและกลยุทธ์ทั้งหมดได้ผ่านมติในที่ประชุมเชิง นโยบายจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>
อาทิตยา เสมอ่วม	<p>มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กมีการดำเนินงานภายใต้โครงการรองเมือง. เรืองยิ้ม เป็นดำเนินงานกับกลุ่มเด็กในสภาวะยากลำบาก ชุมชนวัดดวงแข โดยการจุดประเด็นสร้างการรับรู้ เรื่องแนวคิดพื้นที่สร้างสรรค์และเป็นผู้เชื่อมประสานงานกับ เด็ก ชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก และชุมชนวัดดวงแข ให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การสร้างและพัฒนาเด็กร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยมีกิจกรรมต่อเนื่องกับเด็กกับชุมชนให้ได้ร่วมคิดวางแผนซึ่งสอดคล้องตามความต้องการเด็กและชุมชน โดยพัฒนาแกนนำอาสาสมัครเด็กและแกนนำชุมชนเพื่อที่จะผลักดันให้คนในชุมชนคนอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วม เด็ก ชุมชน เครือข่าย ทุกภาคส่วนมีการประชุมในการทำงานตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งในทุกกระบวนการจะให้ความสำคัญกับเด็กเป็นพิเศษ จึงทำให้การสร้างและการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแขประสบผลสำเร็จ</p>

ตารางที่ ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

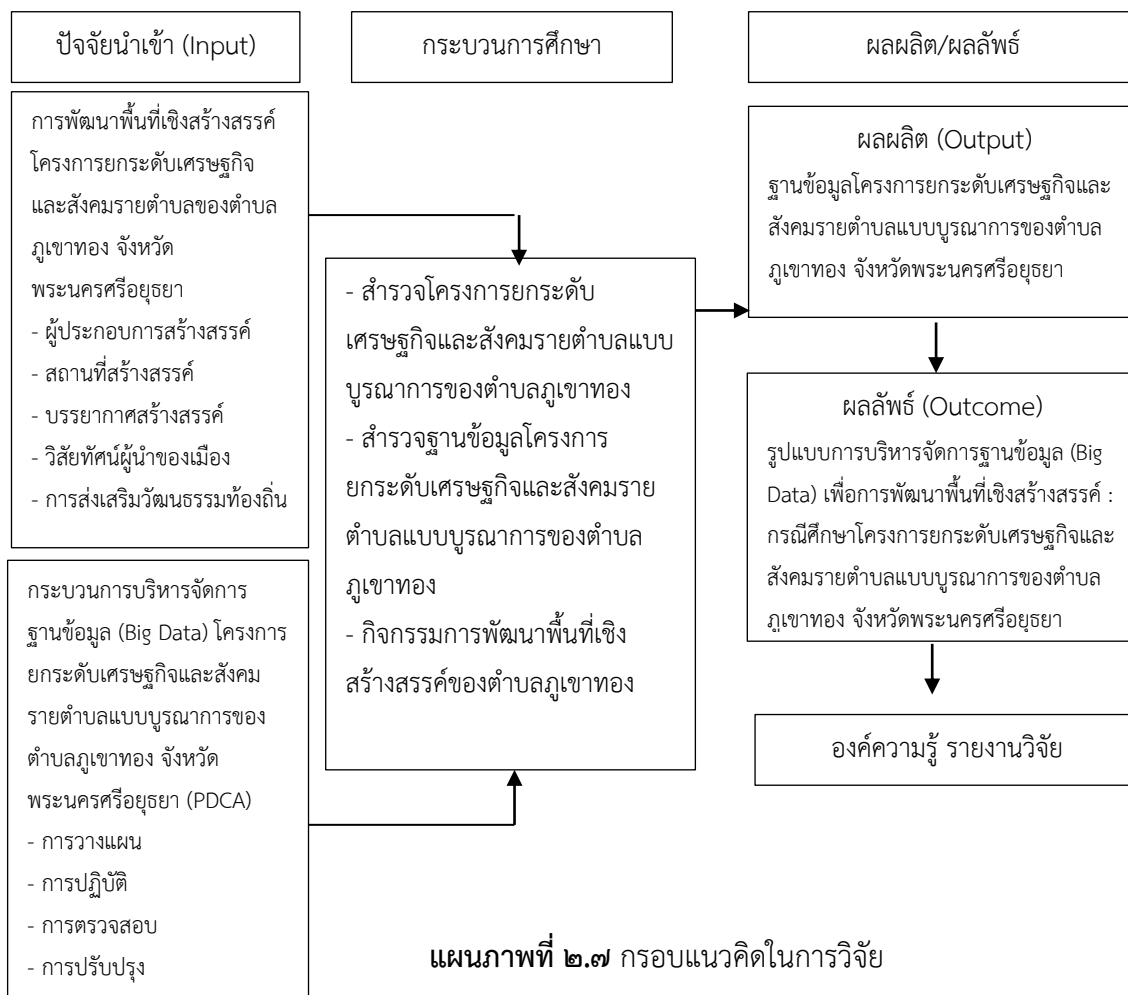
นักวิจัย	ผลการวิจัย
กรวรรณ รุ่งสว่าง	แนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์คือ สภาพแวดล้อมของชุมชน เมืองที่น่าอยู่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการคิดสร้างสรรค์ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนเมืองสร้างสรรค์มีการเปิดกว้างทางความคิดและเสรีภาพในการอยู่อาศัย ไม่มีการจำกัดเพศ อายุ หรือชนชาติซึ่งประโยชน์จากการวิจัยคือสถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์ในประเทศไทย
นันทินันท์ สมคิด	ชุมชนสร้างสรรค์ของประเทศไทย พบว่า มีการพัฒนาที่เน้นระบบเศรษฐกิจที่ผสมผสาน ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ากับองค์ความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่า ทางเศรษฐกิจ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน มีวัฒนธรรมเป็นสิ่งยึดโยงคนในสังคมให้ตระหนักถึง รากเหง้าของตนเอง ทำให้เกิดความหวงแหน ภูมิใจที่จะรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาและต่อยอด เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติและมีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อ สังคมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงทางสายกลาง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียน ไม่แสวงหาผลกำไรจนเกินระดับความยั่งยืน เพราะเศรษฐกิจในระดับชุมชนมีลักษณะ เป็นองค์รวม มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้ มีการลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน
มิ่งขวัญ คงเจริญ	รูปแบบการเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้งในชุมชนเมืองและ ชุมชนชนบท ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน การทำประชาคมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาการจัดเวทีชาวบ้านให้ความรู้ความเข้าใจ การบันทึกการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ คณะกรรมการ คณะบุคคลหรือ แกนนำในการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การติดตามผลการดำเนินงาน และการ สร้างความสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก หรือกลุ่มชุมชนอื่นๆ

ตารางที่ ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ	<p>การกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ พื้นที่จตุจักรเป็นตลาดนัดวันหยุดที่มีชื่อเสียงในระดับสากล และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้ประกอบการ ขนาดกลางและขนาดเล็กจำนวนมากผลิตและสร้างผลงานสร้างสรรค์ ทั้งออกแบบ ผลิต และจำหน่ายภายในร้านและเป็นตัวแทน จำหน่ายให้กับผู้ผลิตงานสร้างสรรค์จากทั่วประเทศ ย่านทาว์นอินทาว์นซึ่งได้แก่พื้นที่ย่านลาดพร้าว เชื่อมต่อรามคำแหงเป็นแหล่งรวมของบริษัทที่ทำงานทางด้านวงการบันเทิงตัดต่อภาพยนตร์ และ เพลง ย่านทองหล่อเป็นแหล่งรวมบริษัท รับออกแบบสถาปัตยกรรมเป็นพื้นที่ขายอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน จำนวนมากและยังเป็นพื้นที่พบปะแลกเปลี่ยนทางความคิดมีคอมมูนิตีมอลล์เกิดขึ้นจำนวนมาก</p>

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีกรอบแนวคิดที่สำคัญในลักษณะของกระบวนการและวิธีการศึกษาวิจัยรวมทั้งผลลัพธ์จากการศึกษา ดังนี้

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์คือ ๑. เพื่อศึกษาการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัย ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ทราบข้อมูล

๑) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์ประกอบการกระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการฐานข้อมูล

๒) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยที่ผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและพรรณนา

๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลตามเทคนิคและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะที่แตกต่างกันตามรูปแบบการวิจัยดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) คือ ผู้เชี่ยวชาญหรือมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในประเด็นการบริหารจัดการฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้กำหนดคัดเลือกแบบเจาะจง โดยแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น		
๑.	นางวรัญญา เซ็นเสถียร	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง
๒.	นายบุญญา ศรีสมาน	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง
๓.	นายประกอบ เซ็นเสถียร	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง
๔.	นายชวย กลมกล่อม	เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง
๕.	นายจรรยาศักดิ์ บานแย้ม	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง
กลุ่มผู้นำชุมชน		
๖	นายสนิท นิมา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑
๗	นายอัมรินทร์ เซ็นเสถียร	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒
๘	นายสุรพงษ์ จันเพ็ชร	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒
๙	นายจำลอง เสถียรทรัพย์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔
๑๐	นายอิสระพงษ์ พึ่งสุข	กำนันตำบลภูเขาทอง
กลุ่มผู้ประกอบการ		
๑๑	นางพิรยา เรืองกิจ	ประธานกลุ่มปลาตะเพียนसानไบลาน
๑๒	นางสุจินดา เนียมตะเคียน	สมาชิกหมู่ที่ ๓ กลุ่มเป็ดลวน
๑๓	นางสุภา ศรีสมาน	สมาชิกหมู่ที่ ๒ กลุ่มพันธ์กระเป่า พันธุ์ผ้า
๑๔	นางสาวพิสมัย ทองอ่อน	สมาชิกหมู่ที่ ๓ กลุ่มขนมพื้นบ้าน
๑๕	นางศิรินารถ เพ็ชรเพ็ง	สมาชิกหมู่ที่ ๔ กลุ่มไม้แกะสลัก

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ		
๑๖	นายสุชาติ การสมบัติ	ประชาชนตำบลภูเขาทอง
๑๗	นางราตรี ทองนพคุณ	ประชาชนตำบลภูเขาทอง
๑๘	นางสาวสุมาลี ชาวกระจ่าง	ประชาชนตำบลภูเขาทอง
๑๙	นางสาวสุนีย์ ควรรผล	ประชาชนตำบลภูเขาทอง
๒๐	นางสาวพีรยา เนตรทิพย์	ประชาชนตำบลภูเขาทอง

๓.๓ เครื่องมือในการวิจัย

๓.๓.๑ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Interview guideline)

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยจะต้องสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยใช้แบบการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (คำถามปลายเปิด) ในการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ/ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ๒๐ รูปหรือคน โดยมีประเด็นคำถามการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยแนวคำถามมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๓ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๔ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โดยมีข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีทั้งแบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้มาซึ่งข้อมูลโดยได้มีประเด็นการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดโจทย์ หรือคำถามการวิจัย คือ คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัยหรือเป็น สิ่งต้องตอบโจทย์ของวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากประเด็นการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ประเด็นกระบวนการในการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) โครงการยกระดับ เศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ รูปแบบการบริหาร จัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับ เศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. สร้างแบบสัมภาษณ์จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด และข้อค้นพบ ให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่าง ๆ ให้ละเอียดและเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์จากการศึกษาเชิงเอกสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. การตรวจสอบ หาคคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ และการวิจัย

ในการหาคคุณภาพของเครื่องมือ สามารถหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหารายชื่อ (item content validity index, I-CVI) และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (content validity foe scale, S-CVI) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๑ ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือที่ออกแบบไว้

๓.๒ หาคความตรงตามเนื้อหารายชื่อและความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับโดยการนำแบบ สัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสม จำนวน ๓ รูปหรือคน ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อสกุล	ตำแหน่ง
๑	รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย
๒	รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย
๕	พระมหากฤษฏา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยก่อนนำไปใช้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ ความตรงตามเนื้อหา รายข้อ และความตรงเชิงเนื้อหา ทั้งฉบับ ตลอดจนภาษาที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณา มาตราประเมินความสอดคล้องจะมี ๔ ระดับ คือ ๑ = ไม่สอดคล้อง ๒ = สอดคล้องบางส่วน ๓ = ค่อนข้างสอดคล้อง ๔ = มีความสอดคล้องมาก เกณฑ์การแปลความหมายการหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา จะนำเฉพาะข้อที่ได้รับการประเมิน ๓ หรือ ๔ เท่านั้น (ถือว่ามีความสอดคล้อง) มา คำนวณผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย ๓ คน ไม่ควรเกิน ๑๐ คน (เกินความจำเป็น)^๑ ซึ่งค่าความตรงตามเนื้อหา รายข้อ (item content validity index, I-CVI) มีค่า ๑ และความตรงเชิงเนื้อหา ทั้งฉบับ (content validity for scale, S-CVI) มีค่า ๑ แสดงว่าแบบสัมภาษณ์มีความตรงตามเนื้อหา

๓.๓. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ในการศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ที่แก้ไขเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

๔. การยื่นขอการรับรองแบบสัมภาษณ์และจริยธรรมในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยื่นขอการรับรองแบบสัมภาษณ์และจริยธรรมในการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งการวิจัยและขอเสนอ การวิจัยเอกสารในการศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ซึ่งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ให้การรับรองในเนื้อหาและเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยได้ หมายเลขใบรับรอง ๖๒๕๒/๒๕๖๕ โดยทั้งเนื้อหาและแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับและข้อกำหนด

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพมีขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารหรือข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการศึกษา เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ

^๑Lynn, M.R. “Determination and Quantification of Content Validity, *Nursing Research*, 36(6) (1986): 382-385.

ของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑.๑) จัดเตรียมเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview Guide)

ด้วยคัดเลือกแบบเจาะจง

๑.๒) ติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์

๑.๓) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของผลการสัมภาษณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

๒) ข้อมูลเชิงคุณภาพ

๒.๑) การสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ ใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Informal interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) ขั้นตอนการสัมภาษณ์ได้แก่ ก่อนลงสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการนัดหมายวันเวลาที่ จะสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมกับขอเอกสารต่างๆ พร้อมกันนั้น คณะผู้วิจัยจะต้องศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึก และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

(๒) ขั้นตอนการสัมภาษณ์คณะผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์อธิบายเหตุและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่างๆ ที่บันทึกเสียงไว้คณะผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

๑) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินใจว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะหึงคำหรือข้อความใดออกไป

๒) คำนี้ถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้น และนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่น ๆ ได้

๓) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถอดถ้อยคำการสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมจากการจดบันทึก โดยการทำการคัดลอกข้อความและ

บันทึกอย่างละเอียดเพื่อตีความและกำหนดประเด็นที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ซึ่งในการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยใช้การถอดข้อความทั้งหมดในภาพรวม แล้วนำข้อความมาทำการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นและแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๒๐ คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๒ กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๔ องค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๒๕ คน เพื่อประกอบในงานวิจัยต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ของการวิจัยตามตัวแปรที่กำหนดไว้ได้ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ประกอบการสร้างสรรค์

๑. การส่งเสริมผู้ประกอบการ มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายของโครงการและเพิ่มศักยภาพแก่ผู้ประกอบการ นำเสนอแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และช่องทางการจำหน่ายสินค้าภายในชุมชนและสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางการสื่อสารในรูปแบบแพลตฟอร์ม e-commerce เช่น Shopee Lazada Facebook TikTok เป็นต้น^๑

๒. การส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสร้างรายได้แก่ชุมชนของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เน้นเกี่ยวกับการผลิตของฝากของที่ระลึกเกี่ยวกับอาหาร ของใช้ เสื้อผ้า เครื่องประดับและสมุนไพรพื้นบ้าน โดยยกระดับการรวมกลุ่มผู้ประกอบการรัฐวิสาหกิจชุมชนพัฒนาการผลิตสินค้าตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสินค้าแต่ละประเภทก็ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวแตกต่างกันออกไป^๒

๓. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของตำบลภูเขาทอง มีรูปแบบการส่งเสริมผู้ประกอบการ ให้รู้จักการแปรรูปผลิตภัณฑ์การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การบริโภคสินค้าและบริการ และมีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่นที่ตำบลภูเขาทอง โดยตั้งกลุ่มผู้ประกอบการจักสานใบลานปลาตะเพียน กลุ่มแกะสลักไม้ กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มนวดแผนไทย กลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มเป็ดยวน และกลุ่มออมทรัพย์ เน้นให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ^๓

๔. การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีรายได้ที่ดีจะส่งผลต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการจ้างงาน การกระจายรายได้ เมื่อชุมชนมีรายได้ปัญหาสังคมต่างๆก็จะลดลงเป็นการนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่และการยกระดับเศรษฐกิจในชุมชนให้ดีขึ้น^๔

๕. เกิดการยกระดับสินค้า การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่น ๆ การสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การยกระดับการท่องเที่ยวการนำองค์

^๑ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^๒ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^๓ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^๔ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมการเพิ่มรายได้
หมุนเวียนให้แก่ชุมชน ที่ส่งผลต่อการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของตำบลตามโจทย์และความ
ต้องการรายตำบล^๕

๖. เป็นการช่วยให้ผู้ประกอบการมีอาชีพ และมีช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าทั้งนี้
เพื่อเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนและทำให้มีเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน เป็นการช่วยให้เกิดการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแบบยั่งยืน^๖

๗. มีการยกระดับสินค้า OTOP การยกระดับการท่องเที่ยวการบริการชุมชน หรือการเพิ่ม
รายได้รูปแบบอื่นให้แก่ชุมชน ที่มีความชัดเจน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและ
ยกระดับสินค้าศิลปะเชิงสร้างสรรค์ (OTOP) คือ งานไม้ไม้ปลาตะเพียน และเครื่องจักสานของตำบล
ภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒-๓ ผลิตภัณฑ์^๗

๘. ช่วยเพิ่มมูลค่าเพิ่มจากการใช้ทรัพยากรที่มีในการสร้างสรรค์สินค้า หรือผลงานของ
ผู้ประกอบการในพื้นที่ ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น และมีสัดส่วนการจ้างงาน ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งใน
การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ^๘

๙. การพัฒนาและการส่งเสริมผู้ประกอบการท้องถิ่นมีความสำคัญลำดับแรกขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะถ้าเศรษฐกิจดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อสถาน
ประกอบการในตำบลเป็นที่รู้จักมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจของตำบลเป็นตัวขับเคลื่อนควบคู่ไปกับ
เศรษฐกิจของจังหวัดได้ด้วย^๙

๑๐. ชุมชนมีผู้ประกอบการที่หลากหลาย ชุมชนก็จะได้รับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและ
สังคม ชุมชนมีรายได้ และลดปัญหาสังคมต่างๆได้ ทำให้การส่งเสริมผู้ประกอบการนำไปสู่การพัฒนา
พื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม^{๑๐}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อการพัฒนาพื้นที่
เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบการส่งเสริมผู้ประกอบการ ให้รู้จักการแปรรูปผลิตภัณฑ์การจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์ การบริโภคสินค้าและบริการ และมีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการสร้างคามเข้มแข็งทาง
เศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่นที่ตำบลภูเขาทอง มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เน้น

^๕ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^๖ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

^๗ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

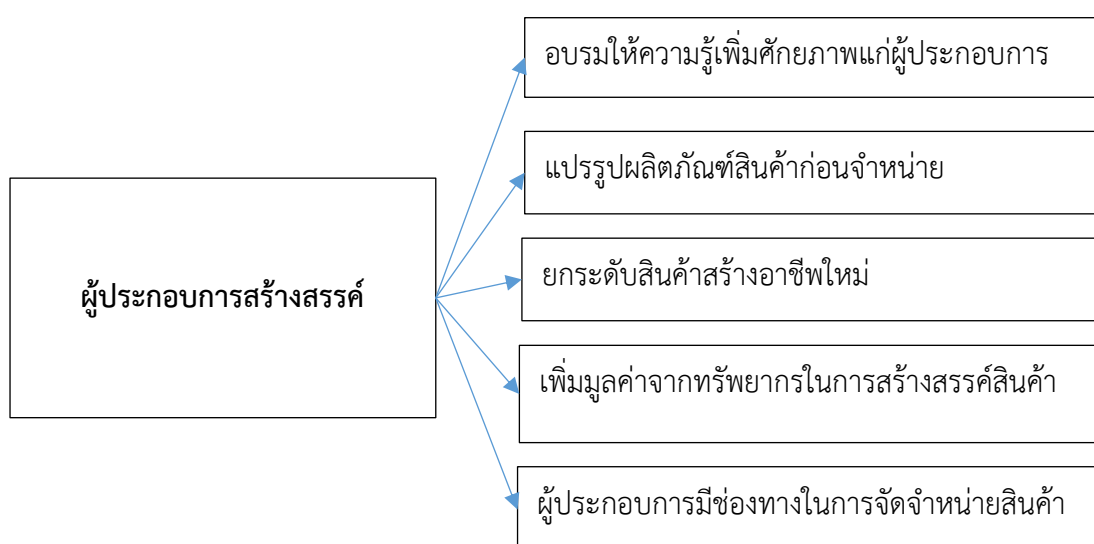
^๘ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^๙ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๕ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๑๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๗ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕.

เกี่ยวกับการผลิตของฝากของที่ระลึกเกี่ยวกับอาหาร ของใช้ เสื้อผ้า เครื่องประดับและสมุนไพรพื้นบ้าน การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีรายได้ที่ดีจะส่งผลต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการจ้างงาน การกระจายรายได้ เมื่อชุมชนมีรายได้ปัญหาสังคมต่างๆก็จะลดลง มีการเพิ่มรายได้รูปแบบอื่นให้แก่ชุมชนที่มีความชัดเจน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและยกระดับสินค้าศิลปะเชิงสร้างสรรค์ คือ งานไม้ไผ่ปลาตะเพียน และเครื่องจักสานของตำบลภูเขาทอง

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ การส่งเสริมผู้ประกอบการ

การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์

๑. การจัดสถานที่เชิงสร้างสรรค์ ประชาชนกลุ่มชุมชนร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นจัดแสดงสินค้าภูมิปัญญาตามสถานที่ต่างๆทางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดขึ้น โดยเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เป็นการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจชุมชนที่คงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเมืองเก่า สถานที่ตามหน่วยงานราชการ หรือวัดต่างๆในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา^{๑๑}

๒. การส่งเสริมสถานที่เชิงสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในตำบลภูเขาทองผ่านโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อต่อยอดชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งหมู่บ้านภูเขาทอง หมู่ ๒ ตำบลภูเขาทอง แห่งนี้ ถือเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการดำเนินโครงการ เป็นชุมชนที่มีความโดดเด่นด้านพหุวัฒนธรรม จากการมีทั้งเจดีย์ภูเขาทองและ

^{๑๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

มัธยมอาชีวศึกษารอยน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เคารพและศรัทธาของคนในชุมชน ทั้งชาวไทยพุทธและชาวมุสลิม ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข^{๑๒}

๓. ในด้านสถานที่พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตำบลภูเขาทองนั้น มีทั้งสิ้น ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านช่องลม บ้านภูเขาทอง บ้านหัวพรวน บ้านหาดทราย ซึ่งหมู่ทั้งหมดเป็นแหล่งพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยมีประธานกลุ่มเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่ม เช่น การจักสานใบลาน ปลายเตเทียน เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเป็นหัตถกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นสถานที่ใช้ในการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องที่จึงเป็นหมู่บ้านในตำบลภูเขาทอง โดยแต่ละกิจกรรมจะมีประธานกลุ่มเป็นผู้นำในการส่งเสริมกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อนำไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจรายตำบล^{๑๓}

๔. การเสริมสร้างสถานที่นำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ การให้มีสถานที่ เช่นด้านเศรษฐกิจ คือ ช่วยให้พื้นที่มีแหล่งค้าขายที่ชัดเจน ง่ายต่อการติดต่อซื้อขายจากภายนอก ส่วนในด้านสังคม เช่นการมีจุดรวมพลส่งผลให้ใช้ในการออกกำลังกาย การประชุม การจัดกิจกรรมต่างๆได้^{๑๔}

๕. การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์ มีสถานที่ตั้งในการจัดจำหน่ายสินค้าเป็นหลักแหล่งที่ชัดเจนจะทำให้การขายสินค้ามีระเบียบมากยิ่งขึ้น สามารถแยกสินค้าแต่ละชนิดได้อย่างชัดเจนและสะดวกรวดเร็วต่อการซื้อขาย^{๑๕}

๖. มีการพัฒนาพื้นที่ ข้อมูล กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่สามารถทำให้เกิดการท่องเที่ยวในระดับชุมชนและจังหวัด มีการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ เครือข่าย^{๑๖}

๗. ทำให้ผู้ประกอบการมีแหล่งหรือจุดวางขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจนทำให้ผู้สนใจในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สามารถสอบถามและสั่งซื้อได้ทันที^{๑๗}

๘. ในชุมชนมีสถานที่สร้างสรรค์จะสามารถเป็นฐานเศรษฐกิจที่มีศักยภาพและเข้มแข็งของชุมชนได้ เป็นการเชื่อมโยงประสานการทำงานร่วมกันของขบวนการของชุมชน เพื่อให้เกิดพลังการเคลื่อนไหวงาน ทั้งในส่วนของผู้นำชุมชนและประชาชนในตำบล เพราะความสำเร็จในการสร้างสถานที่หรือสร้างงานต้องมาจากการร่วมมือและร่วมใจของทุกฝ่าย^{๑๘}

^{๑๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๑๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๑๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๑๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๑๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

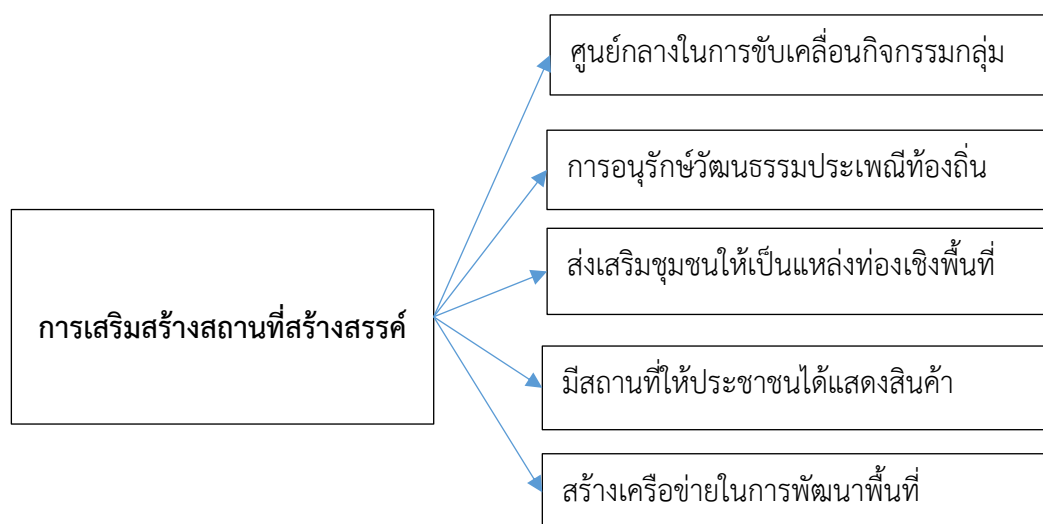
^{๑๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๕ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๑๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๗ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕.

๙. การมีสถานที่ให้ประชาชนได้แสดงสินค้าหรือมีจุดกิจกรรมในชุมชนทำให้เกิดความร่วมมือในส่วนต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาพื้นที่^{๑๙}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในตำบลภูเขาทองผ่านโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อต่อยอดชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต เป็นแหล่งพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยมีประธานกลุ่มเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่การให้มีสถานที่ เช่น ด้านเศรษฐกิจ คือช่วยให้พื้นที่มีแหล่งค้าขายที่ชัดเจน ง่ายต่อการติดต่อซื้อขายจากภายนอก สามารถทำให้เกิดการท่องเที่ยวในระดับชุมชนและจังหวัด มีการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาทำให้ผู้ประกอบการมีแหล่งหรือจุดวางขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจนทำให้ผู้สนใจในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สามารถสอบถามและสั่งซื้อได้

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๒ การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์

^{๑๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๕.

บรรยากาศสร้างสรรค์

๑. การสร้างบรรยากาศชุมชนเน้นการแต่งกายย้อนยุค อนุรักษ์ความเป็นไทยร่วมสมัยเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการนำเสนอสินค้าชุมชนและสร้างบรรยากาศแก่นักท่องเที่ยวผู้ได้พบเห็นทำให้ตื่นตาตื่นใจสำหรับการซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP ของชุมชนได้เป็นอย่างดี^{๒๐}

๒. การสร้างบรรยากาศในชุมชนที่ดีเป็นกระบวนการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนที่มีความหลากหลายและสร้างกิจกรรมกลุ่มวิถีชุมชนเมืองเก่าทำให้ผู้พบเห็นหรือนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศชุมชนเมืองอยุธยาสมัยเก่า^{๒๑}

๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของตำบลภูเขาทองนั้น เน้นการทำงานอย่างเป็นกันเอง สร้างวิธีการทำงานแบบมิตรภาพ แบบพี่สอนน้อง เพื่อนสอนเพื่อน ขณะเดียวกันก็ได้รับการสนับสนุนดูแลเอาใจใส่จากประธานกลุ่มชุมชนประหนึ่งว่าเป็นเพื่อนร่วมคิดร่วมพัฒนาโครงการกิจกรรมต่างๆ ไปด้วยกันกับพนักงานอยู่ลูกทีม หากมีปัญหาที่ร่วมกันปรึกษาหารือช่วยกันแก้ไขไม่ว่าจะเป็นปัญหาส่วนตัว หรือไม่ในการทำงาน ดังนั้นบรรยากาศในการสร้างสรรค์ผลงานจึงเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมิตรภาพพร้อมทำงานให้ประสบผลสำเร็จ^{๒๒}

๔. บรรยากาศสร้างสรรค์นำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ การมีบรรยากาศที่ดีทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่างเป็นกันเองเหมือนพี่เหมือนน้องกัน มีปัญหาที่ร่วมกันปรึกษาหารือช่วยกันแก้ไข^{๒๓}

๕. การสร้างบรรยากาศในชุมชนให้ดีถือเป็นการสร้างจุดนำสนใจอย่างหนึ่งให้ผู้บริโภคมีความสนใจในตัวสินค้าหรือบริการมากยิ่งขึ้น^{๒๔}

๖. การมีบรรยากาศที่ดีสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้างให้เกิดความคิดในการรังสรรค์ผลงานทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ ออกมาทำให้สินค้ามีความหลากหลายมากขึ้น^{๒๕}

๗. สังคมและเมืองที่น่าอยู่ต้องเริ่มจากพื้นฐานจากกลุ่มเล็กๆอย่างเช่น ตำบลในตำบลถ้ามีการร่วมมือกันไปในทิศทางเดียวกันจะนำมาซึ่งบรรยากาศที่ดีและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่ดี

^{๒๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๒๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๒๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๒๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๒๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

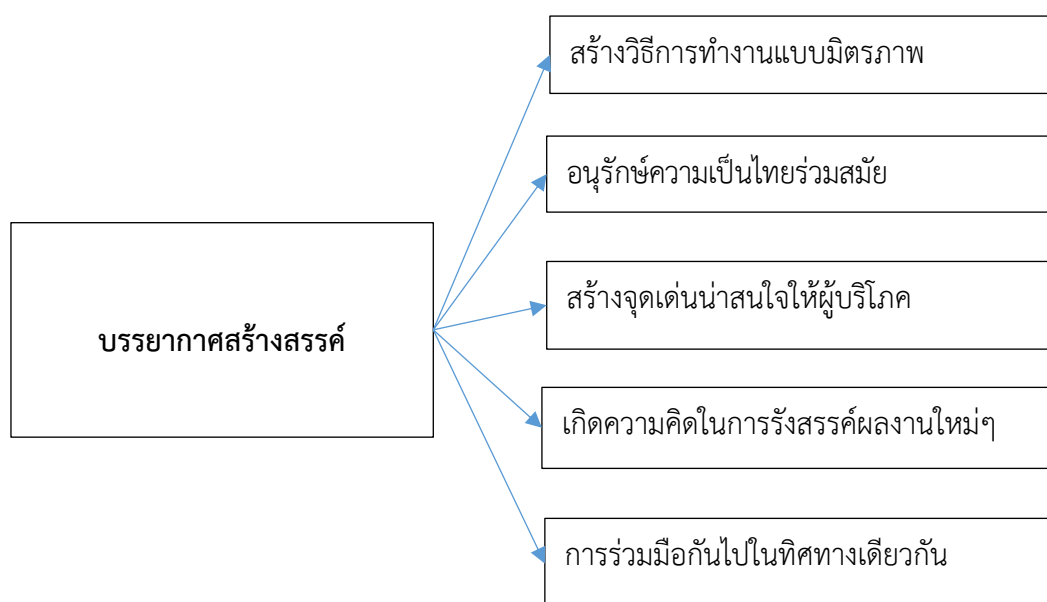
^{๒๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

ช่วยกันประดับประดา ช่วยกันเสนอความคิดเห็นเพื่อสร้างบรรยากาศที่สร้างสรรค์ให้องค์กรของชุมชนน่าอยู่และสร้างความสนใจให้บุคคลภายนอก^{๒๖}

๘. บรรยากาศที่สร้างสรรค์นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์^{๒๗}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์บรรยากาศสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีบรรยากาศที่ดีสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้างให้เกิดความคิดในการรังสรรค์ผลงาน ทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ การมีบรรยากาศที่ดีทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่างป็นกันเอง เป็นกระบวนการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ผ่านอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนที่มีความหลากหลายและสร้างกิจกรรมกลุ่มวิถีชุมชนเมืองเก่าทำให้ผู้พบเห็นหรือนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศชุมชนเมืองสมัยเก่า

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๓ บรรยากาศสร้างสรรค์

^{๒๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๕ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๒๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕.

วิสัยทัศน์ผู้นำของเมือง

๑. ประธานกลุ่มชุมชนร่วมกับผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการจัดแสดงสินค้าภูมิปัญญาของชุมชนในแต่ละชุมชนซึ่งเป็นที่โดดเด่นของแต่ละตำบลตามงานนิทรรศการที่ทางจังหวัดจัดขึ้นหรือตามสถานที่อื่นๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมชุมชนสร้างสรรค์ โดยการนำของผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่นที่เข้มแข็ง^{๒๘}

๒. ผู้นำชุมชนหรือผู้นำเมืองอยุธยาเล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง โดยได้จัดกิจกรรมมากมายเช่น เสน่ห์วิถีไทย กรุงเทพฯ: นวัตกรรมพัฒนาและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวสัมผัสเสน่ห์วิถีชีวิตเมืองกรุงเทพฯ เป็นต้น เพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจรายตำบลและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวผ่านความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งผู้นำชุมชนสนับสนุนให้เกิดประโยชน์เชิงชุมชนและสังคมที่ยั่งยืน^{๒๙}

๓. ประธานกลุ่มหรือผู้นำกลุ่มเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชน เป็นอย่างดีความโอปอ้อมอารี เป็นที่ยอมรับได้ในชุมชน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถประสานต่อเรื่องต่างๆ ได้ ความเป็นกันเองสูง หรือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่สำเร็จได้^{๓๐}

๔. วิสัยทัศน์ผู้นำที่ดีนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้าน เศรษฐกิจสู่ผู้คนในชุมชนได้อย่างเหมาะสม และไม่กระจุกอยู่กับใครคนเดียว หรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น องค์กรท้องถิ่นก็ได้รับประโยชน์จากการสร้างอาชีพ โดยการสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพ OTOP ของชุมชนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันประชาชนในชุมชนก็ได้ รับผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม คือ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความอยู่ดีกินดีมากขึ้น ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการพัฒนา อาชีพ เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน จะได้รับคำแนะนำจากผู้นำในด้านการผลิตและการสร้างสรรคงาน เป็นต้น และนอกจากนี้ยังสามารถที่จะนำเสนอเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชุมชนมากขึ้น^{๓๑}

๕. ประชาชนในพื้นที่ ภาครัฐ ผู้นำชุมชน และภาคีที่เกี่ยวข้องได้มีความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ของตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือตามหลักการมีส่วนร่วมและพลัง “บวร”^{๓๒}

^{๒๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๒๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๓๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๓๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๓๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

๖. การจะนำพาการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของตำบลได้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะจากผู้นำ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า เป็นต้น^{๓๓}

๗. ผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการ เช่น การแนะนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ดีให้ผู้ประกอบการ ส่งผลให้สินค้ามีมาตรฐานและเอกลักษณ์^{๓๔}

๘. ด้วยความรู้ ความสามารถ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมให้ตำบลภูเขาทองเป็นชุมชนท่องเที่ยววิถีชีวิต ชุมชนธรรม ชุสินค้าชุมชน เพิ่มรายได้ให้ชุมชนวิสาหกิจของผู้นำเมืองนำมาซึ่งการพัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจในตำบลให้ขับเคลื่อนและก้าวหน้า ก้าวไกลเป็นเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ทำให้ฐานเศรษฐกิจในตำบลมั่นคง^{๓๕}

๙. วิสัยทัศน์ของผู้นำ จะทำให้การทำงานของทุกส่วนเป็นไปด้วยความราบรื่นและส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนดีขึ้น^{๓๖}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์วิสัยทัศน์ผู้นำของเมืองเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดีความโอบอ้อมอารีนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจสู่ผู้คนในชุมชนได้อย่างเหมาะสม และไม่กระจุกอยู่กับใครคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น องค์กรท้องถิ่นก็ได้รับประโยชน์จากการสร้างอาชีพ โดยการสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพ OTOP ของชุมชนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

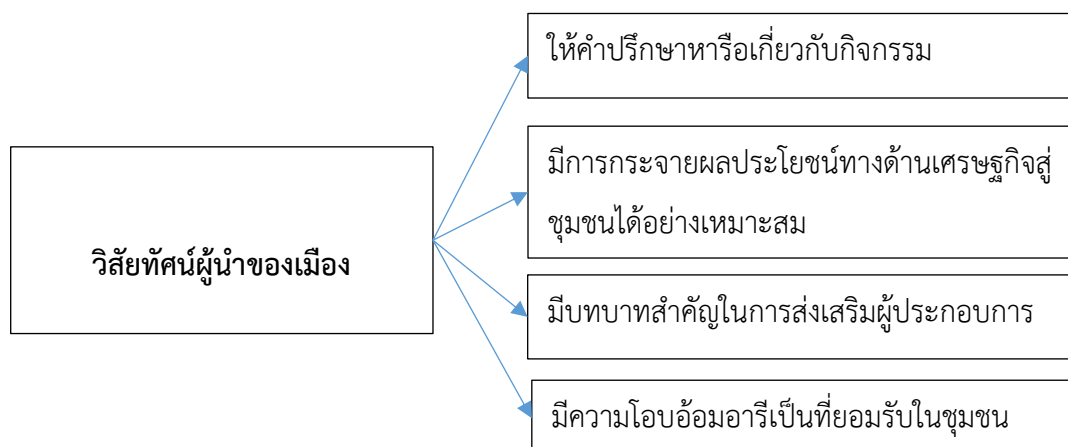
ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

^{๓๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

^{๓๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

^{๓๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๗ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๓๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕.

แผนภาพที่ ๔.๔ วิสัยทัศน์ผู้นำของเมือง

การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑. การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นรายตำบล เป็นการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แต่ละชุมชนมีเวทีในการนำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งวิถีการดำเนินชีวิต วิถีการแต่งกาย ด้านภาษา ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีความหลากหลาย เพื่อเป็นเวทีแห่งการยกระดับเศรษฐกิจรายตำบลซึ่งจะส่งผลให้เป็นที่รู้จักนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้เศรษฐกิจชุมชนมีสภาพคล่องและเติบโตอย่างรวดเร็วผ่านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมของชาวเมืองอยุธยา^{๓๗}

๒. ตำบลภูเขาทองมีการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมายาวนาน เช่น การสานปลาตะเพียนโบราณ เป็นต้น และยังมีส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ เช่น งานลอยกระทงฟ้า อยุธยาจรดไกล งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหอมงคล งานลอยกระทงตามประทีป งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า เป็นต้น นับว่าเป็นการพัฒนาเพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคมการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างต่อเนื่อง^{๓๘}

๓. ในส่วนของการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น เน้นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นคือความรู้ที่เป็นองค์รวมความคิด ความสามารถและความชัดเจนที่กลุ่มชนได้จากผลการใช้สติปัญญาที่ร่วมกันพัฒนาสืบสานกันมาในพื้นที่ที่ชุมชนนั้นตั้งถิ่นฐานของตำบลภูเขาทอง เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านจักสาน การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น^{๓๙}

^{๓๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๓๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๓๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

๔. การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านควรทำร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้าน พร้อมทั้งนำเสนอมุมมองใหม่ๆ ที่มีลักษณะโดดเด่น และมีเอกลักษณ์ไทย โดยพิจารณาถึงความยั่งยืน เช่น พัฒนาฟื้นฟูวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น^{๕๐}

๕. มีการส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อสังคมอันนำไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งมีอาชีพที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนที่นำไปสู่สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต ที่เป็นช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชน และสร้างความมั่นคงทางอาชีพและคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น^{๕๑}

๖. การพัฒนาพื้นที่ด้วยการนำวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้ามาร่วมด้วยนั้นถือเป็นแนวทางที่ดีในการเชื่อมชุมชนไปสู่ระดับสากล^{๕๒}

๗. มีการสอดแทรกวัฒนธรรมท้องถิ่นลงไปสู่ตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับสินค้าไปสู่ระดับสากลในอนาคตช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชน และสร้างความมั่นคงทางอาชีพและคุณภาพชีวิต^{๕๓}

๘. ในตำบลภูเขาทองอยู่ร่วมกันทั้ง ๒ ศาสนา มีวัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างกันแต่สามารถอยู่ร่วมกันได้ เพราะทั้ง ๒ ศาสนา ผู้นำของศาสนาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกันทั้งชาวพุทธ ชาวมุสลิมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทำให้บุคคลภายนอกตำบลเกิดความสนใจและอยากมาท่องเที่ยวในตำบลเพื่อชมวัฒนธรรมของศาสนาแบบพหุภาคี มีการท่องเที่ยวชมทั้งวัดและมัสยิดในเขตพื้นที่ จึงเป็นสถานที่สำคัญที่ควรส่งเสริมให้อยู่ควบคู่กันต่อไปเพราะนำมาซึ่งการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในตำบล^{๕๔}

๙. การนำเอาวัฒนธรรมท้องถิ่นของตำบลเข้ามาสอดแทรก เช่น ตำบลภูเขาทองมีการตีกลองรำมะนา ก็จะทำให้เป็นที่รู้จักออกไปในแนวกว้างเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปและนักท่องเที่ยว^{๕๕}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นรายตำบล เป็นการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ชุมชนมีเวทีในการนำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณี

^{๕๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๕๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๕๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

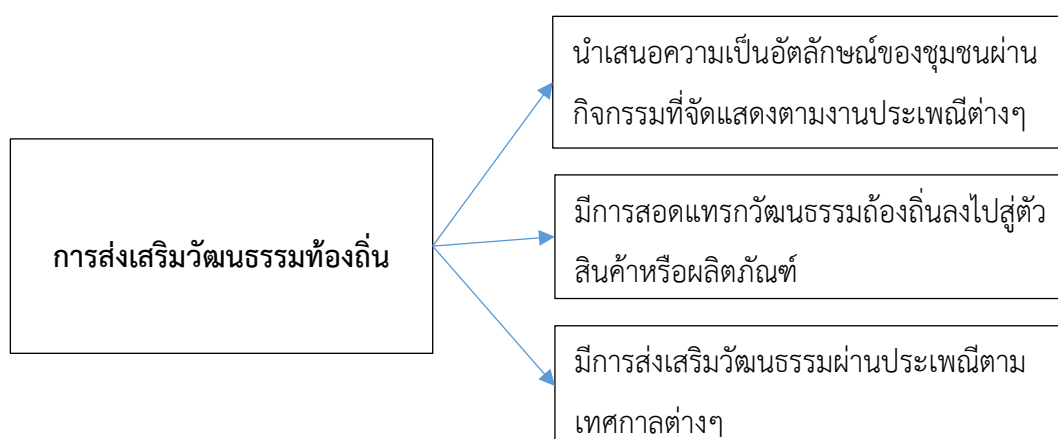
^{๕๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

^{๕๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๖ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๕๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

ต่างๆ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมายาวนาน เช่น การสานปลาตะเพียนโบราณ เป็นต้น และยังมีการส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ เช่น งานอวยชัยฟ้า อวยยามรดกโลก งานตรุษจีนกรุงเทพฯ อวยยามหามงคล งานลอยกระทงตามประทีป งานประเพณีสงกรานต์กรุงเทพฯ นำไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งมีอาชีพที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนที่นำไปสู่สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๕ การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น

๔.๒ กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ดังนี้

การวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล

๑. โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง มีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์และระดับ Cloud server โดยจัดเก็บข้อมูลของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่เป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบดั้งเดิมและจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ

สมาชิกกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน สมาชิกภาคีเครือข่ายร่วมและข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งการตลาดเพื่อพัฒนา
ยกระดับสินค้าภูมิปัญญาสู่ระดับสากลต่อไป^{๔๖}

๒. มีการจัดเก็บข้อมูลคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผ่านระบบ
เว็บไซต์การลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตำบลภูเขาทอง เพื่อจัดเก็บเป็น
ฐานข้อมูลนำไปสู่การประเมินผลและพัฒนายกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลต่อไป^{๔๗}

๓. มีการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการระบบฐานข้อมูล โดยการกำหนด
คณะกรรมการสำรวจและร่วมวางแผนเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมต่างๆ
ที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติในการยกระดับ
เศรษฐกิจและสังคมรายตำบล โดยได้มีระบบฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลของสมาชิกและเครือข่าย
ภายนอกเพื่อร่วมกันติดต่อสื่อสารและพัฒนาาระบบเศรษฐกิจต่อไป^{๔๘}

๔. มีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการนำข้อมูลมาใช้จะถูกต้องและ
แม่นยำและส่งผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรง^{๔๙}

๕. มีการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดทำนโยบาย แนวทาง และงบประมาณสนับสนุน
เป็นการจัดการข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูลของโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการของ
กระทรวงมหาดไทย^{๕๐}

๖. มีการเฝ้าระวัง ประสานงานและติดตามข้อมูลสถานการณ์การระบาดของ COVID
และโรคระบาดใหม่การเฝ้าระวังและติดตามผู้ป่วยและ กลุ่มเสี่ยง การส่งต่อการรักษา การ
ประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสาร การปรับสภาพแวดล้อม ระบบรายงานสถานการณ์การระบาดของ
โรค การสอบสวนโลก การคัดกรองจัดระดับกลุ่มเสี่ยง กลุ่มสงสัย กลุ่มสัมผัส การวิเคราะห์สถานการณ์
แนวโน้มการระบาดในพื้นที่ ร่วมกับ ศบค.^{๕๑}

๗. มีการแบ่งทีมงานในการสำรวจข้อมูลด้านต่างๆ เพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่และทำการ
รวบรวมข้อมูลความจริงเพื่อประโยชน์สูงสุดของพื้นที่^{๕๒}

^{๔๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๔๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๔๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๔๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๕๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

^{๕๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

^{๕๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

๘. มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ในชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมไม่ว่าจะเป็น การสัมภาษณ์หรือเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการเพื่อนำมาบันทึกข้อมูลลงสู่ฐานข้อมูล^{๕๓}

๙. ผู้นำของตำบลในส่วนต่างๆเข้าประชุมร่วมกันเพื่อทำการระดมความคิดวางแผนการทำงานโดยต้องประเมินระบบการทำงานในปัจจุบันมีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไร วางแผนขอบเขต ระยะเวลาพิจารณาประมาณ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็น ระบบและเกิดผลลัพธ์ที่ดี^{๕๔}

๑๐. การทำงานเป็นทีมจะทำให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนเพื่อนำมาจัดทำฐานข้อมูลชุมชน และหน่วยงานแต่ในแต่ละทีมที่ชัดเจน^{๕๕}

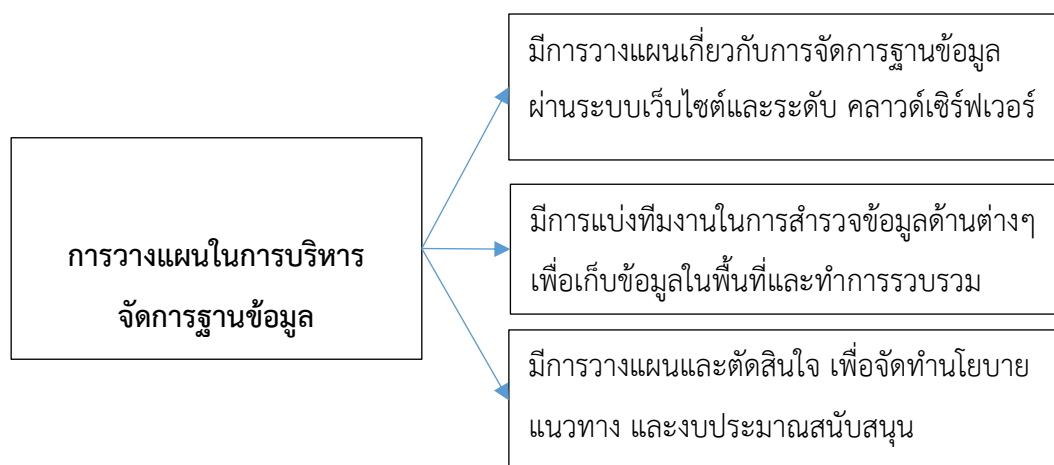
จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ดังนี้ มีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์และระดับ Cloud server โดยจัดเก็บข้อมูลของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่เป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบดั้งเดิม และจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน มีการจัดเก็บข้อมูลคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา มีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการนำข้อมูลมาใช้จะถูกต้อง และแม่นยำและส่งผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรงมีการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดทำ นโยบาย แนวทาง และงบประมาณสนับสนุน เป็นการจัดการข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูลของ โครงการ

^{๕๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

^{๕๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๖ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๕๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๖ การวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล

การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล

๑. การจัดผู้ปฏิบัติงานนั้น ในการทำงานองค์กรใหญ่จะอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนโครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย เพื่อยกระดับเศรษฐกิจรายตำบลและกระจายงานให้แก่ละชุมชนรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลภายใน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลจะเจ้าหน้าที่ของตำบลภูเขาทองเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกันประสานชุมชน^{๕๖}

๒. มีการจัดโครงสร้างองค์กรโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รับผิดชอบโครงการและองค์กรกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเครือข่ายร่วมกันพัฒนาต่อยอดเพื่อยกระดับโครงการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์สินค้ารายตำบลให้ดึงดูดความสนใจในผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาแก่นักท่องเที่ยว^{๕๗}

๓. โครงสร้างองค์กรมีในรูปแบบประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำตำบล เป็นหัวหน้าดูแลบริหารจัดการ พร้อมทั้งแบ่งหน้าที่แก่สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นนวัตกรรมที่ทันสมัยและยกระดับการท่องเที่ยวเมืองเก่าผ่านผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก^{๕๘}

^{๕๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๕๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๕๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

๔. การจัดบุคลากรในการปฏิบัติงานนั้น หน่วยงานภาครัฐร่วมกับประธานกลุ่มชุมชนเป็นสมาชิกร่วมกันบริหารจัดการเพื่อพัฒนาตำบลภูเขาทองให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจและแหล่งการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยมีหน่วยงาน อบต.ภูเขาทอง ประธานกลุ่มชุมชน และผู้ประกอบการชุมชนเป็นผู้ปฏิบัติงาน^{๕๙}

๕. มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน โดยมีประธานกลุ่มเป็นหัวหน้าบริหารจัดการองค์กรและกระจายงานในแต่ละด้านทั้งฝ่ายผลิต ฝ่ายบริการ และฝ่ายการตลาด เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มารวมเป็นกลุ่มฐานข้อมูลเชื่อมโยงในรูปแบบเครือข่าย Big Data ซึ่งการนำเทคโนโลยีมาบริหารจัดการองค์กรเป็นประโยชน์ในการบริหารงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเมื่อกิจการเติบโตและขยายตัวมากขึ้น^{๖๐}

๖. บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อการจัดฐานข้อมูล (Big Data) นั้นโดยส่วนมากจะเป็นผู้มีความชำนาญในด้านฐานข้อมูลเป็นอย่างดี โดยมีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลกระจายตามศูนย์ประสานงานต่างๆ และยังคงบุคลากรเข้าอบรม พัฒนาต่อยอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารจัดการองค์กรในการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล^{๖๑}

๗. การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล เป็นการเรียกประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะสามารถนำมาพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน^{๖๒}

๘. มีการจัดทำข้อมูลราชการในพื้นที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การทำข้อมูลรัฐบาลให้เป็นดิจิทัลร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ^{๖๓}

๙. มีการแบ่งทีมงานลงพื้นที่เพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วเพื่อบันทึกเป็นแฟ้มข้อมูล โดยแบ่งแยกเป็นส่วนข้อมูลเศรษฐกิจและส่วนข้อมูลด้านสังคม^{๖๔}

๑๐. มีการประสานงานร่วมกับทุกฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติร่วมกันอย่างสามัคคีการลงมือปฏิบัติต้องเป็นไปตาม

^{๕๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๖๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๖๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๖๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๖๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๖ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

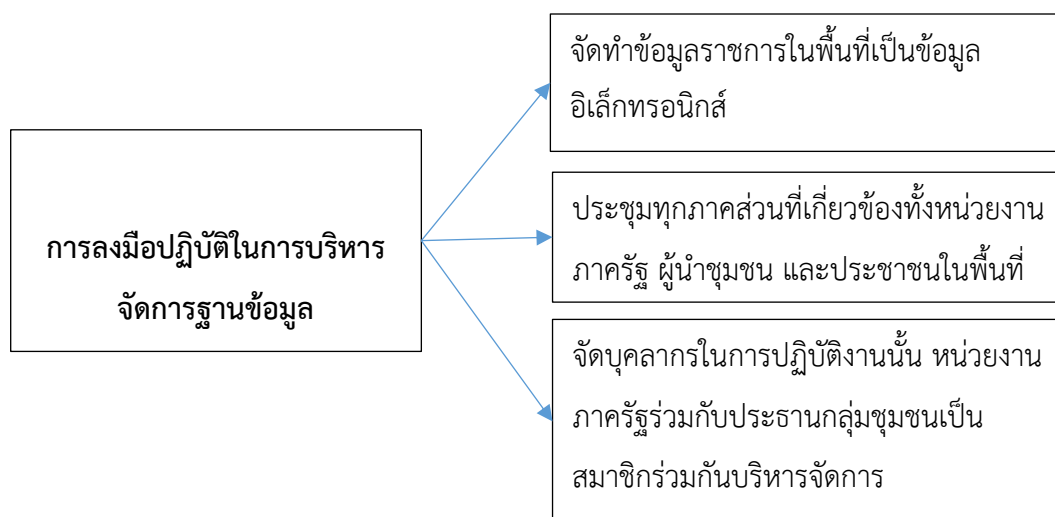
^{๖๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕.

ขั้นตอนที่วางแผนเพราะมีระยะเวลาและงบประมาณเป็นตัวกำหนดเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสำเร็จเป็นขั้นๆของระบบฐานข้อมูล^{๖๕}

๑๑. การลงพื้นที่เพื่อพูดคุยสอบถามปัญหาและอุปสรรคในชุมชนเป็นการปฏิบัติกับกลุ่มอย่างจริงทำให้ข้อมูลมีความแม่นยำทำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลและการบริหารจัดการ^{๖๖}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ดังนี้ มีการจัดโครงสร้างองค์กรโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโครงสร้างองค์กรมีในรูปแบบประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำตำบล เป็นหัวหน้าดูแลบริหารจัดการมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมีประธานกลุ่มเป็นหัวหน้าบริหารจัดการองค์กรและกระจายงานในแต่ละด้านทั้งฝ่ายผลิต ฝ่ายบริการ และฝ่ายการตลาด มีการแบ่งทีมงานลงพื้นที่เพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วเพื่อบันทึกเป็นแฟ้มข้อมูล มีการประสานงานร่วมกับทุกฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติร่วมกันอย่างสามัคคีการลงมือปฏิบัติต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผน

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๗ การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล

^{๖๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๙ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๖๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

การตรวจสอบฐานข้อมูล

๑. การจัดการฐานข้อมูล ประธานกลุ่มแยกมีการมอบหมายงานในแต่ละแผนกเพื่อจัดเก็บข้อมูลของผลิตภัณฑ์สินค้าและกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชนเมืองเก่าของอยุธยา เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล โดยฐานข้อมูลจะปรากฏอยู่ใน Cloud server สามารถมองเห็นและบริหารจัดการฐานข้อมูลได้ร่วมกันทุกที่ทุกเวลา^{๖๗}

๒. มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งทั้งในและภายนอก เพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยจัดทำงานที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้ พร้อมทั้งดำเนินการส่งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกในเครือข่ายผ่านระบบไลน์และเว็บไซต์เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง^{๖๘}

๓. ประชาชนในพื้นที่ ภาครัฐ ผู้นำชุมชน และภาคีที่เกี่ยวข้องได้มีความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ของตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือตามหลักการมีส่วนร่วมและพลัง “บวร” มีการติดต่อประสานงานเชิงพื้นที่อย่างต่อเนื่องเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป^{๖๙}

๔. มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นการเฉพาะ โดยผู้สนใจข้อมูลสามารถเข้าผ่านเว็บไซต์เพื่อค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว^{๗๐}

๕. การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นๆ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเป็นทางการและมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง^{๗๑}

๖. จากการตรวจสอบฐานข้อมูล มีการตรวจเช็คฐานข้อมูลที่ได้มา ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนถือเป็นการตรวจสอบข้อมูลในระดับแรกๆทั้งนี้เพื่อความถูกต้องผู้จัดทำข้อมูลควรมีการตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ก่อนทำการบันทึกทุกครั้ง^{๗๒}

๗. มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง เช่น เมื่อสัมภาษณ์แล้วจะต้องมีการลงพื้นที่สำรวจอีกครั้งเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล^{๗๓}

^{๖๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๖๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๖๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๗๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๗๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๗๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๗๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕.

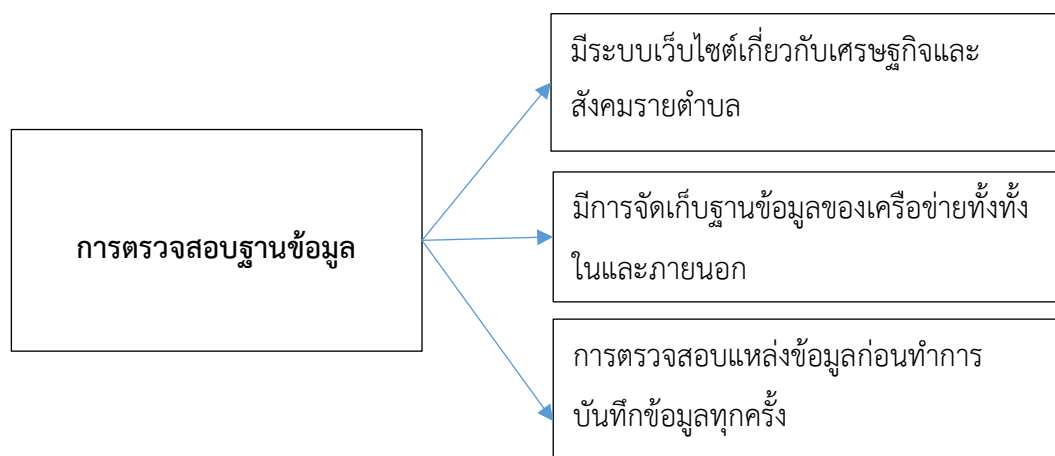
๘. มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริงทั้งนี้จะส่งผลให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องสูง^{๗๔}

๙. มีการตรวจสอบจากแผนของฐานข้อมูลที่จัดวางไว้ว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ตรวจสอบที่ละชั้นว่าการลงมือปฏิบัติได้ผลลัพธ์ตามแผนนั้นๆมากน้อยเพียงใดการติดตามการตรวจสอบและควบคุมการใช้งานเป็นกระบวนการรักษาความปลอดภัยที่ต้ออย่างหนึ่ง เพื่อให้มั่นใจว่ากฎระเบียบมรดกฐานที่กำหนดไว้ใช้งานได้จริงตรวจสอบทุกส่วนและตรวจสอบอย่างตรงจุด^{๗๕}

๑๐. การจัดการข้อมูลจะทำเป็นขั้นตอนเพื่อป้องกันข้อมูลที่ผิดพลาดก่อนนำมาทำฐานข้อมูล^{๗๖}

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การตรวจสอบฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ดังนี้ มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งในและภายนอก เพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นๆ มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริง มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง

ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๘ การตรวจสอบฐานข้อมูล

^{๗๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๗๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๙ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๗๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

การปรับปรุงฐานข้อมูล

๑. มีระบบการทำบัญชีเพื่อจัดเก็บข้อมูลและบัญชีรายรับ รายจ่ายของสมาชิกรัฐวิสาหกิจ ชุมชนแต่ละบุคคล พร้อมทั้งจัดหาหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นทุนในการพัฒนาต่อยอดธุรกิจชุมชนในอนาคตต่อไป^{๗๗}

๒. ได้รับงบประมาณอุดหนุนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล ภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ในการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดทำนโยบาย แนวทาง และงบประมาณสนับสนุนโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล ซึ่งเป็นการจัดการข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูลของโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการของกระทรวงมหาดไทย^{๗๘}

๓. มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณผ่านระบบฐานข้อมูล ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้อนุมัติงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการ^{๗๙}

๔. มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนตำบล และเป็นแหล่งข้อมูลให้หน่วยงานภาครัฐในการตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจเช็คความพร้อมและความสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา^{๘๐}

๕. การปรับปรุงฐานข้อมูลหากมีผู้ประกอบการรายใหม่เพิ่มขึ้น ทางหน่วยงานจะทำการสอบถามและทำการเพิ่มข้อมูลให้อย่างรวดเร็วที่สุดเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันสะดวกต่อการค้นหา^{๘๑}

๖. มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลในด้านต่างๆผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัยเพื่อความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูล^{๘๒}

๗. หลังมีการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียดจะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจนก็จะปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่มีตามขอบเขตของแผนงานที่วางไว้^{๘๓}

๘. ให้ประชาชนในพื้นที่สามารถแจ้งข้อมูลต่างๆ ได้ตลอดเวลาทำการหากมีการเปลี่ยนแปลงจะทำการแก้ไขข้อมูลต่อไป^{๘๔}

^{๗๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๗๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๗๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๘๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕.

^{๘๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๘ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

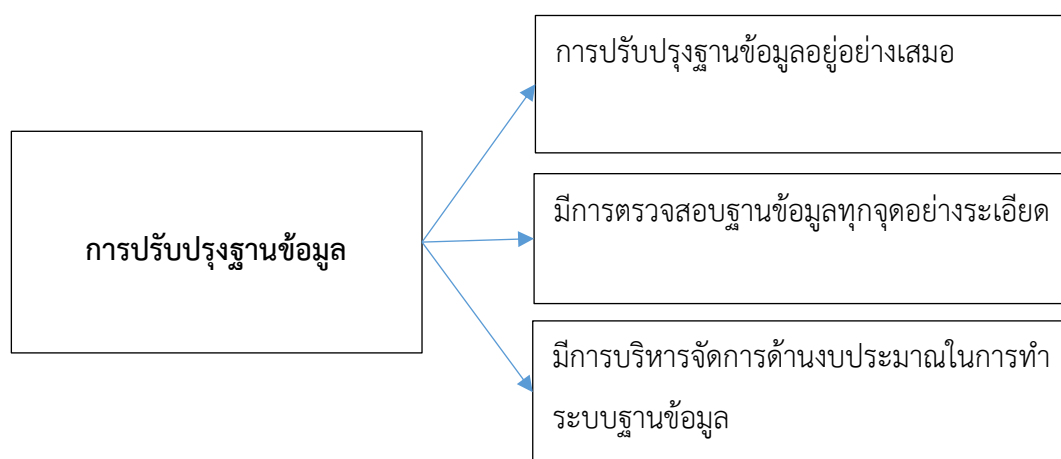
^{๘๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๘๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕.

^{๘๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕.

จากการที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้สัมภาษณ์การปรับปรุงฐานข้อมูล โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ดังนี้ มีการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียดจะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจนก็จะปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่มีตามขอบเขตของแผนงาน หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลในด้านต่างๆผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันที มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่อย่างเสมอ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนตำบลและเป็นแหล่งข้อมูลให้หน่วยงานภาครัฐในการตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจเช็คความพร้อมและความสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา

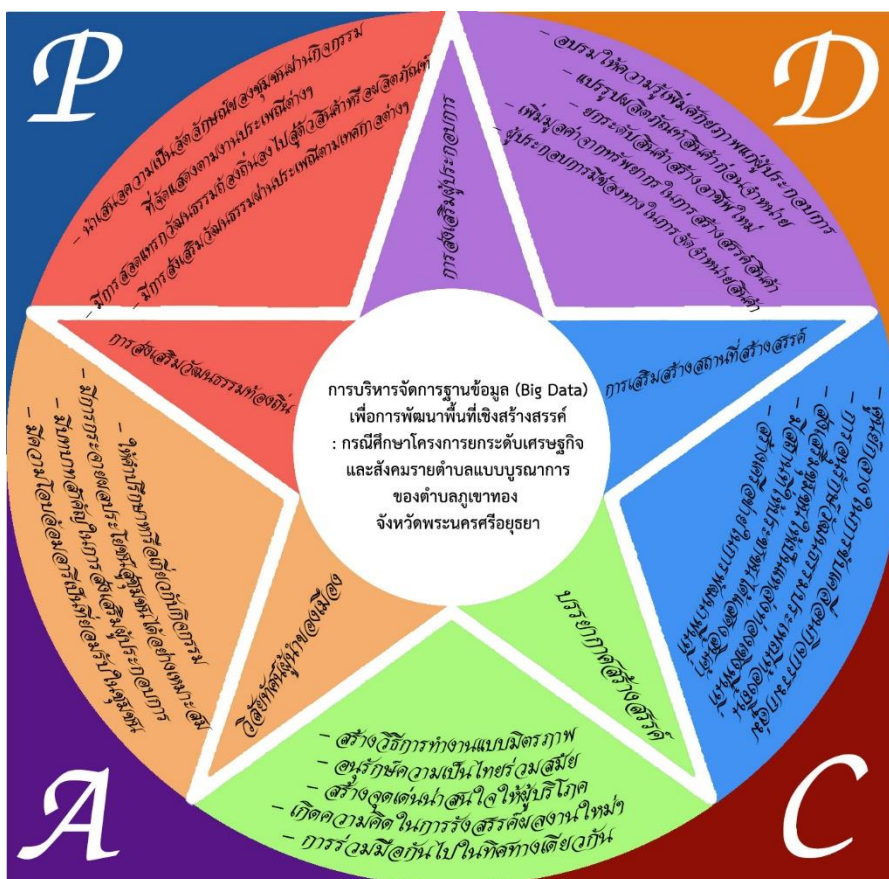
ดังนั้น จากการสรุปวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๙ การปรับปรุงฐานข้อมูล

๔.๓ รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากผลการศึกษาการบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปสู่การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถประมวลสรุปได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑๐ รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

๔.๓.๑ รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล

การวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์ โดยจัดเก็บข้อมูลของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่เป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบดั้งเดิมและจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน มีการจัดเก็บข้อมูลคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา มีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อนำข้อมูลมาใช้จะถูกต้องและแม่นยำและส่งผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรงมีการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดทำนโยบายแนวทางและงบประมาณสนับสนุน เป็นการจัดการข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูลของโครงการ

การจัดโครงสร้างองค์กรโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโครงสร้างองค์กรมีในรูปแบบประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำตำบล เป็นหัวหน้าดูแลบริหารจัดการมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน โดยมีประธานกลุ่มเป็นหัวหน้าบริหาร

จัดการองค์กรและกระจายงานในแต่ละด้านทั้งฝ่ายผลิต ฝ่ายบริการ และฝ่ายการตลาด มีการแบ่งทีมงานลงพื้นที่เพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วเพื่อบันทึกเป็นแฟ้มข้อมูล มีการประสานงานร่วมกับทุกฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติร่วมกันอย่างสามัคคีการลงมือปฏิบัติต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผน

มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งทั้งในและภายนอก เพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นๆ มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริง มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง

ระบบการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียดจะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจน ก็จะปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่มีตามขอบเขตของแผนงาน หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลในด้านต่างๆ ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันที มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่อย่างเสมอ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนตำบลและเป็นแหล่งข้อมูลให้หน่วยงานภาครัฐในการตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจเช็คความพร้อมและความสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา

๔.๓.๒ การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

การส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบการส่งเสริมผู้ประกอบการ ให้อำนาจการแปรรูปผลิตภัณฑ์การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การบริโภคสินค้าและบริการ และมีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการสร้างคามเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่นที่ตำบลภูเขาทอง มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เน้นเกี่ยวกับการผลิตของฝากของที่ระลึกเกี่ยวกับอาหารของใช้ เสื้อผ้า เครื่องประดับและสมุนไพรพื้นบ้าน การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีรายได้ที่ดีจะส่งผลกระทบต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการจ้างงาน การกระจายรายได้ เมื่อชุมชนมีรายได้ปัญหาสังคมต่างๆก็จะลดลง มีการเพิ่มรายได้รูปแบบอื่นให้แก่ชุมชน ที่มีความชัดเจน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและยกระดับสินค้าศิลปะเชิงสร้างสรรค์ คือ งานไม้ไผ่ปลาตะเพียน และเครื่องจักสานของตำบลภูเขาทอง

การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในตำบลภูเขาทองผ่านโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อต่อยอดชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต เป็นแหล่งพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยมีประธานกลุ่มเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ การให้มีสถานที่ เช่น ด้านเศรษฐกิจ

คือช่วยให้พื้นที่มีแหล่งค้าขายที่ชัดเจน ง่ายต่อการติดต่อซื้อขายจากภายนอก สามารถทำให้เกิดการท่องเที่ยวนิเวศในระดับชุมชนและจังหวัด มีการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาทำให้ผู้ประกอบการมีแหล่งหรือจุดวางขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจนทำให้ผู้สนใจในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สามารถสอบถามและสั่งซื้อได้

บรรยากาศสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีบรรยากาศที่ดีสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้างให้เกิดความคิดในการรังสรรค์ผลงาน ทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ การมีบรรยากาศที่ดีทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่างเป็นกันเอง เป็นกระบวนการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ผ่านอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนที่มีความหลากหลายและสร้างกิจกรรมกลุ่มวิถีชุมชนเมืองเก่าทำให้ผู้พบเห็นหรือนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศชุมชนเมืองสมัยเก่า

วิสัยทัศน์ผู้นำของเมืองเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำเน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดีความโอ้อ้อมอารีนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจสู่ผู้คนในชุมชนได้อย่างเหมาะสม และไม่กระจุกอยู่กับใครคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น องค์กรท้องถิ่นก็ได้รับประโยชน์จากการสร้างอาชีพ โดยการสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพ OTOP ของชุมชนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นรายตำบล เป็นการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แต่ละชุมชนมีเวทีในการนำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมายาวนาน เช่น การสานปลาตะเพียนใบลาน เป็นต้น และยังมีส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ เช่น งานลอยตี่งฟ้า อยุธยามรดกโลก งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหามงคล งานลอยกระทงตามประเพณี งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งมีอาชีพที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่นำไปสู่สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต

๔.๔ องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยได้ตอบวัตถุประสงค์ครบทั้งสามข้อที่มาจากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ซึ่งบัดนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ผลการวิจัยทั้งหมด ดังต่อไปนี้

จากแผนภาพที่ ๔.๑๑ จะเห็นได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูลโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๔ กระบวนการ ดังต่อไปนี้

๑. การวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์ ๒. แบ่งทีมงานในการสำรวจข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆเพื่อทำฐานข้อมูลของโครงการ ๓. มีระบบการจัดทำนโยบายแนวทางและงบประมาณในการบริหารจัดการหรือการทำฐานข้อมูลของโครงการ

๒. การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการค้นหาข้อมูลหรือการจัดการต่างๆของโครงการ เช่น การค้นหาข้อมูลผู้ประกอบการต่างๆผ่านระบบออนไลน์ ๒. มีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนก่อนการปฏิบัติงานและหลังจากการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง ๓. จัดบุคลากรในการปฏิบัติงานและบริหารจัดการ โครงการให้ครอบคลุมในการจัดการเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

๓. การตรวจสอบฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ เช่น กลุ่ม OTOP กลุ่มการแปรรูปสินค้าต่างๆ ระบบการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ๒. มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งในและภายนอก เพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๓. การตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริง มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง

๔. การปรับปรุงฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่เสมอ ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัย มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่เสมอ ๒. มีการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียด เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจนและดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่มีตามขอบเขตของแผนงาน ๓. มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณในการทำระบบฐานข้อมูล เพื่อให้การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ มีการอบรมให้ความรู้เพิ่มศักยภาพแก่ผู้ประกอบการเพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้เพื่อนำไป ๒. แปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าก่อนจำหน่ายสินค้าเป็นการเพิ่ม

มูลค่าสินค้าก่อนการจัดจำหน่าย ๓. มีช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าโดยผู้ประกอบการโดยการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ต่างๆ

๒. การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์ ๑. เป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มการมีสถานที่ในการเป็นศูนย์กลางเช่น ตลาด หรือถนนคนเดินเพื่อเป็นศูนย์กลางหรือแหล่งสถานที่ในการนำสินค้าไปจำหน่าย ๒. การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เป็นกระบวนการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ผ่านอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนที่มีความหลากหลายและสร้างกิจกรรมกลุ่มวิถีชุมชนเมืองเก่าทำให้ผู้พบเห็นหรือนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศชุมชนเมืองสมัยเก่า ๓. ส่งเสริมชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพื้นที่

๓. บรรยากาศสร้างสรรค์ ๑. สร้างวิธีการทำงานแบบมิตรภาพในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ๒. สร้างจุดเด่นน่าสนใจให้ผู้บริโภคทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ ๓. เกิดความคิดในการรังสรรค์ผลงานใหม่ๆ ทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่างเป็นกันเองการร่วมมือกันไปในทิศทางเดียวกัน

๔. วิสัยทัศน์ผู้นำของเมือง ๑. ให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ๒. มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจสู่ชุมชนได้อย่างเหมาะสมเล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการมีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดี ๓. มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการมีความโอปอ้อมอารีเป็นที่ยอมรับในชุมชน

๕. การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ๑. นำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ เช่น งานลอยกระทงไฟ อัญชยามรดกโลก งานตรุษจีนกรุงเก่า อัญชยามหาหมงคล งานลอยกระทงตามประเพณี งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า นำไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง ๒. มีการสอดแทรกวัฒนธรรมท้องถิ่นลงไปสู่ตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เช่น การสานปลาตะเพียนใบลาน เป็นต้น ๓. มีการส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๒๐ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๕.๑.๑ การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบการส่งเสริมผู้ประกอบการให้รู้จักการแปรรูปผลิตภัณฑ์การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การบริโภคสินค้าและบริการ และมีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่นที่ตำบลภูเขาทอง มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เน้นเกี่ยวกับการผลิตของฝากของที่ระลึกเกี่ยวกับอาหาร ของใช้ เสื้อผ้า เครื่องประดับและสมุนไพรพื้นบ้าน การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีรายได้ที่ดีจะส่งผลต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการจ้างงาน การกระจายรายได้ เมื่อชุมชนมีรายได้ปัญหาสังคมต่างๆก็จะลดลง มีการเพิ่มรายได้รูปแบบอื่นให้แก่ชุมชน ที่มีความชัดเจน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและยกระดับสินค้าศิลปะเชิงสร้างสรรค์ คือ งานไม้ไผ่ปลาตะเพียน และเครื่องจักสานของตำบลภูเขาทอง

การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์ พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในตำบลภูเขาทอง ผ่านโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อต่อยอดชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต เป็นแหล่งพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยมีประธานกลุ่มเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ การให้มีสถานที่ เช่น ด้านเศรษฐกิจ คือช่วยให้พื้นที่มีแหล่งค้าขายที่ชัดเจน ง่ายต่อการติดต่อซื้อขายจากภายนอก สามารถทำให้เกิดการท่องเที่ยวในระดับชุมชนและจังหวัด มีการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาทำให้ผู้ประกอบการมีแหล่งหรือจุดวางขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจนทำให้ผู้สนใจในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สามารถสอบถามและสั่งซื้อได้

บรรยากาศสร้างสรรค์ พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีบรรยากาศที่ดีสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้างให้เกิดความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ การมีบรรยากาศที่ดีทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่างเป็นกันเอง เป็นกระบวนการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ผ่านอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนที่มีความหลากหลายและสร้างกิจกรรมกลุ่มวิถีชุมชนเมืองเก่าทำให้ผู้พบเห็นหรือนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศชุมชนเมืองสมัยเก่า

วิสัยทัศน์ผู้นำของเมือง พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดีความโอ้อ้อมอารีนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจสู่ผู้คนในชุมชนได้อย่างเหมาะสม และไม่กระจุกอยู่กับใครคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น องค์กรท้องถิ่นก็ได้รับประโยชน์จากการสร้างอาชีพ โดยการสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพ OTOP ของชุมชนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นรายตำบลเป็นการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แต่ละชุมชนมีเวทีในการนำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมายาวนาน เช่น การสานปลาตะเพียนโบราณ เป็นต้น และยังมีการส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ เช่น งานลอยกระทงไฟ ออชยามรดกโลก งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหามงคล งานลอยกระทงตามประเพณี งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า นำไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งมีอาชีพที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนที่นำไปสู่สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต

๕.๑.๒ กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์และระดับ Cloud server โดยจัดเก็บข้อมูลของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่เป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบดั้งเดิมและจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการจัดเก็บข้อมูลคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา มีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการนำข้อมูลมาใช้จะถูกต้องและแม่นยำและส่งผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรงมีการวางแผนและตัดสินใจเพื่อจัดทำนโยบาย แนวทาง และงบประมาณสนับสนุน เป็นการจัดการข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูลของโครงการ

การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการจัดโครงสร้างองค์กรโดย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโครงสร้างองค์กรมีในรูปแบบประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำตำบล เป็นหัวหน้าดูแลบริหารจัดการมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมีประธานกลุ่มเป็นหัวหน้าบริหารจัดการองค์กรและกระจ่ายงานในแต่ละด้าน ทั้งฝ่ายผลิต ฝ่ายบริการ และฝ่ายการตลาด มีการแบ่งทีมงานลงพื้นที่เพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วเพื่อบันทึกเป็นแฟ้มข้อมูล มีการประสานงานร่วมกับทุกฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติร่วมกันอย่างสามัคคีการลงมือปฏิบัติต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผน

การตรวจสอบฐานข้อมูล พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งในและภายนอก เพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นๆ มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริง มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง

การปรับปรุงฐานข้อมูล พบว่า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียดจะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจนก็จะปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่มีตามขอบเขตของแผนงาน หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลในด้านต่างๆผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันที มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่อย่างเสมอ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนตำบลและเป็นแหล่งข้อมูลให้หน่วยงานภาครัฐในการตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจเช็คความพร้อมและความสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา

๕.๑.๓ รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาการบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปสู่การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

๑) การวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์ ๒. แบ่งทีมงานในการสำรวจข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆเพื่อทำฐานข้อมูลของโครงการ ๓. มีระบบการจัดทำนโยบายแนวทางและงบประมาณในการบริหารจัดการหรือการทำฐานข้อมูลของโครงการ

๒) การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการค้นหาข้อมูลหรือการจัดการต่างๆของโครงการ เช่น การค้นหาข้อมูลผู้ประกอบการต่างๆผ่านระบบออนไลน์ ๒. มีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนก่อนการปฏิบัติงานและหลังจากการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง ๓. จัดบุคลากรในการปฏิบัติงานและบริหารจัดการ โครงการให้ครอบคลุมในการจัดการเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

๓) การตรวจสอบฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ เช่น กลุ่ม OTOP กลุ่มการแปรรูปสินค้าต่างๆ ระบบการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ๒. มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งทั้งในและภายนอก เพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๓. การตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริง มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง

๔) การปรับปรุงฐานข้อมูล ประกอบด้วย ๑. มีระบบการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่อย่างเสมอ ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัย มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอยู่อย่างเสมอ ๒. มีการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียด เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจนและดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่ติดตามขอบเขตของแผนงาน ๓. มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณในการทำระบบฐานข้อมูล เพื่อให้การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ๕ ด้าน ดังนี้

๑) ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ มีการอบรมให้ความรู้เพิ่มศักยภาพแก่ผู้ประกอบการเพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้เพื่อนำไป ๒. แปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าก่อนจำหน่ายสินค้าเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าก่อนการจัดจำหน่าย ๓. มีช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าโดยผู้ประกอบการโดยการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ต่างๆ

๒) การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์ ๑. เป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มการมีสถานที่ในการเป็นศูนย์กลางเช่น ตลาด หรือถนนคนเดินเพื่อเป็นศูนย์กลางหรือแหล่งสถานที่ในการนำสินค้าไปจำหน่าย ๒. การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เป็นกระบวนการพัฒนาพื้นที่เชิง

สร้างสรรค์ผ่านอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชนที่มีความหลากหลายและสร้างกิจกรรมกลุ่มวิถีชุมชนเมืองเก่าทำให้ผู้พบเห็นหรือนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศชุมชนเมืองสมัยเก่า ๓.ส่งเสริมชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพื้นที่

๓) บรรยายภาพสร้างสรรค์ ๑. สร้างวิธีการทำงานแบบมิตรภาพในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ๒.สร้างจุดเด่นน่าสนใจให้ผู้บริโภคทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ ๓.เกิดความคิดในการรังสรรค์ผลงานใหม่ๆ ทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่างเป็นกันเองการร่วมมือกันไปในทิศทางเดียวกัน

๔) วิสัยทัศน์ผู้นำของเมือง ๑. ให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ๒.มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจสู่ชุมชนได้อย่างเหมาะสมเล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดี ๓. มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการมีความโอปอ้อมอารีเป็นที่ยอมรับในชุมชน

๕) การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ๑. นำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ เช่น งานลอยกระทงฟ้า อยุธยาจรดกโลก งานตรุษจีนกรุงเก่า อยุธยาหมามงคล งานลอยกระทงตามประเพณี งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า นำไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง ๒. มีการสอดแทรกวัฒนธรรมท้องถิ่นลงไปสู่ตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เช่น การสานปลาตะเพียนโบราณ เป็นต้น ๓. มีการส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การพัฒนาพื้นที่ทั้ง ๕ ด้านประกอบด้วย ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ ด้านงานศิลปะและงานออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการสามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีจากวัฒนธรรมและงานศิลปะ แล้วนำมาแปรเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ที่มีคุณค่าและมีความแตกต่าง ซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละกลุ่มได้ อีกหนึ่งสิ่งที่มีความสำคัญ ก็คือ การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและบุคลากรด้านสร้างสรรค์ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น และสามารถต่อยอดด้วยความคิดและนวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกนั่นเอง ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ลักสรดา สหัสสพาศน์**^๑ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย ๔.๐ พบว่า รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย ๔.๐ ควรประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ ๑) สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบน พื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ ๒) การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกลยุทธ์ที่ ๓) ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบและกลยุทธ์ทั้งหมดได้ผ่านมติในที่ประชุมเชิง นโยบายจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การเสริมสร้างสถานที่สร้างสรรค์ ที่มีสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีชาวชุมชนมีอาชีพและทักษะที่คล้ายกันและสามารถเป็นพื้นที่แสดงงานศิลปะและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีจึงสามารถเป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของสถานที่นั้นและมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการคิดสร้างสรรค์ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนสร้างสรรค์มีการเปิดกว้างทางความคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กรวรรณ รุ่งสว่าง**^๒ ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์กรณีศึกษาชุมชนเมืองขอนแก่น ราชบุรีและบางแสน พบว่าแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์คือ สภาพแวดล้อมของชุมชน เมืองที่น่าอยู่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการคิดสร้างสรรค์ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนเมืองสร้างสรรค์มีการเปิดกว้างทางความคิดและเสรีภาพในการอยู่อาศัย ไม่มีการจำกัดเพศ อายุ หรือชนชาติซึ่งประโยชน์จากการวิจัยคือ สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์ในประเทศไทย

บรรยากาศสร้างสรรค์ มีการสร้างวิธีการทำงานแบบมิตรภาพในการทำงานหรือผลงานส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีการสร้างจุดเด่นน่าสนใจให้ผู้บริโภคทำให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ ทำให้เกิดความคิดในการรังสรรค์ผลงานใหม่ๆ ทำให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทำให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลดีกับชุมชน มีการทำงานอย่าง

^๑ ลักสรดา สหัสสพาศน์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 Veridian E-Journal, Silpakorn University, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๑): ๑๐๕๖-๑๐๗๒.

^๒ กรวรรณ รุ่งสว่าง, “การวิเคราะห์สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์กรณีศึกษาชุมชนเมืองขอนแก่น ราชบุรีและบางแสน”, **วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘).

เป็นกันเองการร่วมมือกันไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา เสมอ่วม^๓ ได้ศึกษาเรื่อง พื้นที่สร้างสรรค์กับการพัฒนาเด็กในสภาวะยากลำบาก:กรณีศึกษาชุมชนวัดดวงแข กรุงเทพมหานคร พบว่า แนวคิดการดำเนินงานของพื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแข เริ่มต้นมาจากการให้ความสำคัญกับการเล่นของเด็กที่เห็นถึงความสำคัญในการเล่นของเด็กที่ต้องการให้เด็ก ได้รับการพัฒนาตามวัยทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเปิดพื้นที่เล่นให้เด็กในชุมชนวัดดวงแขทำให้พบว่าการเล่นที่เด็กได้เข้ามาเล่นและการมีผู้อำนวยความสะดวกในการเล่น (Play Worker) ที่มีวิธีการทำงานกับเด็กในเชิงบวกสามารถลดความรุนแรงทางอารมณ์ของเด็กที่ได้รับจากครอบครัวและชุมชนลงได้ นำไปสู่การพัฒนาขยายผลจากการเล่นสู่การนิยามความหมายพื้นที่สร้างสรรค์ตลอดจนการขับเคลื่อนประเด็นแนวคิดพื้นที่สร้างสรรค์ ในสังคมไทย นอกจากนี้ยังพบว่า พื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชนวัดดวงแข ไม่เพียงแต่เป็นพื้นที่ของเด็กแต่ยังเป็นพื้นที่ของทุกคนในชุมชน เช่น ครอบครัว ผู้ใหญ่ในชุมชน ที่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน อีกทั้งพื้นที่สร้างสรรค์ยังเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการเข้ามามีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กร่วมกัน

วิสัยทัศน์ผู้นำของเมืองสร้างสรรค์ มีการให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ เน้นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมรวมกลุ่มยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีการกระจายผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจสู่ชุมชนได้อย่างเหมาะสม เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอย่างดี มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการมีความโอ้ออมอารีเป็นที่ยอมรับในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มิ่งขวัญ คงเจริญ^๔ ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของ ชุมชนเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้งในชุมชนเมืองและ ชุมชนชนบท ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายและวางแผน การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน การทำประชาคมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาการจัดเวทีชาวบ้านให้ความรู้ความเข้าใจ การบันทึกการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ คณะกรรมการ คณะบุคคลหรือ

^๓ อาทิตยา เสมอ่วม, “พื้นที่สร้างสรรค์กับการพัฒนาเด็กในสภาวะยากลำบาก : กรณีศึกษาชุมชนวัดดวงแข กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๑).

^๔ มิ่งขวัญ คงเจริญ, “การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

แกนนำในการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การติดตามผลการดำเนินงาน และการสร้างความสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก หรือกลุ่มชุมชนอื่นๆ

และการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นสร้างสรรค์ นำเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านกิจกรรมที่จัดแสดงตามงานประเพณีต่างๆ เช่น งานลอยต๋องฟ้า อุดยยามรดกโลก งานตรุษจีนกรุงเทพฯ อุดยยามหามงคล งานลอยกระทงตามประเพณี งานประเพณีสงกรานต์กรุงเทพฯ นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง มีการสอดแทรกวัฒนธรรมท้องถิ่นลงไปสู่ตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เช่น การสานปลาตะเพียนโบราณ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านประเพณีตามเทศกาลต่างๆ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและคนในชุมชนมีรายได้ควบคู่กับการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นันทินิษฐ์ สมคิด**^๕ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี๑. ชุมชนสร้างสรรค์ของประเทศไทย พบว่า มีการพัฒนาที่เน้นระบบเศรษฐกิจที่ผสมผสานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ากับองค์ความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน มีวัฒนธรรมเป็นสิ่งยึดโยงคนในสังคมให้ตระหนักถึงรากเหง้าของตนเอง ทำให้เกิดความหวงแหน ภูมิใจที่จะรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาและต่อยอด เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติและมีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงทางสายกลาง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียน ไม่แสวงหาผลกำไรจนเกินระดับความยั่งยืน เพราะเศรษฐกิจในระดับชุมชนมีลักษณะเป็นองค์รวม มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้ มีการลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน

๕.๒.๒ กระบวนการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูล มีระบบจัดการฐานข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์ ในการสำรวจข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆเพื่อทำฐานข้อมูลของโครงการ มีระบบการจัดทำนโยบายแนวทางและงบประมาณในการบริหารจัดการหรือการทำฐานข้อมูลของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เอกราช ปลอดโปร่ง**^๖ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

^๕ นันทินิษฐ์ สมคิด, “แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี”, **คุณิณีนิพนธ์ พุทธศาสตร์คุณิณีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

^๖เอกราช ปลอดโปร่ง, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทคนิค สำนักงานเขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

ของพนักงานเทศกิจสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” พบว่าประสิทธิภาพการบริหารจัดการ จัดการอบรมเพิ่มความรู้อให้กับเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น ผู้ควบคุมหรือหัวหน้า ควรตรวจตรา ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกับงาน จัดทีมบริหาร สำหรับงานเร่งด่วนหรืองานเฉพาะหน้า การมอบหมายงานต้องมีความชัดเจน ในกระบวนการขั้นตอน เพิ่มแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ เช่น ค่าล่วงเวลา โบนัส เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพรรณ ชำนาญกิจ^๓ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์ เพื่อยกระดับศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์” ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการประยุกต์ใช้ Big Data ให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย รวมถึงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น นอกเหนือจากเพียงแค่เทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพียงอย่างเดียวการกำหนดบุคลากรตั้งแต่ระดับผู้บริหาร จนถึงผู้ปฏิบัติงานที่จะมาขับเคลื่อนให้สามารถนำ Big Data มาประยุกต์ใช้กับองค์กรได้นั้นก็ถือได้ว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะ Big Data มิใช่เป็นเพียงแค่การกำหนดรูปแบบรายงานที่ต้องการหรือการสร้างแผนภูมิ

การลงมือปฏิบัติในการบริหารจัดการฐานข้อมูล มีระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการค้นหาข้อมูลหรือการจัดการต่างๆของโครงการ เช่น การค้นหาข้อมูลผู้ประกอบการต่างๆผ่านระบบออนไลน์ มีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนก่อนการปฏิบัติงาน และหลังจากการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง มีการจัดบุคลากรในการปฏิบัติงานและบริหารจัดการ โครงการให้ครอบคลุมในการจัดการเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญชลิศา บุญมาธรรม^๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” พบว่า ระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย แบ่งส่วนการติดต่อกับผู้ใช้ออกเป็น ๒ ส่วน ๕ โมดูล ซึ่งมีกระบวนการทำงาน ดังนี้ ๑.๑) ส่วนของผู้ดูแล ประกอบด้วย โมดูลนำเข้าข้อมูล โมดูลจัดเก็บเอกสารงานวิจัย โมดูลตรวจสอบสิทธิ์การเข้าใช้งาน โมดูลตรวจสอบ

^๓กนกพรรณ ชำนาญกิจ, “การประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์ เพื่อยกระดับศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์”, รายงานการวิจัย, (ทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์, ๒๕๖๐).

^๔สุกัญชลิศา บุญมาธรรม, “การพัฒนาาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี”, วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙): ๓๙-๔๕.

และจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ๑.๒) ส่วนของสมาชิกประกอบด้วยโมดูลค้นหา ดาวน์โหลดงานวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา และผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การตรวจสอบฐานข้อมูล มีระบบเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ เช่น กลุ่ม OTOP กลุ่มการแปรรูปสินค้าต่างๆ ระบบการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของเครือข่ายทั้งในและภายนอกเพื่อติดต่อประสานงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การติดต่อประสานงานมีระบบฐานข้อมูลแบบไลน์กลุ่มเครือข่าย เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อประสานงานผ่านเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลตั้งแต่นั้นขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการจริง มีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลก่อนทำการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง **ศาสตราจารย์ นวกพรานชัย และ ศักนางค์ จามะริก**^๔ ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data” พบว่าเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในแทบจะทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวันทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนจึงได้พยายามปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ รวมทั้งต่อการจัดการด้านข้อมูลที่มีปริมาณมากมายมหาศาล มีรูปแบบหลากหลาย เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและตลอดเวลา หรือที่เรียกว่า Big Data ประกอบกับปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลนั้นเกิดได้โดยง่ายและรวดเร็วดังนั้น งานด้านการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลของภาคส่วนต่างๆ จึงมีความสำคัญ การเผยแพร่ข้อมูลที่มีคุณภาพจะก่อให้เกิดแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและข้อมูลถูกนำไปใช้ต่อโดยไม่ผิดพลาด ด้วยเหตุนี้เองการเลือกใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่เหมาะสมจึงเป็นโจทย์หลักสำหรับการนำเอาข้อมูลทางสถิติที่มีอยู่มานำเสนอให้มีมิติที่หลากหลาย คนทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานต่อได้ง่าย

การปรับปรุงฐานข้อมูล มีระบบการปรับปรุงฐานข้อมูลอย่างเสมอ ผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลจะทำการอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัย มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอย่างเสมอ มีการตรวจสอบฐานข้อมูลทุกจุดอย่างละเอียด เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดได้ชัดเจนและดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องได้ในระยะเวลาที่มีตามขอบเขตของแผนงาน มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณในการทำระบบฐานข้อมูล เพื่อให้การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เนารุ่ง**

^๔ศาสตราจารย์ นวกพรานชัย และ ศักนางค์ จามะริก, “การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data”, วารสาร กสทช, (๒๕๕๙): ๕๕๓ - ๕๖๐.

วิชาการ^{๑๐} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ของแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และการจัดการข้อมูล ที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ”

๕.๒.๓ รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยพบว่า ต้องมีการวางแผนในการบริหารจัดการฐานข้อมูลของโครงการ มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนทำการบันทึกและหลังการบันทึกข้อมูลของโครงการ มีระบบการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของฐานข้อมูลของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูโสภณปวรารักษ์ (สุทธิวรรณอาภา)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี” พบว่า การบริหารจัดการวัดพัฒนาตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดบริหารวัด เป็นการพัฒนาศาสนสถานและศาสนวัตถุ ให้สวยงาม ประหยัด เรียบง่าย สอดคล้องต่อศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชาติ และท้องถิ่น ด้านการจัดการปกครองพระภิกษุ สามเณรและศิษย์วัด มีการสอดส่องดูแลเพื่อให้การปกครองเป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของมหาเถรสมาคมหรือพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ๑) ควรมีการกระจายงบประมาณเพื่อการดำเนินงานปลงการปรับปรุงฐานข้อมูลของโครงการ
- ๒) ควรมีการจัดสรรบุคลากรในการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้ครอบคลุม

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- ๑) ระบบการค้นหาข้อมูลของโครงการยกระดับเศรษฐกิจรายตำบล กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

^{๑๐}เนารุ่ง วิชาการ, “การศึกษาความสัมพันธ์ของแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และการจัดการข้อมูล ที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ”, วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒): ๓๘-๔๖.

๒) รูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโครงการยกระดับเศรษฐกิจรายตำบล

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อให้ทราบว่ามีการนำรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูลไปพัฒนาอย่างไร

๒) ควรมีการศึกษาวิจัยประสิทธิภาพการบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อให้ทราบว่ามีการใช้ฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

(๑) หนังสือ :

กนกพรพรณ ชำนาญกิจ. “การประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลทางด้านการเงิน การบัญชีของสหกรณ์ เพื่อยกระดับศูนย์วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการเงินสหกรณ์ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์”. รายงานการวิจัย. (ทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมตรวจบัญชี สหกรณ์. ๒๕๖๐).

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. **คู่มือประกอบโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์**. (กรุงเทพมหานคร : กรมทรัพย์สินทางปัญญา. ๒๕๕๓).

กรวรรณ รุ่งสว่าง. “การวิเคราะห์สถานภาพการเป็นเมืองสร้างสรรค์กรณีศึกษาชุมชนเมืองขอนแก่น ราชบุรีและบางแสน”. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ ออกแบบและวางผังชุมชนเมือง. (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๕๘).

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **การคิดสร้างสรรค์ Creative Thinking**. (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ชัค เซสมิเดีย จำกัด. ๒๕๔๕).

เกื้อ วงศ์บุญสิน. **ประชากรกับการพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๐).

จำนง อติวัฒนสิทธิ์. **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๐).

จิระโชค (บรรพต) วีระสัย. **สังคมวิทยาการเมือง**. ฉบับแก้ไขปรับปรุง. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๕๖).

จิระโชค (บรรพต) วีระสัย. **สังคมวิทยาการเมือง**. ฉบับแก้ไขปรับปรุง. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๕๖).

โซลูชันเทคโนโลยี Aware สำหรับธุรกิจ. **Big Data เมื่อโลกเดินหน้าด้วยข้อมูล**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.cu-tcdc.com/biy-data-when-data-kes-the-world-go-round/?lang=TH> [๗ มีนาคม ๒๕๖๒].

ฐนิต กิตติอำพน. “เมืองและชุมชนสร้างสรรค์. เอกสารการสัมมนา Thailand International Creative Economy Forum (TICEF) โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์”. (ระหว่างวันที่ ๒๙- ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จิตยา สุวรรณชฎ. “สังคมวิทยา” ในวิทยาศาสตร์สังคม. (กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ๒๕๕๗).
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์. (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น. ๒๕๕๑).
- ณัฐนันท์ วิทยเตชะกุล. “การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการจัดการและการสื่อสารภาวะวิกฤตของบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่”. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. (คณะนิเทศศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๖๒).
- ไทย ปิซโซน่า. กู้ใจได้รับอนุมัติเป็น “National big data pilot zone” แห่งแรกของจีน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/china-economicbusiness/result.php?SECTION=๑๐=๔๕๘&D=๑๖๔๙๑> [๗ มีนาคม ๒๕๖๒].
- ธนาต ฤทธิ์บำรุง. (2562). 4 Levels of Data Analytics Maturity — 4 ชั้นของ Data Analytics. วันเข้าถึงข้อมูล 27 กรกฎาคม 2562. แหล่งที่มา <https://medium.com/@thanachart.rit/4-levels-of-data-analytics-maturity-4-ชั้นของ-data-analytics-580d04302f74>
- นันทนิษฐ์ สมคิด. “แนวทางการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๖๑).
- เนารุ่ง วิชาราช. “การศึกษาความสัมพันธ์ของแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และการจัดการข้อมูล ที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ”. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒): ๓๘-๔๖.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า. ๒๕๔๘).
- ประภาพร กุลลิมรัตน์ชัย. การเข้าสู่ยุคของวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Entering into Era of Data Science). วารสาร มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 12 (2). (2561). 120-129.
- พนิดา ตันศิริ. “ข้อมูลขนาดใหญ่กับความท้าทาย Big Data : Big Challenge”. วารสารนักบริหารมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๖): ๑๕ – ๒๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระครูโสภณปุรารักษ์ (สุทธีวราภรณ์). “การบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการอบรมการปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔).
- พระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร ตวณโณ). **การพัฒนาจิต**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. (กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย. ๒๕๔๓).
- พระธรรมญาณมุนี (วราภรณ์ มนฺทญฺโญ). **วัดช่วยชาวบ้านได้อย่างไร : การแสวงหาเส้นทาง การพัฒนาชนบทของพระสงฆ์ไทย**. (กรุงเทพมหานคร : การประชุมพระสังฆาธิการ กรมการศาสนา. ๒๕๕๖).
- พระมหานพรัตน์ ขนดีโสภณ (นาเมือง). “การบริหารจัดการวัดพัฒนาตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๗).
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://bri.mcu.ac.th/u2t/wp-content/uploads/2021/02A2.pdf> [๒ มกราคม ๒๕๖๕].
- มิ่งขวัญ คงเจริญ. “การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้”. **ดุสิตนิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์**. (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๕๔).
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**. (กรุงเทพมหานคร : ส.ส.น.ไทยอนุเคราะห์ไทย. ๒๕๕๖).
- เยาวลักษณ์ ขาดปัญญา และ โสภณ เพิ่มศิริวัลลภ. **คำถามที่พบบ่อย (FAQ) เกี่ยวกับ Big data และ Data analytics**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.thaiiod.com>. (๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔).
- รชต ทิมาสรวิชกิจ. วรธา เปาอินทร์. วรพล พงษ์เพชร. “การเปรียบเทียบการค้นคืนข้อมูลบนเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ กรณีศึกษาตัวอย่างชุดข้อมูลบริการสุขภาพ”. **Journal of the Thai Medical Informatics Association**. Volume 2. Issue 2. (July-December 2016): 134 – 145.
- ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๕๒ ง.. (๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔. (กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๕๖).
- ลภัสสรดา สหัสสพาศน์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 Veridian E-Journal. Silpakorn University. ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๑): ๑๐๕๖-๑๐๗๒.
- วรุฒ บัญประยงค์. “ความท้าทายในการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ทางด้านสุขภาพ”. วารสารการอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑๐ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๘): ๖๘-๗๕.
- วาสนา สุขกุล. “การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความขัดแย้งท้องถิ่น (ศล ๔๒๕) ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔”. รายงานการวิจัย. (คณะเศรษฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ๒๕๕๕).
- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. ๒๕๕๓ “SWOT”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki/SWOT>
- วิชาญ ทราয়อ่อน. Big data ในภาครัฐ. เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์. (สำนักวิชาการ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ๒๕๕๙).
- วิทยากร เชียงกุล. การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉับกระ. ๒๕๕๗).
- วิริยะ เตชะรุ่งโรจน์ และคณะ. โครงการพัฒนาระบบประเมินภาพรวมสถานะเมืองยั่งยืน กรณีศึกษาเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในเขตปริมณฑลอย่างสหวิทยาการ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.sustainablecity.in.th/>. [๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔].
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ สมชาย หิรัญกิตติ และเชาวลิต ประภาวนนท์. การบริหารสำนักงานแบบใหม่. (ฉบับปรับปรุงใหม่). (กรุงเทพมหานคร : ธีระพิมพ์ และไซเทค. ๒๕๔๘).
- ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับงานวิจัยที่ไม่ควรอยู่แค่บนหิ้ง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.tcdcconnect.com/article๒๑๓๖๐๒๒๗.html>. [๕ มกราคม ๒๕๖๕].
- สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. (กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์. ๒๕๕๒).
- สัญญา เศรษฐพิทยานุกุล. หลักการ ๗ ประการสู่ความสำเร็จของ TQM. (กรุงเทพมหานคร : ส.ส.ท.. ๒๕๔๖).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **การพัฒนาชุมชน**. (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๕๓).
- สาครรัตน์ นักปราชญ์ และ คัดนางค์ จามะริก. “การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data”. **วารสาร กสทช.** (๒๕๕๙): ๕๕๓ - ๕๖๐.
- สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย. **นิยาม นโยบาย เป้าหมาย เมืองอัจฉริยะ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://smartcitythailand.or.th/web?definition>. [๑๒ มกราคม ๒๕๖๕].
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. **แผนส่งเสริมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.depa.or.th/th/smart-city-plan>. [๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔].
- สุกัญชลิลา บุญมาธรรม. “การพัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี”. **วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม**. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙): ๓๙-๔๕.
- สุเทพ เชาวลิต. **หลักการพัฒนาชุมชน**. (ขอนแก่น : โอเดียนสโตร์. ๒๕๒๔).
- สุปัญญา ไชยชาญ. **การบริหารการตลาด**. (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด. ๒๕๕๑).
- สมิทร สุวรรณ. **รัฐกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา**. (นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. ๒๕๕๔).
- องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง. **ข้อมูลทั่วไปตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://phukaothong.go.th/public/communityinfo/data/index/menu/177> [๒ มกราคม ๒๕๖๕].
- อธิบาย Big Data ด้วย ๕V+๑C. (๑ กันยายน ๒๕๕๘). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.somkiat.cc/describe-big-data-with-5v-1c/> [๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต. **ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การขายและซื้อแห่งประเทศไทย. ๒๕๕๕).
- อสม่า กุลวานิชไชยนันท์. **BIG DATA SERIES I: Introduction to a Big Data Project ปฐมบทในการทำโปรเจกต์ บิ๊กดาต้า**. (กรุงเทพมหานคร: บริษัท พราวเพลส (2002) จำกัด. ๒๕๖๑).
- อาทิตยา เสมอ่วม. “พื้นที่สร้างสรรค์กับการพัฒนาเด็กในสภาวะยากลำบาก : กรณีศึกษาชุมชนวัดดวงแข กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์**. (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๖๑).

บรรณานุกรม (ต่อ)

เอกราช ปลอดโปร่ง. “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทศกิจ สำนักงานเขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๗).**

๒. ภาษาอังกฤษ :

Beath. C.. Becerra-Fernandez. I.. Ross. J.. & Short. J. Finding Value in the Information Explosion. **MIT Sloan Management Review.** 53(4) (2012). 18-20.

Byun. C.. Arcand. W.. Bestor. D.. Bergeron. B.. Hubbell. M.. Kepner. J.. Yee. C. (2012). **Driving big data with big compute.** Paper presented at the 2012 IEEE Conference on High Performance Extreme Computing (HPEC). Waltham. MA.

Chen. P.. Qi. Y.. Li. X.. & Su. L. (2013). **An ensemble MIC-based approach for performance diagnosis in big data platform.** Paper presented at the 2013 IEEE International Conference on Big Data. Silicon Valley. CA.

Constantino. Renato. “The Challenge of the Churches”. **Paper presented during the First Gregorio Aplipay Lecture on Nationalism Manila Philippines.** (May 18. 1984). p.

Cuzzocrea. A. **Analytics over Big Data: Exploring the Convergence of Data Warehousing, OLAP and Data-Intensive Cloud Infrastructures.** Paper presented at the 2013 IEEE 37th Annual Computer Software and Applications Conference (COMPSAC). Kyoto. JP. (2013).

David Reinsel. John Gantz. John Rydning. **The Digitization of the World from Edge to Core.** (United States of America: International Data Corporation (IDC). 2018).

Florida. Richard. **The Rise of the Creative Class and how it transforming work. leisure. community. & everyday life.** (New York: Basic Book. 2004).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Greengard. S. Seeing the big picture. **Communication of the ACM**. 56 (12). (2013) 16–18.
- Gulick. Luther. “Notes on the Theory of Organization”. In Gulick. Luther; Urwick. Lyndall. **Papers on the Science of Administration**. (New York: Institute of Public Administration. 1937).
- Katal. A. . Wazid. M. . & Goudar. R. H. Big data: Issues. challenges. tools and Good practices. **Paper presented at the 2013 Sixth International Conference on Contemporary Computing (IC3)**. Noida. IN. (2013).
- Lee. J. (2017). Data Engineer. Data Analyst. Data Scientist — What’s the Difference? Retrieved July 29. 2019. from <https://www.dataquest.io/blog/data-analyst-data-scientist-data-engineer/>.
- Lynn. M.R. “Determination and Quantification of Content Validity. **Nursing Research**. 36(6) (1986): 382-385.
- Misra. R.P. and Jonjo. M. (ed.). **The Changing Perspective of Development Problems In Misra**. (Hong Kong: Maruzen Investment Hong Kong. 1981).
- Roger. Everette M. and Burdge Rabel J. **Social Change In Rural Societies**. (New Jersey: Prentice – Hall. 1972).
- UNCTAD. **The Creative Economy Report 2021. United Nations**. [Online]. Accessed 31 October. Available from <http://www.unctad.org/creative-economy>. p.12.
- Victor J. Garcia-Morales. Francisco Javier Llorens-Montes and Antonio J. Verdu-Jover. “The Effects of Transformational Leadership on Organizational Performance through Knowledge and Innovation”. **British Journal of Management**. Vol 19 Issue 4 (November 2008): 299–919.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๗/ว.๒๕๒

๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร.ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป / นักวิจัย คณะสังคมศาสตร์

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย เพื่อทำการวิจัยในเรื่อง “การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณาข้อเสนอการวิจัยของท่านแล้ว มีความเห็นว่า ข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการนี้ มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนด ไม่ต้องแก้ไขปรับปรุงแต่ประการใด จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป.

ขอเจริญพร

(พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและไบนินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๒๕๒/๒๕๖๕

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: การบริหารจัดการฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการของตำบลภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(Database Management (Big Data) for the Development of Creative Space : Case Study Economic and Social Upgrading Project Integrated Subdistrict of Phu Khao Thong Subdistrict Phra Nakhon Si Ayutthaya Province)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: ว.๐๕๕/๒๕๖๔

สถาบันที่สังกัด: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหลัก: ผศ.ดร.ทรงยศสินทร์ ชนปทาธิป

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

๑. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕
๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕
๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ฉบับที่ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

(พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเลขใบรับรอง: ว.๒๕๒/๒๕๖๕

วันที่ให้การรับรอง: ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

วันหมดอายุใบรับรอง: ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : ผศ.ดร.ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป
- วัน เดือน ปีเกิด :
- สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
- ที่อยู่ปัจจุบัน : กรุงเทพมหานคร
- การศึกษา :
- ประสบการณ์การทำงาน : ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงอยุธยา
- ผลงานทางวิชาการ : ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป. “พฤติกรรมผู้ขับขี่ (การเลือกเส้นทาง) กรณีศึกษาช่วงเส้นทางแหลมฉบัง ชลบุรี-ระยอง” รายงานวิจัย. ๒๕๔๗
- ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป. “รูปแบบจำลองพฤติกรรมกรรมการเลือกเส้นทาง โดย Binary Logit” รายงานวิจัย. ๒๕๔๘
- ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป. “พฤติกรรมผู้ขับขี่ (การเลือกเส้นทาง) กรณีศึกษาช่วงเส้นทางแหลมฉบัง ชลบุรี-ระยอง” รายงานวิจัย. ๒๕๕๐
- ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงอยุธยา

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : ดร.วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์
- วัน เดือน ปีเกิด : ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๔
- สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
- ที่อยู่ปัจจุบัน : กรุงเทพมหานคร
- การศึกษา : การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต (รอ.ม.)
: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- ประสบการณ์การทำงาน : ประธานกลุ่มธุรกิจวิบูลย์
- ผลงานทางวิชาการ : วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์, “การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางพระพุทธศาสนา”, การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๒ , วิทยาเขตบาหลีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม, ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒.
วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์, “พระพุทธศาสนากับสังคมในยุคนวัตกรรม”, การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑, คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒.
วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์, “หลักธรรมมาภิบาลตามแนวพุทธธรรมในมุมมองของเอกชน”, วารสาร มจร พุทธบริหารการศึกษา ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๒).
- ตำแหน่ง : ประธานกรรมการบริหาร

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : นายพลวัฒน์ สีทา
- วัน เดือน ปีเกิด : ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๓
- สถานที่เกิด : ร้อยเอ็ด
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๑๑๑ หมู่ที่ ๖ ต.โพนสูง อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๙๐
- การศึกษา : น.ธ. เอก ประโยค ๑-๒
- : พ.ศ. ๒๕๕๖ ร.บ. (การเมืองการปกครอง) วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- : พ.ศ. ๒๕๕๘ พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ประสบการณ์การทำงาน : นักวิชาการศึกษา
- ผลงานทางวิชาการ : พลวัฒน์ สีทา, และพระมหาภาธร อภาธโร (อินทะพุล), “การพัฒนาชุมชนเชิงพุทธบูรณาการ” วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๒) ๑๑๓-๑๒๗